

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Amenitní migrace v oblasti Podbrdsko

Amenity Migration in Region Podbrdsko

Renata Picková

Plzeň 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Amenitní migrace v oblasti Podbrdská“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni dne 20. 4. 2015

.....

Podpis autora

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala vedoucí mé bakalářské práce Doc. RNDr. Marii Novotné, CSc. za cenné rady, odborné vedení a vstřícný přístup.

Děkuji též všem zastupitelům obcí za poskytnutí odpovědí na otázky v řízeném rozhovoru a všem respondentům, kteří byli ochotní vyplnit předkládaný dotazník a poskytnout potřebné informace pro zpracování bakalářské práce.

OBSAH

1	ÚVOD A CÍLE PRÁCE.....	7
2	ROZBOR LITERATURY.....	8
2.1	Migrace obecně.....	8
2.2	Migrace v lidské populaci.....	8
2.3	Amenitní migrace.....	13
2.3.1	Pojem amenitní migrace.....	13
2.3.2	Definice pojmu amenitní migrace.....	13
2.3.3	Formy amenitní migrace.....	14
2.3.4	Fáze amenitní migrace.....	15
2.3.5	Typologie amenitní migrace.....	16
2.3.6	Amenitní migrace v České republice.....	17
2.3.7	Historie amenitní migrace v České republice.....	17
2.4	Cestovní ruch.....	18
2.4.1	Podstata cestovního ruchu.....	18
2.4.2	Činitele rozvoje a rozmístění cestovního ruchu.....	19
2.4.3	Formy cestovního ruchu.....	20
2.4.4	Druhy cestovního ruchu.....	21
2.5	Venkovská turistika.....	22
2.5.1	Agroturistika.....	24
2.5.2	Ekoagroturistika.....	24
2.6	Druhé bydlení.....	24
2.6.1	Objekty druhého bydlení.....	26
2.6.2	Chataření a chalupaření.....	27
3	METODIKA PRÁCE.....	28
4	MODELOVÉ ÚZEMÍ.....	31
4.1	Charakteristika území.....	33
4.1.1	Geomorfologické členění.....	33

4.1.2	Vodstvo	33
4.1.3	Podnebí	34
4.1.4	Potenciální přirozená vegetace a půdní kryt	35
4.1.5	Přírodní parky	36
4.2	Charakteristika obcí	37
4.2.1	Počet obyvatel ve zkoumaných obcích	37
4.2.2	Migrace ve zkoumaných obcích	38
4.2.3	Vybavenost obcí	40
5	VLASTNÍ VÝZKUM	44
5.1	Rozhovory se zastupiteli obcí	45
5.2	Dotazníkové šetření s amenitními migranty	48
5.2.1	Základní charakteristika amenitních migrantů	48
5.2.2	Zapojení do místní činnosti a samosprávy	52
5.2.3	Bydlení	53
5.2.4	Vybavenost domácností a nemovitostí	54
5.2.5	Hodnocení vybavenosti obce	54
5.2.6	Důvod k odchodu na venkov	56
5.2.7	Vztah k přírodě a životnímu prostředí	61
6	ZÁVĚR	63
	Seznam tabulek	65
	Seznam obrázků	66
	Seznam grafů	67
	Seznam použitých zkratk	68
	Seznam použitých zdrojů	69
	Seznam příloh	75

1 ÚVOD A CÍLE PRÁCE

Amenitní migrace představuje specifický typ migrace, který není primárně motivován ekonomickými faktory, nýbrž snahou žít v oblasti s lepším přírodním či kulturním prostředím. Amenitní migrace může být chápána jako mechanický pohyb, jež obyvatelstvo podniká za účelem zvýšení kvality svého života a s ním spojeným zdravím či vlastní duševní pohody. V souvislosti s amenitní migrací převládá směr pohybu obyvatelstva převážně z městského prostředí do prostředí venkovského.

Cíle této bakalářské práce byly zvoleny celkem čtyři. Prvním cílem této bakalářské práce je zjištění předpokladů pro vznik a existenci jevu amenitní migrace ve zkoumané oblasti Podbrdská, jež byla vymezena mezi třemi hraničními městy – Nepomuk, Blatná a Rožmitál pod Třemšínem. Tedy zda jsou ve zkoumané oblasti vhodné podmínky pro vznik a existenci tohoto jevu.

Druhým cílem je zjištění forem amenitní migrace vyskytujících se ve zkoumané oblasti. Tyto formy se rozlišují dvě, a sice „natural amenities“ a „cultural amenities.“ „Natural amenities“ představuje takovou formu amenitní migrace, jež je motivována životem v lepším životním prostředí. Tito amenitní migranti oceňují především přírodní vlastnosti cílové oblasti. Naopak „cultural amenities“ představuje migraci za lepším kulturním prostředím a tyto migranti oceňují jak hmotné, tak i nehmotné kulturní prvky a jevy v cílové oblasti.

Třetím cílem je určení hlavních důvodů migrace do oblasti Podbrdská a posledním cílem je zjištění, jaké je zapojení amenitních migrantů do života ve zkoumané oblasti.

2 ROZBOR LITERATURY

2.1 Migrace obecně

Obecně pojmem migrace rozumíme přímý, pravidelně se opakující nebo jednorázový prostorový přesun skupin objektů, organismů, případně lidí (Bartoš et al. 2011). Jedná se tedy o formu prostorové mobility mezi dvěma územními jednotkami. Tyto formy většinou znamenají trvalou změnu pobytu jedince (Pavlík et al. 1986). Nezařazujeme sem však pohyby nomádů, čili pastýřů, sběračů a lovců (Maryáš, Vystoupil 2006). Termín migrace se vyskytuje v mnoha oborech a disciplínách. Jako příklad lze uvést již zmíněnou migraci v biologických disciplínách, v lidské populaci, ale také například v astronomii, kde se jedná o migraci planetární, v seismologii, kde se hovoří o geofyzikální migraci nebo také v počítačových vědách lze nalézt migraci, a sice migraci systémovou (Bartoš et al. 2011). Takovýchto příkladů lze nalézt celá řada.

2.2 Migrace v lidské populaci

Dle Kalibové et al. (2009) představuje migrace v lidské populaci prostorové přemísťování osob přes libovolné, zpravidla administrativní hranice, spojené se změnou místa bydliště na určitou kratší či delší dobu, případně natrvalo. Jinak řečeno, v původním demografickém pojetí se migrace vymezuje jako trvalý přesun nebo stěhování z výchozí do cílové složky územní jednotky (Bartoš et al. 2011). Migrace zahrnuje jak proces stěhování, čili proces přibývání či ubývání populace, tak i atribut populace, ale i samotný jev přestěhování. Atribut populace je označován jako „stěhovavost,“ ale v souvislosti s lidskou populací se tento termín nepoužívá (Koschin 2000). Dle Kalibové et al. (2009) je jako synonymum pro migraci používáno slovo stěhování.

Termín migrace je úzce spjat s pojmem mechanický pohyb obyvatelstva. Mechanický pohyb obyvatelstva představuje všechny typy přemísťování, tedy změny lokalizace jedince, v tomto případě člověka. Mechanický pohyb obyvatelstva lze také chápat jako prostorovou, regionální či geografickou mobilitu obyvatelstva (Maryáš, Vystoupil 2006). Kromě pojmu migrace rozlišujeme ještě tři další typy prostorových pohybů:

- dočasná změna pobytu neboli sezónní migrace,
- dojížděka do zaměstnání, někdy označován jako kyvadlová migrace,
- nepravidelné dočasné pohyby obyvatelstva (Maryáš, Vystoupil 2006).

Dočasná změna pobytu představuje změnu bydliště, které se za určitý vymezený čas nemění. Dojíždka do zaměstnání je pohyb ekonomicky aktivních obyvatel, jejichž místo trvalého bydliště a místo pracoviště je rozdílné. Podobné znaky jako dojíždka do zaměstnání vykazuje také dojíždka studentů a žáků do škol. Poslední typ prostorových pohybů představují nepravidelné dočasné pohyby obyvatelstva, které představují pohyb za účelem především cestovního ruchu, rekreace, ale také za účelem nákupů, služeb, a tak podobně (Maryáš, Vystoupil 2006).

Obecně platí, že migraci lze vnímat oboustranně. Jedná se tudíž o dvojsměrný pohyb obyvatelstva. Rozlišujeme imigraci neboli přistěhování a emigraci, čili vystěhování. Používán je také termín reemigrace. Tento termín označuje návrat emigrujících obyvatel zpět do původního prostoru (Maryáš, Vystoupil 2006).

Lidská migrace má značné ekonomické, kulturní a populační důsledky (Bartoš et al. 2011). Lidé migrují, stěhují se a s nimi se přesouvají i jejich myšlenky a kultura. Migrace se tak podílí na utváření historie lidstva a stává se jedním z nejdůležitějších faktorů historie obyvatelstva (King 2008). S migrací je spojeno budování života na jiném, odlišném místě než doposud (Klufová 2008). Migraci tak bývá věnována značná pozornost a to především z bezpečnostního hlediska jednotlivých komunit i států. O migraci se tedy zajímají nejen demografové či sociologové a antropologové, ale také politici, národohospodáři a ekonomové (Bartoš et al. 2011).

Dle Bartoše et al. (2011) lze migraci v lidské populaci dělit podle různých hledisek. Hlediska mohou být například územní, migračních směrů, vnitřního souhlasu nebo dobrovolnosti, legálnosti, sídelních systémů a příčin migrace. Jednotlivé pohledy těchto hledisek se mohou navzájem překrývat a doplňovat.

Z hlediska územního, rozlišuje Pavlík et al. (1986) migraci na vnější, zahraniční a vnitrostátní, neboli vnitřní. Vnější migrace představuje stěhování přes hranice určité oblasti a je motivována především ekonomickými, politickými, ale i náboženskými důvody. Zahraniční migrací rozumíme stěhování přes hranice samotného státu a vnitrostátní, neboli vnitřní migrace představuje stěhování uvnitř jednoho státu (Pavlík et al. 1986).

V České republice se údaje o stěhování zpracovávají podle tří základních typů stěhování, a sice:

- stěhování mezi obcemi jednoho a téhož okresu, což představuje tzv. migrace na krátké vzdálenosti,
- stěhování mezi okresy jednoho a téhož kraje, kdy se jedná o migraci na střední vzdálenosti kolem 60 – 80 km,
- a stěhování mezi kraji na území jednoho státu, kdy mluvíme o migraci na velké vzdálenosti, konkrétně mezi 150 až 250 km (Bartoš et al. 2011).

Dalším hlediskem je hledisko migračních směrů, které zahrnuje celkem tři základní typy migrace. Prvním typem je imigrace, kdy se jedná o přistěhování obyvatelstva do cílové oblasti, druhým je emigrace, čili vystěhování obyvatelstva z dané oblasti a poledním typem je reemigrace, kdy se jedná o pohyb obyvatel zahrnující dočasné vystěhování – emigraci a zpětné přistěhování – imigraci, čili zde hovoříme o návratu (Bartoš et al. 2011).

Hlediskem vnitřního souhlasu či dobrovolnosti rozumíme, zda k pohybu obyvatelstva dochází dobrovolně, či nikoliv, a tedy vynuceně (King 2008).

Z hlediska příčin migrace rozlišujeme následující důvody:

- a) *Ekonomické důvody*, které jsou stěžejní motivací migrace. Zejména se jedná o motivaci získání zaměstnání a únik z oblasti, kde je pracovních příležitostí nedostatek. V současné době více než polovina současných mezinárodních migrantů opustili domov za účelem lepších pracovních podmínek a s tím spojeným zvýšením životní úrovně (International Labour Office 2008 sec. in Globalization 101 2014). V některých zemích existuje na příliš mnoho obyvatel příliš málo pracovních příležitostí. Ekonomickým důvodem nemusíme rozumět pouze pracovní příležitosti, ale také rozdíly ve finančních příjmech v různých oblastech či zemích (Globalization 101 2014).
- b) *Civilní spor, válka, politické a náboženské perzekuce* – někteří migranti jsou poháněni k překročení hranice válkou, rasovými, náboženskými a sociálními důvody, či z důvodu odlišného politického přesvědčení. Tito přistěhovalci mohou být považovány za uprchlíky či žadatele o azyl (Globalization 101 2014).

c) *Problémy životního prostředí*, kdy ekologické problémy a katastrofy často způsobují ztrátu peněz, domů a pracovních míst (Globalization 101 2014).

Kompletní kategorizace zmíněných hledisek dle Bartoše et al. 2011 je uvedena v následující tabulce.

Tabulka 1: Kategorizace obecné migrace

Hledisko migrace	Kategorie migrace
Územní hledisko	vnitřní mezinárodní
Hledisko migračních směrů	emigrace – imigrace, reemigrace vystěhování – přistěhování, návrat
Hledisko vnitřního souhlasu	dobrovolná nucená
Hledisko legálnosti	legální nelegální
Hledisko sídelních systémů	v rámci procesů: urbanizace suburbanizace reurbanizace deurbanizace
Hledisko příčin migrace	ekonomická bezpečnostní (politická) životní prostředí kvalita života

Zdroj: Bartoš et al. 2011

Důvodů, které obyvatelstvo vedou k migraci, je velká spousta. Za nejčastější však bývají označovány především ty ekonomické (Stojanov, Kavanová 2009). Můžeme konstatovat, že analýza motivací vedoucí k migraci, do značné míry indikuje stav vnitřních podmínek oblastí, o kterých mluvíme jako o imigračních respektive emigračních (Drbohlav 1986).

Úhrn přistěhování a vystěhování z dané územní jednotky se označuje jako objem migrace, či také jako hrubá migrace, jež je dále dělena na hrubou imigraci a hrubou

emigraci. Naproti tomu, hovoříme-li o čisté migraci, jedná se o rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých. Označuje se též jako migrační přírůstek či migrační saldo, které rozlišujeme buďto kladné, kdy se jedná o čistou imigraci nebo záporné a jedná se o čistou emigraci (Pavlík et al. 1986; Kalibová et al. 2009).

Díky migraci se vytvářejí tzv. migrační proudy, jež tvoří počty migrantů se shodným místem odchodu a shodným místem příchodu. Tyto proudy ovlivňují strukturu osídlení (Kalibová et al. 2009).

Projekt Globalization 101 2014 hovoří o souboru faktorů, kvůli kterým se obyvatelé stěhují z dané oblasti a které očekávají v oblasti, do které přicházejí. Jedná se o tzv. „push faktory,“ které nutí obyvatelstvo stěhovat se ze svých domovů a „pull faktory,“ které naopak přitahují obyvatelstvo k přistěhování se do určitých oblastí. Globalization 101 2014 uvádí obecné push a pull faktory, které jsou zobrazené v Tabulce 2. Tyto faktory se pak mohou dále rozebírat na jednotlivé dílčí konkrétní faktory. Jako příklad lze uvést vztah dvou faktorů - oblast s výskytem hladomoru, jakožto push faktor a naproti tomu oblast s dobrou zásobou potravin, jakožto pull faktor. Takovýchto důvodů a vztahů vedoucích k migraci existuje velmi velké množství (Globalization 101 2014).

Tabulka 2: Obecné push a pull faktory a jejich příklady

Push faktory	Ekonomické faktory (např. málo pracovních míst)
	Politický či jiný neklid (např. válka)
	Problém životního prostředí (např. sucho)
Pull faktory	Vyšší životní úroveň (např. lepší kvalita života)
	Pracovní poptávka (např. více pracovních míst)
	Politická a náboženská svoboda

Zdroj: Globalization 101 2014

2.3 Amenitní migrace

2.3.1 Pojem amenitní migrace

Termín amenitní migrace (amenity migration) je relativně nový pojem, ale v odborných publikacích se vyskytuje stále častěji, jelikož se v současné době jedná o nový globální fenomén (Moss 2006) a představuje relativně novou oblast výzkumu v geografii (Loeffler, Steinicke 2007). První použití termínu amenitní migrace v odborných publikacích není přesně známo, ale v 80. letech minulého století se již začaly objevovat odborné publikace, jejichž název obsahoval termín „amenities“ a byl spojen právě s migrací (Bartoš et al. 2011). V české odborné literatuře tento termín nemá doposud jazykový ekvivalent (Bartoš et al. 2011), ale někteří autoři používají jako synonymum k tomuto termínu pojem požitková, případně zelená migrace (Bartoš, Kušová 2005). Tento pojem se objevuje především v odborných publikacích zabývajících se širokým tématem sociální ekologie a kvalitou lidského života (Bartoš, Kušová 2005).

Jako mezník ve studiu amenitní migrace je považován rok 2003, kdy se v kanadském městě Banff konala mezinárodní konference, jež nesla název „*Environmental sustainability for mountain areas impacted by tourism and amenity migration*“ a jejím výsledkem bylo především vydání první monografie v roce 2006 popisující amenitní migraci s názvem „*The Amenity Migrants: Seeking and Sustaining Mountains and their Cultures*,“ jejímž autorem je Laurence Moss (Bartoš et al. 2011).

Amenitní migrace je také často spojována s termínem „kontraurbanizace“ (Kopp, Novotná 2007). Pojem kontraurbanizace není jednotně akceptován či definován. Zjednodušeně řečeno, představuje takový typ stěhování obyvatelstva, kdy dochází k migraci z měst na vzdálený venkov (Šimon 2011; Berry 1976), tj. mimo blízké zázemí měst.

2.3.2 Definice pojmu amenitní migrace

Amenitní migrace představuje typ migrace, který je specifický trvalým přesunem obyvatel za lepším životním prostředím či za kulturními zvláštnostmi cílové oblasti (Moss 2006) a směřuje převážně z městského prostředí do prostředí venkovského (Bartoš et al. 2011), čili z urbánních do rurálních oblastí (Bartoš, Kušová 2005). Ne vždy ale amenitní migrace představuje pouze směr stěhování z městských oblastí na venkov. Ve spojení s kulturními zvláštnostmi cílového území, tento termín také

zahrnuje migraci do starých historických jader měst a jako příklad lze uvést v České republice migraci do historické části Prahy, Českého Krumlova a jiných historicky významných měst (Bartoš, Kušová 2005). Hlavním požadavkem na cílovou oblast je příjemný osobní pocit a prožitek, jež má směřovat ke zlepšení kvality života (Moss 2006). Na tento prožitek má dle Mosse 2006 vliv právě již zmíněné životní prostředí nebo kulturní kvalita a zvláštnosti cílové oblasti. Zvýšení kvality života tímto způsobem je ale samozřejmě platné jen pro určitou skupinu populace, a to právě tu, pro kterou má životní prostředí či kulturní kvalita vysokou hodnotu ve svém hodnotovém žebříčku (Bartoš, Kušová 2005).

Tento typ migrace může představovat pozitivní důsledek v rozvoji regionu, a to především v horských či podhorských oblastech, kde jsou podmínky pro amenitní migraci ideální, a to především z důvodu kvalitního životního prostředí (Moss 2006). Amenitní migrace představuje přesun, který není motivovaný ekonomicky (Bartoš, Kopp, 2009) a je zcela dobrovolný (Glorioso 1999). Amenitními migranty se mohou stát jak důchodci (Curry et al. 2001), tak také například mladé rodiny s dětmi, které hledají svůj druhý domov mimo městský prostor (Kondo et al. 2012).

2.3.3 Formy amenitní migrace

Formy amenitní migrace rozlišuje většina autorů dvě. Jedná se o formu „natural amenities“ (Bartoš et al. 2011), neboli „environmental amenities“ (Moss 2006) a tzv. formu „cultural amenities“ (Bartoš et al. 2011).

„Natural“ neboli „environmental amenities“ představuje migraci za lepším životním prostředím (Bartoš et al. 2011). Tento typ migrantů oceňuje především přírodní vlastnosti cílové oblasti, například reliéf, vodní plochy, klimatické podmínky, kvalitu ovzduší a vody a také biodiverzitu krajiny (Moss 2006). „Cultural amenities“ představuje migraci za kulturními zvláštnostmi dané oblasti (Bartoš et al. 2011). Tato migrace je spojena s hmotnými či nehmotnými jevy, které lidé, či jejich předchůdci považovali za kulturně hodnotné. Hmotné jevy představují různé kulturní prvky či artefakty v oblasti, včetně zastavěného nebo podstatně změněného přirozeného prostředí. Nehmotné jevy představují neuchopitelné bohatství, jako je například specifický životní styl, povaha místního společenství a jiné aktivity, zvyky či tradice sdílené především formou vyprávění (Moss 2006). V obou případech jsou hlavními

faktory vedoucí migranty ke změně místa, kde budou žít, ty vnitřní, psychické (Bartoš, Kušová 2005).

Převládající formou amenitní migrace je dle předešlých studií forma „natural amenities“. Například z výsledku výzkumu Mosse (2006) je patrné, že nejideálnějším prostředím pro amenitní migranty jsou horské oblasti, tedy takové, kde se vyskytuje větší přírodní bohatství, příznivé klimatické podmínky, kvalitní ovzduší a voda a tak dále. Moss (2006) popsal a zanalyzoval amenitní migraci na sedmnácti konkrétních případech objevujících se na pěti kontinentech.

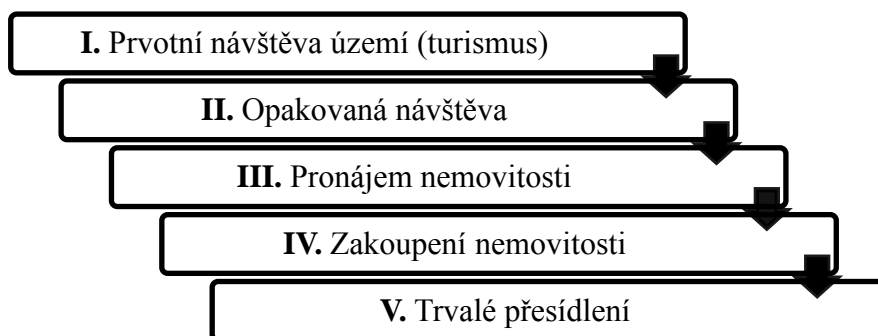
Jev amenitní migrace je nejvíce patrný v Severní Americe a západní Evropě, ale je také významným aspektem současné globální změny v horských oblastech po celém světě (Glorioso, Moss 2007). Příkladem může být Argentina, Austrálie, Kostarika, Česká republika, Indie, Nový Zéland, Filipíny nebo oblast jižní Afriky (Glorioso, Moss 2007).

2.3.4 Fáze amenitní migrace

Dle většiny autorů je patrné, že proces, v jehož závěru dochází k migraci, konkrétně k amenitní migraci, je dán logickými souvislostmi. Na začátku procesu se objevuje člověk, může se jednat o jedince, či celou rodinu. Tento jedinec, či rodina mají bydliště ve většině případů ve městě a touží po změně životního prostředí. Pro tuto změnu je nutné udělat několik kroků. Ve většině případů amenitní migrace dochází k postupné změně bydliště v několika cyklech (Bartoš et al. 2011). Dle Stewart (2002) existuje celkem pět fází, v jejichž důsledku dochází právě k amenitní migraci (Graf 1).

Tento cyklus začíná fází, která je součástí cestovního ruchu, tedy prvotní návštěvou cílové oblasti (Bartoš, Kušová 2005). Jedinec danou oblast navštíví nejdříve jako turista (Stewart 2002), který byl následně zaujat přírodní, případně kulturní výjimečností daného území (Bartoš, Kušová 2005). Turismus značí předpoklad dostatku finančních prostředků a volného času (Loquenz, Šimon 2013). V dalších fázích pokračuje proces od opakované návštěvy dané oblasti, přes pronájem nemovitosti, v tomto případě chaty či chalupy a její pravidelné navštěvování (Bartoš, Kušová 2005) a následného zakoupení rekreačního objektu vhodného pro realizaci druhého bydlení až po trvalé přesídlení do oblasti, jež je finální fází procesu amenitní migrace a tudíž tento proces uzavírá a můžeme již tedy hovořit o jevu amenitní migrace (Stewart 2002).

Graf 1: Vývojové fáze procesu amenitní migrace

Zdroj: Stewart 2002; vlastní zpracování

2.3.5 Typologie amenitní migrace

Amenitní migranty lze typologizovat dle různých kritérií. Konkrétní typologii migrantů zpracovaly například Moss (1987) a Glorioso (1999). Za kritéria, která určují jednotlivé typy amenitních migrantů jsou považovány především:

- délka pobytu (Bartoš, Kušová 2005), kdy se podle tohoto kritéria rozlišují amenitní migranti trvalí a dočasní (Bartoš et al. 2011),
- vztah k místním přírodním zdrojům (Bartoš, Kušová 2005), kdy se rozdělují ti amenitní migranti, kteří v dané oblasti využívají přírodní zdroje a ti migranti, kteří naopak přírodní zdroje chrání před jejich neuváženým využíváním (Bartoš et al. 2011),
- finanční možnosti a volný čas, kdy se rozlišují celkem čtyři typy amenitních migrantů, a sice zaměstnané v místě, pracující na dálku pomocí internetu (tzv. teleworkers), finančně nezávislé a důchodce (Bartoš, Kušová 2005).

Další typologii amenitních migrantů zhotovil Perlik (2008). Perlik (2008) rozděluje amenitní migranty dle jejich specifického chování na několik typů. Prvním typem je typ alpský, který představuje blízkost metropole, která umožňuje migrantům praktikovat dojížděku, a to buďto rekreační, jednodenní nebo víkendovou. Dalším typem je typ skandinávský, kdy migranti praktikují rekreaci na delší dobu, tzv. prázdninovou rekreaci a v této souvislosti využívají objekty druhého bydlení. Severoamerický typ je poslední v této typologii a představuje především sezónní migraci. Tento typ se vyznačuje zejména velkou vzdáleností mezi cílovou oblastí a metropolí (Perlik 2008).

2.3.6 Amenitní migrace v České republice

Prostor, kde je v České republice nejvíce patrný jev amenitní migrace je venkovský, čili rurální. Tento prostor tvoří přibližně 80 % rozlohy České republiky a žije zde téměř 30 % obyvatel (Novotná et al. 2013). Venkovské prostory po celé České republice vykazují dvě výrazné společné charakteristiky, a sice nižší úroveň ekonomické aktivity a vylidňování. Naopak potenciálem těchto oblastí je vysoká kvalita životního prostředí (Novotná et al. 2013), jež je hlavním kritériem, které láká migranty do těchto oblastí a pro mnohé je kvalitní životní prostředí s vyšší kvalitou přírodního, sociálního i kulturního prostředí (Novotná et al. 2013) zdrojem k celkovému zkvalitnění svého života.

V České republice se velmi často překrývá jev amenitní migrace s fenoménem zvaným druhé bydlení (Bartoš et al. 2011). Dle Perlikovy klasifikace lze v České republice hovořit o skandinávském typu amenitní migrace (Perlik 2008), čili o migraci s převážným využíváním objektů druhého bydlení především pro prázdninovou rekreaci (Bartoš et al. 2011). Obyvatelé, kteří využívají objekty druhého bydlení, mohou být považováni za migranty dočasné (Glorioso 1999).

Častými amenitními migranty jsou v České republice, dle Loquenze a Šimona (2013), mladé rodiny s dětmi a lidé v důchodovém věku. Mladé rodiny hledají na venkově vhodné místo pro bydlení v kvalitním životním prostředí a lidé v důchodovém věku se ve většině případů navracejí do svých původních nebo druhých domovů (Loquenz, Šimon 2013). K amenitní migraci v České republice také dochází z důvodu touhy po skromném životě v souladu s přírodou s využitím co nejmenšího množství nástrojů moderní civilizace (Librová 1994). Tito migranti jsou nazýváni „pestří a zelení“ (Librová 1994).

2.3.7 Historie amenitní migrace v České republice

První amenitní migranty, dá-li se jim tak říkat, v českých zemích představovala již šlechta, která se určitou část roku přesídlovala na svá sídla mimo své hlavní bydliště, zejména za různými druhy zábavy, jako je například lov zvěře (Bartoš et al. 2011).

Velký boom ve stěhování se z měst na venkov ale nastal na konci 19. století. Chudší lidé využívali možnost vyskytovat se na venkově především v podobě pomoci

příbuzným v době sklizně, ti bohatší bydleli sezónně na venkově v pronájmu (Bartoš et al., 2011).

V období druhé světové války se budování objektů pro druhé bydlení samozřejmě velmi zpomalilo, ne-li úplně ustalo. Lepší podmínky nastaly až po skončení války, zejména v příhraničních oblastech, které byli vysídlené, vznikly výhodné podmínky pro budování druhého bydlení. Po roce 1968 z pohraničních oblastí odešlo také německy mluvící obyvatelstvo, možnost migrace a využití druhého bydlení se tedy v příhraničních oblastech opět o něco rozšířilo (Bartoš et al., 2011).

2.4 Cestovní ruch

Cestovní ruch hraje ve spojení s fenoménem amenitní migrace důležitou roli, a to z důvodu, jímž je první krok migranta k tomu, stát se právě amenitním. Prvním krokem nebo první fází cyklu, který vede k amenitní migraci je již zmiňovaný cestovní ruch a tedy fakt, že člověk, pravděpodobný budoucí migrant, navštíví nejprve danou oblast jako turista (Stewart 2002).

2.4.1 Podstata cestovního ruchu

Cestovní ruch představuje činnost obyvatelstva, jejíž podstatou je cestování ve volném čase na přechodnou dobu do místa, které se nachází mimo jeho bydliště za účelem jiným než výdělečně činným (Vaněček 1997). Obecnou definicí cestovního ruchu je krátkodobý přesun lidí na jiná místa, než jsou místa jejich obvyklého pobytu, za účelem pro ně příjemných činností (Horner, Swarbrooke 2003). Vystoupil a Šauer (2006) definují cestovní ruch jako souhrn vztahů a jevů, které vyplývají z cestování a pobytu osob, přičemž místo pobytu není hlavním ani trvalým místem bydlení a zaměstnání. Dále v odborné literatuře je cestovní ruch definován především jako forma uspokojování potřeb reprodukce fyzických a duševních sil člověka, tj. odpočinku, poznání, léčení, kulturního i sportovního vyžití, společenské komunikace, zábavy apod. (Francová 2003), a to i mimo každodenní životní prostředí a obvykle ve volném čase (Vystoupil, Šauer 2006). Poser (1939) definuje pojem cestovní ruch jako „lokální nebo územní nahromadění cizinců s přechodným pobytem, které podmiňuje vznik vzájemných vztahů mezi cizinci na jedné straně a domácím obyvatelstvem, městem a jeho územím na straně druhé“ (Poser 1939 sec. in Ježek 2000). V roce 1991 proběhla v kanadském městě Ottawa důležitá mezinárodní konference, týkající se právě

cestovního ruchu. Tato konference byla pořádána Světovou organizací cestovního ruchu, tedy WTO (World Tourism Organization) za účelem sjednotit názory na definování předmětu cestovního ruchu. Výsledkem této konference bylo přijetí návrhu, že cestovním ruchem se rozumí „činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa ležícího mimo její běžné prostředí (místo bydliště), a to na dobu kratší než je stanovená, přičemž hlavní účel cesty je jiný než výkon výdělečné činnosti v navštíveném místě“ (Hesková et al. 2006).

Cestovní ruch se stal předmětem zkoumání několika vědních disciplín, jakými jsou například ekonomie, geografie, sociologie, psychologie, pedagogika a další. Každá disciplína zkoumá cestovní ruch, ale každá ho také zkoumá z jiného pohledu a pomocí vlastních metod (Hesková et al. 2006).

Objektem cestovního ruchu je krajinná sféra (Mirvald et al. 1996). Hesková et al. (2006) tvrdí, že objektem cestovního ruchu je vše, co se může stát cílem změny místa pobytu účastníka cestovního ruchu a jedná se tedy jak o přírodu, tak i kulturu, hospodářství apod. Subjektem cestovního ruchu je člověk, účastník cestovního ruchu (Hesková et al. 2006). Účastníkem na cestovním ruchu je cestující označený jako návštěvník, turista nebo výletník. V současné době patří ale též do této struktury cestujících i stálý obyvatel jako potencionální účastník domácího nebo zahraničního cestovního ruchu (Hesková et al. 2006). Cílem účastníků cestovního ruchu je rekreace, poznávání a navazování kontaktů s lidmi ve volném čase (Mirvald et al. 1996).

2.4.2 Činitele rozvoje a rozmístění cestovního ruchu

Existuje celá řada činitelů, které ovlivňují a formují cestovní ruch. Poser (1939) jako činitele uvádí například rozdíly v charakteru krajiny navštěvovaného místa a místa trvalého pobytu návštěvníka, polohu navštěvovaného místa, vzdálenosti a možnosti dopravního spojení s průmyslovými a obytnými centry. Dále má vliv na formování oblastí cestovního ruchu také počet, hustota, věková a sociální struktura obyvatelstva v okolí navštěvovaného místa, majetkové poměry a velikost příjmů obyvatel, ale také psychologické podněty obyvatel a propagace a vliv politických hranic (Poser 1939).

Účast obyvatelstva na cestovním ruchu je ovlivněna mnoha faktory, které působí různou intenzitou (Jakubíková et al. 1995). Z ekonomického i geografického hlediska se

činitele rozvoje a rozmístění cestovního ruchu dle Hraly (1997) dělí na selektivní (stimulační) faktory, lokalizační podmínky a realizační podmínky.

Selektivní, neboli stimulační faktory cestovního ruchu vyjadřují způsobilost společnosti, čili též možného budoucího amenitního migranta, k účasti na cestovním ruchu (Mirvald et al. 1994). Tyto faktory mají primární postavení především v rozvoji cestovního ruchu a jedině jejich prostřednictvím se mohou využít podmínky (předpoklady) pro cestovní ruch v konkrétních oblastech. Tyto faktory se rozdělují na objektivní a subjektivní (Hrala 1997). Mezi objektivní faktory, které ovlivňují rozhodnutí jedince k cestování na dané místo, Hrala (1997) zařadil politické faktory, úroveň urbanizace, demografickou strukturu, ekonomické faktory, jako jsou například dosažená životní úroveň a fond volného času a kvalitu životního prostředí a mezi subjektivní faktory pak zařadil různé druhy psychologických a dalších pohnutek ovlivněných kulturní úrovní obyvatel, reklamou, propagací apod.

Lokalizační předpoklady cestovního ruchu vyjadřují schopnost krajiny poskytovat hodnoty vhodné pro jednotlivé formy cestovního ruchu (Mirvald et al. 1996). Ve vztahu k jeho rozvoji mají tyto předpoklady však význam druhotný a rozhodující postavení zaujímají při konkrétní lokalizaci jeho realizace. Lokalizační předpoklady rozhodují o funkčním využití konkrétní oblasti cestovním ruchem z hlediska přírodních možností a charakteru a kvality společenských podmínek či atraktivit (Hrala 1997). Tyto předpoklady se člení na přírodní, kam zařazujeme například klima, hydrologii, reliéf, rostlinstvo a živočišstvo a na kulturně historické, jež představují kulturní zařízení a kulturní, sportovní a jiné akce a ostatní (Mirvald et al. 1996; Hrala 1997).

Realizační předpoklady mají dominující postavení pro konečnou fázi uskutečňování různých forem cestovního ruchu (Hrala 1997). Zabezpečují účast na cestovním ruchu v oblastech, rekreačních prostorech, které mají vhodné lokalizační předpoklady (Mirvald et al. 1996). Tyto předpoklady umožňují dosáhnout těchto rekreačních oblastí za pomoci dopravy a následně je také využít prostřednictvím ubytovacích, stravovacích i jiných zařízení (Hrala 1997).

2.4.3 Formy cestovního ruchu

Základní klasifikace cestovního ruchu je odvozená především od motivace návštěvníků, tj. účel, pro který cestují a pobývají přechodně na cizím místě (Hesková et al. 2006).

Řadí se sem cestovní ruch rekreační, kulturní, náboženský, společenský, sportovní, dobrodružný, venkovský, vzdělávací (Foret, Foretová 2001), ekonomicky orientovaný a specificky orientovaný (Vystoupil, Šauer 2006). Další, speciální klasifikace se rozděluje například podle časového nebo prostorového hlediska, podle způsobu zabezpečení účasti nebo dle způsobu úhrady (Ježek 2000). V následujícím výčtu forem cestovního ruchu jsou uvedeny ty formy, které mohou podporovat jev amenitní migrace.

- *Rekreační cestovní ruch* – tato forma představuje jednu z nejstarších a také nejrozšířenějších forem cestovního ruchu. Rekreační cestovní ruch zajišťuje fyzické zotavení a uvolnění (Ježek 2000), ale také zlepšení psychické kondice (Foret, Foretová 2001) v prostředí, které je příznivé pro člověka a rekreaci a lze zde vykonávat různé rekreační činnosti (Ježek 2000). Zahrnujeme sem především pobytovou rekreaci například v přímořských střediscích, příměstskou rekreaci, která probíhá v zázemí města a je zejména využívána pro víkendové pobyty, ale patří sem také lázeňská rekreace, která je charakteristická pobytem v lázních (Vystoupil, Šauer 2006).
- *Kulturní cestovní ruch* – hlavní roli zde hraje poznávání jiných kultur, zvyků, tradic, způsobu života apod. (Vystoupil, Šauer 2006) a to buď vlastního či jiných národů (Foret, Foretová 2001), především pomocí návštěvy kulturních a architektonických památek, festivalů, výstav či politických a společenských akcí (Ježek 2000).
- *Venkovský cestovní ruch* – zde je hlavní pobyt mimo městské zázemí a mimo velká turistická centra. Typickými produkty této formy cestovního ruchu jsou pobyt a služby poskytované na venkově (Janotka 1999).

2.4.4 Druhy cestovního ruchu

Druhem cestovního ruchu rozumíme typ cestovního ruchu, pro jehož určení je klíčovým kritériem „jevový průběh cestovního ruchu a způsob jeho realizace v závislosti na geografických, ekonomických, společenských a jiných podmínkách, jakož i jeho účinky“ (Pásková, Zelenka 2002). Druhy cestovního ruchu blíže určují podstatu cestovního ruchu z hlediska potřeb a cílů jeho účastníků (Hesková et al. 2006). Cestovní ruch dle druhů rozčlenila například Jakubíková et al. 1995 a toto členění je uvedeno v Tabulce 3.

Tabulka 3: Druhy cestovního ruchu

Podle místa realizace	Domácí cestovní ruch	
	Zahraniční cestovní ruch	Pasivní Aktivní
Podle způsobu a formy úhrady nákladů	Volný cestovní ruch	
	Vázaný cestovní ruch	
Podle způsobu a organizačního zabezpečení jeho průběhu	Neorganizovaný cestovní ruch	
	Organizovaný cestovní ruch	Individuální Skupinový
Podle délky účasti	Krátkodobý	
	Dlouhodobý	

Zdroj: Jakubíková et al. 1995

2.5 Venkovská turistika

Venkovská turistika je jednou z forem cestovního ruchu, jenž úzce souvisí s přírodou, krajinou, venkovským, neboli rurálním prostředím, se střídáním ročních období a s biologickými a vegetačními cykly v přírodě (Janotka 1999). Tato forma cestovního ruchu je realizována mimo městský prostor tam, kde je převažující kontakt s přírodou (Vystoupil, Šauer 2006). Venkovské území představuje typické přirozené prostředí oddechu, odpočinku a relaxace. Zejména pak pro obyvatelstvo, jež má trvalé bydliště ve městě a je přímo ohrožováno průmyslovými a dopravními výpary a civilizačním stresem zejména z vysoké koncentrace obyvatel (Janotka 1999). Zájem o turistiku na venkově také mohou vyvolávat například postupující urbanizace a zhoršená životní úroveň (Mirvald et al. 1996) i fakt, že lidé jsou čím dál více nároční na životní prostředí, v němž se nacházejí (Librová 1994). Stále více lidí vyhledává namísto pobytu v hotelových komplexech v luxusních přímořských střediscích krátkodobý pobyt na venkově (Jakubíková et al. 1995). Jelikož pro venkovskou turistiku není specifická vysoká hotelová koncentrace (Janotka 1999), ale spíše rozptýlené ubytovací a

stravovací zařízení, je zde výhodou i nízká prostorová koncentrace turistů, což pro mnohé může být hlavním důvodem k provozování právě venkovské turistiky (Mirvald et al. 1996).

Venkovská či rurální turistika, která bývá často označována také jako zelená turistika (Janotka 1999) se snaží skloubit aktivity, provozované ve volném čase a zároveň uvědomění si přírodního, ale také kulturního bohatství země (Němčanský 1999). Mimo zelenou turistiku je tato forma cestovního ruchu také označována jako měkká turistika, alternativní turistika, adekvátní turistika či ekoturistika (Hrabánková 2002). Venkovskou turistiku charakterizuje především návrat k přírodě a venkovskému způsobu života (Pourová 2002) a to zejména i proto, že velké množství obyvatelstva, i to, které se v současné době nachází ve městech, má přirozené rodové kořeny právě na venkově, v zemědělských statech a chalupách. To může být pro toto obyvatelstvo motivem k rekreačnímu pobytu na venkově, kde si mohou obnovovat své dávno prožité zážitky a nabývat nové síly za pomoci rekreace nebo sportovní či zemědělské a jiné činnosti (Janotka 1999).

Dle Šimkové (2008) je venkovská turistika charakteristická řadou jevů. Mezi tyto jevy patří decentralizované ubytování s omezenou kapacitou, komorní prostředí, pochopení pro individuální aktivity návštěvníků a vytváření zázemí pro tyto aktivity, rekreační pobyt v prostředí venkova, symbióza se zemědělstvím a šetrný vztah k přírodě a životnímu prostředí jako takovému.

Z hlediska forem cestovního ruchu zařadil Janotka (1999) venkovskou turistiku do celkem tří skupin, a sice do rekreačního cestovního ruchu, turistického a sportovního cestovního ruchu a kulturního cestovního ruchu. Z hlediska druhů cestovního ruchu je pak venkovská turistika zařazena převážně do domácího cestovního ruchu a v menší míře také do zahraničního cestovního ruchu (Janotka 1999).

Ryglová (2005) rozděluje venkovskou turistiku do dvou skupin. První skupinu tvoří opakované rekreační pobyty a jedná se zejména o chataření a chalupaření. Tyto pobyty většinou probíhají ve vlastních chatách či chalupách a v České republice jsou velmi rozšířené. Druhou skupinu tvoří naopak jednorázové turistické a rekreační pobyty a patří sem celá řada forem venkovské turistiky – agroturistika, ekoturistika, ekoagroturistika, cykloturistika a pěší turistika (Ryglová 2005; Vystoupil, Šauer 2006).

2.5.1 Agroturistika

Významnou formou a specifickým produktem venkovské turistiky je agroturistika (Jakubíková et al. 1995, Hesková et al. 2006). Tato forma je nabízena a provozována farmáři a jinými podnikateli v zemědělské výrobě (Pourová 2002) a bývá označována jako „dovolená na statku“ (Drobná, Morávková 2004). Agroturistika je přímo spojená s aktivitami v zemědělské usedlosti, nabízí poznání tradic místního venkovského prostředí a může zahrnovat i vzdělávací exkurze a prodej tradičních výrobků a potravin z místní produkce od místních pěstitelů či chovatelů (Moravec et al. 2006; Foret, Foretová 2001). Jedná se o trend návratu do přírody spojený s odpočinkem, především aktivním spojením s netradičními zážitky s poznáním života a práce na zemědělském hospodářství, typů řemesel a tradic (Hesková 2006).

Služby agroturistiky zahrnují například:

- ubytování na farmě,
- stravování na farmě, případně nabídka zemědělských produktů farmy,
- účast na zemědělských pracích,
- doprava tradičními venkovskými prostředky,
- doprovodné programy – zejména sportovní aktivity,
- zájmové aktivity turistů – například jezdeckví, houbaření, lov, rybaření apod.,
- další doprovodné programy ve vazbě na místní krajinu, historii, pamětihodnosti apod.,
- akce, slavnosti, lidové zvyky, tradiční svátky, trhy (Janotka 1999).

2.5.2 Ekoagroturistika

Dle Heskové (2006) představuje ekoagroturistika formu agroturistiky probíhající na ekologicky hospodařících farmách. Tyto farmy nepoužívají chemikálie, hnojiva, hormonální přípravky, umělá barviva a konzervační přípravky při rostlinné či živočišné výrobě (Hesková 2006). Stejně tak jako u agroturistiky v tomto případě fungují stejné typy služeb, pouze s tím rozdílem, že farma funguje ekologicky (Stříbrná 2005).

2.6 Druhé bydlení

Jednou z fází vedoucí k amenitní migraci je pronájem či nákup nemovitosti v dané oblasti, s čímž je spojené i takzvané druhé bydlení. Druhé bydlení představuje souhrn

jevů a procesů, které jsou spojeny s objektem nebo jeho částí, jež představuje přechodné místo pobytu vlastníka či uživatele, využívajícího tento objekt převážně k účelům rekreačním (Bičík 2001). Druhé bydlení je též součástí širokého společenského jevu, a sice pohybem za rekreací, jež je spojená převážně s pobytem v přírodě (Novotná 2002). Pásková a Zelenka 2002 definují druhé bydlení jako pobyt v objektech individuální rekreace s charakteristickou individuální různorodostí v době, délce i periodicitě využívání objektu. Častá lokalizace těchto objektů je v příměstském, ale i venkovském prostředí, zejména v prostředí přírodně atraktivním (Pásková, Zelenka 2002). S jevem druhého bydlení je samozřejmě spjat pohyb obyvatelstva (Fialová, Vágner 2009). Tento pohyb patří k těm nejrozmanitějším projevům geografické mobility obyvatelstva a to právě díky době realizace a její periodicitě a také díky variabilitě činností s ním spojených (Fialová, Vágner 2009) Dle Fialové a Vágnera (2009) představuje primární cíl druhého bydlení, respektive vlastnictví a užívání objektu druhého bydlení regeneraci fyzických a psychických sil ve zdravotně příhodnějších podmínkách. Druhé bydlení představuje speciální druh rekreačního turismu (Fialová 2001) a objekty druhého bydlení často vytváří významnou část daného sídla (Fialová 2009). Druhé bydlení tvoří významnou část cestovního ruchu zejména ve Skandinávii, Francii a oblastech bývalých socialistických států, kde byly veřejné formy cestovního ruchu v minulosti limitovány, méně pak ve Spojených státech amerických, Kanadě a Velké Británii (Pásková, Zelenka 2002). V České republice se druhé bydlení řadí k nejnáměnnějším formám cestovního ruchu. Je tomu tak zejména v důsledku hustoty, intenzity, specifického životního stylu, vývoje a významu druhého bydlení v hodnotovém žebříčku českých obyvatel i objemu stráveného volného času (Pásková, Zelenka 2002).

Specifický životní styl jisté části společnosti, jakožto součást druhého bydlení zahrnuje dle Bičíka (2001) následující:

- trávení volného času o víkendech a dovolených v objektech individuální rekreace (OIR) zejména v jarní a letní sezóně,
- „prostorovou schizofrenii“, jež představuje jakési rozdvojení mezi dvěma bydlišti se stálým pohybem mezi nimi,
- změna životního stylu v „zimní a letní organizaci“,
- údržba/výstavba objektů a práce na zahrádkách a v okolí OIR,

- jiný způsob života, odlišný od života v městském bytě v důsledku přírodního prostředí – sport, pohyb ve volné přírodě, návštěvy přátel, táboráky, společenské oslavy apod.,
- jinou strukturu spotřebních výdajů domácností,
- negativní vlivy na původní přírodní prostředí,
- šíření životního stylu a hodnot městské populace,
- útek od stresů městského života.

2.6.1 Objekty druhého bydlení

Objektem druhého bydlení rozumíme chatu, chalupu, letní byt či apartmán (Smékalová 2009). Tento druh bydlení je často amenitními migranty též využíván jako místo trvalého bydliště ve venkovském prostoru. V zahraniční odborné literatuře je možné se setkat s různými vymezeními pojmu rekreační objekt či objekt individuální rekreace. Například francouzská definice tohoto pojmu - „residence secondaire“ - uvádí, že se jedná o dům, jež je umístěný ve venkovském sídle a je využíván rodinou, která disponuje v jiném místě jiným bydlením, a toto místo je pro ni také místem trvalého pobytu, či o obydlí, jež je též užíváno rodinou s cílem trávení volného času zejména o víkendech a dovolené a je ve vlastnictví člena rodiny, jeho příbuzných či známých a zároveň není místem trvalého pobytu. Britská definice pojmu – „second homes“ – naopak definuje objekt druhého bydlení, jako objekt, který je přechodným bydlištěm vlastníka, který má trvalé bydliště v místě jiném a tento objekt využívá pouze k rekreačním účelům. Německým ekvivalentem pojmu je termín „freizeitwohnsitz“ a polským pak „dom wypoczynkowy.“ Tyto pojmy se svou definicí nejvíce blíží té české, která zní následovně: „Objekty individuální rekreace jsou specifických druhem ubytovacích zařízení sloužících k rekreačním účelům. Je pro ně charakteristická poměrně nízká ubytovací kapacita s omezeným okruhem uživatelů, jejich různorodost, častá vysoká koncentrace na malém území“ (Bičík 2001). Tyto objekty ale mohou v první fázi fungovat jako objekty využívané k druhému bydlení a v dalších fázích se mohou přetransformovat v objekt trvalého bydliště a jejich majitelé se tak stávají amenitními migranty.

2.6.2 Chataření a chalupaření

V České republice je klasickým příkladem druhého bydlení chataření a chalupaření (Smékalová 2009). Pásková a Zelenka (2002) uvádí pod pojmem chataření rekreaci v rámci vybudovaných objektů individuální rekreace provozovatele, zpravidla v chatách, bungalovech či srubech, na vymezeném území a pod pojmem chalupaření uvádí využívání vlastních chalup a jejich okolí k rekreaci, jež v České republice představuje významnou část domácího cestovního ruchu realizovaného mimo veřejné formy. Chataření v České republice převažuje v blízkosti měst, zejména těch velkých, jako je Praha, Brno, Ostrava, Plzeň.

Na území České republiky se vyskytuje v současnosti kolem půl milionu objektů druhého bydlení (Pásková, Zelenka 2002), což představuje asi 20 % z úhrnu všech obytných staveb (Fialová, Vágner 2005). Polovinu těchto objektů představují rekreační chalupy a druhou polovinu pak představují chaty a rekreační domky (Fialová, Vágner 2005).

Chata (anglicky chalet, cottage, hut, lodge) představuje ubytovací zařízení s možností vlastního vaření. Chaty bývají ve většině případů postavené z cihel nebo ze dřeva a často jsou umístěné na vlastní zahradě nebo v lesním prostředí (Pásková, Zelenka 2002). Chaty, na rozdíl od chalup, vždy od svého počátku sloužily jako objekty rekreační a většinou se koncentrují v blízkosti měst (Fialová, Vágner 2005), zejména těch velkých, jako je Praha, Brno, Ostrava, Plzeň (Vystoupil, Šauer 2006), dále v blízkosti vodních ploch a toků (Fialová, Vágner 2005), například v okolí Berounky a Sázavy (Vystoupil, Šauer 2006).

Chalupa (anglicky weekend house, holiday cottage, holiday house, cottage, second home) je objektem sloužícím k rekreaci obyvatelstva (Pásková, Zelenka 2002). Na rozdíl od chaty sloužily chalupy původně jako objekty trvalého bydliště (Fialová, Vágner 2005). Chalupy se řadí mezi objekty individuální rekreace (Pásková, Zelenka 2002) a v České republice se nejhojněji vyskytují v horských oblastech, jako jsou například Krkonoše, Jizerské a Orlické hory nebo Jeseníky (Vystoupil, Šauer 2006). V minulosti byly chalupy v České republice využívány zejména pro rodinnou rekreaci, v současnosti se ale jejich využití z části navrácí k původnímu účelu, a sice opět k trvalému bydlení a také slouží čím dál častěji ke komerčnímu využití, např. poskytování ubytování (Pásková, Zelenka 2002).

3 METODIKA PRÁCE

V rámci této bakalářské práce byl prováděn výzkum v regionu Podbrdsko. Konkrétně se jedná o území v pomyslném trojúhelníku, který tvoří tři hraniční body – města Nepomuk, Blatná a Rožmitál pod Třemšínem. Toto území bylo zvoleno díky předpokladu výskytu jevu amenitní migrace.

Před samotným výzkumem bylo nutné získat statistická data týkající se zkoumaného území. Konkrétně se jednalo o demografické údaje, týkající se jednotlivých obcí v tomto regionu. Tyto údaje byly shromažďovány za pomoci Demografické databáze Českého statistického úřadu (ČSÚ). Díky Demografické databázi ČSÚ byly získány údaje o počtu obyvatel v jednotlivých obcích, věková struktura těchto obyvatel a zejména pak údaje o přistěhovalých a vystěhovalých obyvatelích v jednotlivých obcích zkoumaného regionu. V Demografické databázi ČSÚ sice nelze nalézt samotné amenitní migranty, ale údaje o přistěhovalých obyvatelích posloužily jako základní podklad migračních tendencí. Demografické údaje byly zjišťovány v období 1993 – 2013 a následně byla tříděna pomocí tabulek. Vybrané ukazatele, například průměrné migrační saldo na tisíc obyvatel, též byly zpracovány pomocí kontingenční tabulky a vizualizovány pomocí grafů či mapových výstupů vytvořených za pomoci aplikace ArcGIS.

Další statistická data, která byla též shromažďována před samotným terénním šetřením, se týkala vybavenosti jednotlivých obcí ve zkoumaném regionu. Vybavenost jednotlivých obcí byla zkoumána na základě přítomnosti pošty, školy, zdravotnického zařízení, policie, kanalizace, vodovodu a plynofikace v dané obci. Míra vybavenosti obce může hrát důležitou roli při rozhodování jedince o přistěhování se do dané obce. Následně byla i tato data tříděna pomocí tabulek, vizualizována za pomoci grafů a též okomentována.

Před samotným terénním výzkumem bylo nutné sestavit seznam otázek pro řízený rozhovor se zastupiteli zkoumaných obcí. Otázky byly směřovány tak, aby odpovědi na ně nastínily základní informace o dané obci a jejím okolí, které by se přímo mohly týkat též amenitních migrantů a především jejich důvodu k přistěhování se do dané oblasti. Do rozhovorů byly též zahrnuty otázky týkající se jak přírodního prostředí v okolí obce, tak významu cestovního ruchu a druhého bydlení pro obec, přistěhovalých obyvatelích,

tradičních svátků či společenských akcí, místních spolků, ale například i základní vybavenosti obce nebo také hlavních problémů jednotlivých obcí. Pro složení seznamu otázek sloužila jako podklad publikace „*Amenitní migrace do venkovských oblastí České republiky*,“ Bartoš et al. 2011.

Pro tuto část výzkumu byli tedy jako respondenti zvoleni zastupitelé obcí, kteří byli nejdříve kontaktováni pomocí e-mailové korespondence či telefonu. Celkem 14 zastupitelů z 16 zkoumaných obcí přistoupilo na poskytnutí krátkého rozhovoru a 2 zastupitelé spolupráci odmítli. Řízené rozhovory s těmito zastupiteli probíhaly na přelomu roku 2014 a 2015.

V závislosti na druhou část terénního výzkumu, čili dotazníkového šetření s amenitními migranty, bylo zapotřebí zjistit výskyt těchto osob. V tomto ohledu byli též osloveni zastupitelé obcí v rámci jedné otázky v řízeném rozhovoru. Bohužel nebyli všichni zastupitelé ochotni poskytnout informace o přistěhovalých obyvatelích, jenž pro tento výzkum představují možné amenitní migranty. Proto bylo nutné zjistit též tyto informace od dalších obyvatel obcí.

Ke zjištění předpokladů pro vznik a existenci jevu amenitní migrace byla použita statistická metoda šetření technikou dotazování respondentů za pomoci dotazníku. Tento dotazník byl převzat z publikace „*Amenitní migrace do venkovských oblastí České republiky*,“ Bartoš et al. 2011. Dotazníkové šetření probíhalo v jednotlivých obcích, nacházejících se na území vymezeného regionu Podbrdsko v lednu až únoru roku 2015.

Před vyplněním dotazníku, kdy jedno vyplnění trvalo v průměru okolo 25 minut, bylo nutné vysvětlit respondentům pojem amenitní migrace. Ve všech případech vyplňování dotazníku byl použit osobní kontakt. Nejednou se však přihodilo, že jedinec, který mohl být právě amenitním migrantem, nepřistoupil k dotazníkovému šetření kladně a odmítl spolupracovat. Méně vlídní byli ve většině případů muži než ženy, což následně může odpovídat i z celkového poměru respondentů.

Dotazník je rozdělen na pět částí a obsahuje celkem 62 otázek. První část dotazníku se týká vlastního důvodu k odchodu na venkov, druhá část je zaměřena na vztah k přírodě, krajině, životnímu prostředí a ochraně přírody, třetí část pak řeší roli jedince v lokálním/regionálním socioekonomickém rozvoji, čtvrtá část se týká identifikačních

údajů o respondentovi a poslední, pátá část je zaměřena na respondentovu nemovitost. Dotazník je přiložen k této práci (Příloha K).

Ve většině případů probíhalo dotazníkové šetření bez problémů a nevyskytla se zde žádná otázka, na kterou by dotazovaní nebyli ochotni odpovědět.

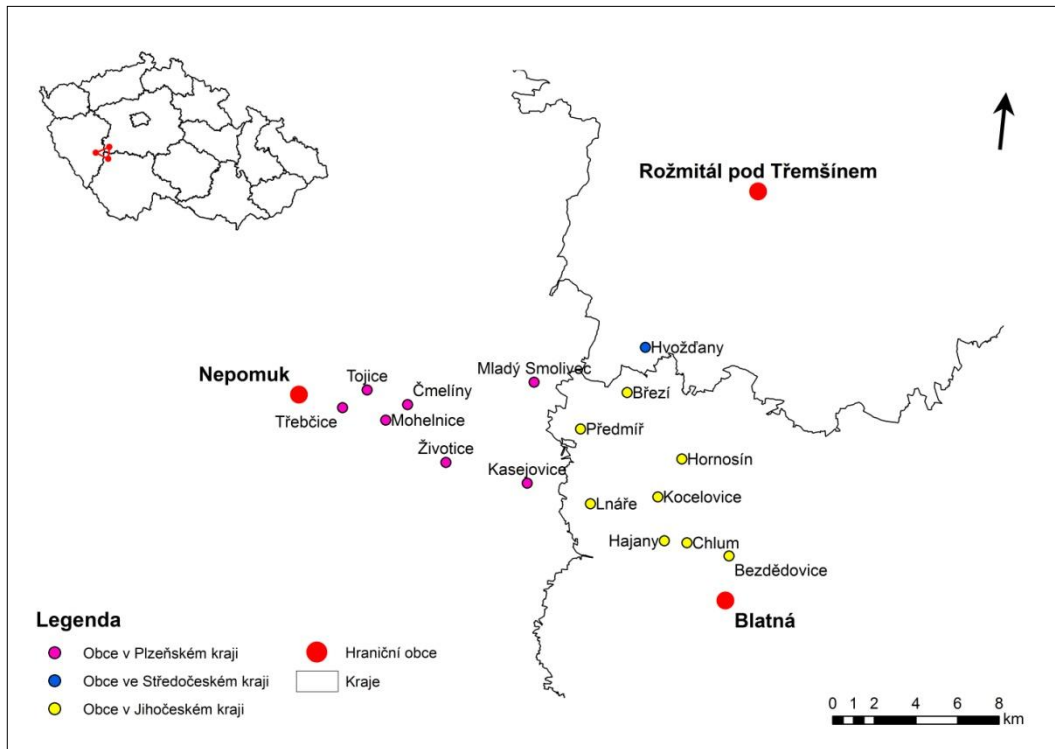
Zjištění amenitní migranti byli též požádáni o převyprávění svého „životního příběhu.“ V tomto ohledu byli ale migranti spíše neochotní a na převyprávění svého příběhu přistoupili pouze tři z nich. Z těchto příběhů mohou jasně vyplývat převažující důvody a motivace k přestěhování se právě do zkoumaného regionu.

Následným krokem po samotném terénním výzkumu bylo zpracování získaných dat, vyhodnocení odpovědí zastupitelů a též vyhodnocení dotazníků zodpovězených migranty. Získaná data byla tříděna a vyhodnocována za pomoci programu Microsoft Office Excel 2007 především formou tabulek a vybraná data též pomocí grafického zpracování ve formě grafů. Výsledky z terénního šetření byly následně okomentovány.

4 MODELOVÉ ÚZEMÍ

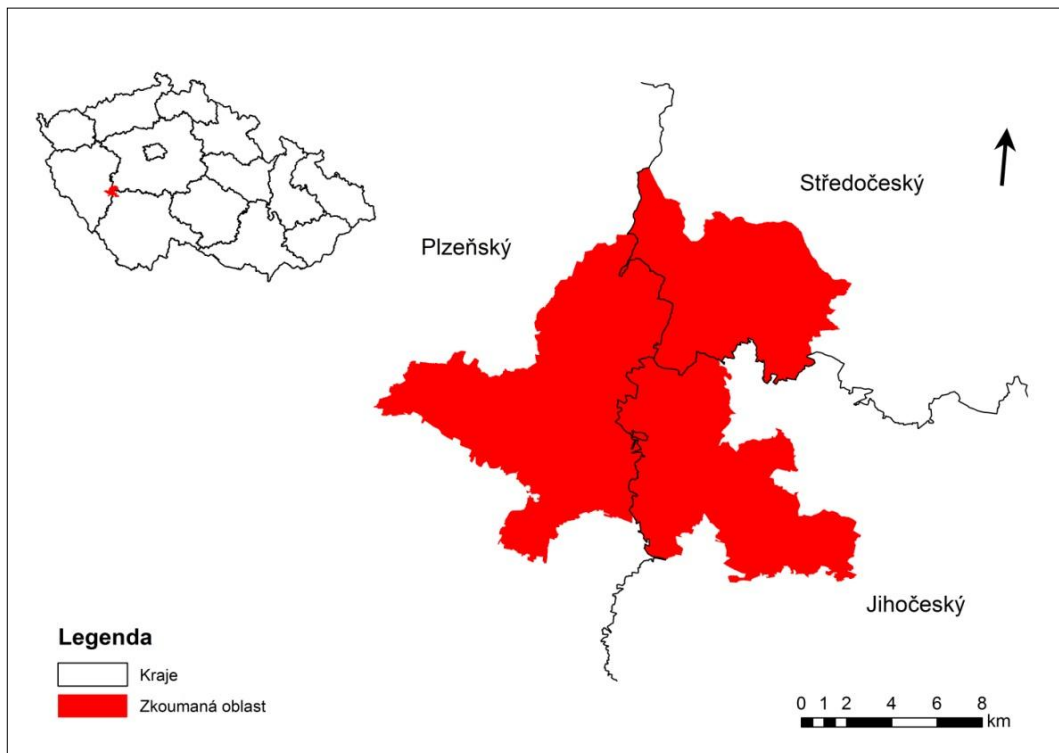
Území zvolené pro výzkum výskytu amenitní migrace se nachází na dotyku hranic tří krajů (Obrázek 2). Konkrétně se jedná o kraj Plzeňský, Jihočeský a Středočeský. V tomto území byly vybrány všechny obce, které se zde nachází. Obcí bylo vybráno celkem šestnáct (Příloha A, Obrázek 1). Nejvíce zkoumaných obcí se nachází v kraji Jihočeském, celkem osm – Bezdědovice, Březí, Hajany, Hornosín, Chlum, Kocelovice, Lnáře, Předmíř, dále pak v Plzeňském, kde se vyskytuje sedm ze šestnácti zkoumaných obcí – Čmelíny, Kasejovice, Mladý Smolivec, Mohelnice, Tojice, Třebčice, Životice, a nejméně obcí se ve zkoumaném území nachází na území Středočeského kraje, pouhá jedna obec - Hvožďany. Obce ve zkoumaném území byly vymezeny třemi okrajovými body, kterými jsou tři města. V Plzeňském kraji je tímto „hraničním“ městem Nepomuk, v Jihočeském pak město Blatná a ve Středočeském kraji město Rožmitál pod Třemšínem (Obrázek 1). Zkoumané území tedy zasahuje celkem do tří okresů. V Plzeňském kraji do okresu Plzeň – jih, v Jihočeském do okresu Strakonice a ve Středočeském kraji zasahuje do okresu Příbram. Modelové území „Podbrdsko“ bylo zvoleno především z toho důvodu, že se jedná o rurální oblast České republiky se zachovalým přírodním prostředím a nabízel se zde tedy předpoklad vzniku amenitní migrace z hlediska atraktivnosti prostředí.

Obrázek 1: Modelové území s vyznačenými zkoumanými obcemi

Zdroj: ArcGIS a ArcČR 500; vlastní zpracování

Obrázek 2: Zkoumaná oblast Podbrdsko

Zdroj: ArcGIS a ArcČR 500; vlastní zpracování

4.1 Charakteristika území

4.1.1 Geomorfologické členění

Zkoumaná oblast se celou svou rozlohou nachází v Hercynském systému a také v provincii Česká vysočina, jakožto značná část České republiky. Subprovincie zasahují do této oblasti dvě. Z větší části Česko-moravská soustava, která zasahuje do jižní části zkoumaného území a z menší části pak Poberounská soustava na severu území. Geomorfologické oblasti nalezneme ve zkoumaném území tři, z nichž největší mírou do této oblasti zasahuje Středočeská pahorkatina na jihu, která je zde zastoupena dvěma celky – Blatenskou pahorkatinou a Benešovskou pahorkatinou, na severu sem pak zasahuje Brdská oblast, kterou zde zastupuje jeden celek - Brdská vrchovina, a nejmenší měrou do této oblasti zasahuje na severozápadě Plzeňská pahorkatina s celkem Švihovská vrchovina (Geoportal 2015, Kumpere 2002, Chábera 1998).

Nejvyšším bodem zkoumaného území je vrch Stráž s 638 m n. m., nacházející se východně od obce Hvožd'any (Geoportal 2015). Jen několik málo kilometrů za hranicemi zkoumaného území, se nachází vrchol Třemšín, jenž se pyšní nadmořskou výškou 827 m n. m. (Geoportal 2015). Nejnižší nadmořská výška je pak patrná v nejzápadnějších místech zkoumaného území v okolí obcí Tojice a Třebčice. Nadmořská výška se zde pohybuje kolem 400 m n. m. (Geoportal 2015).

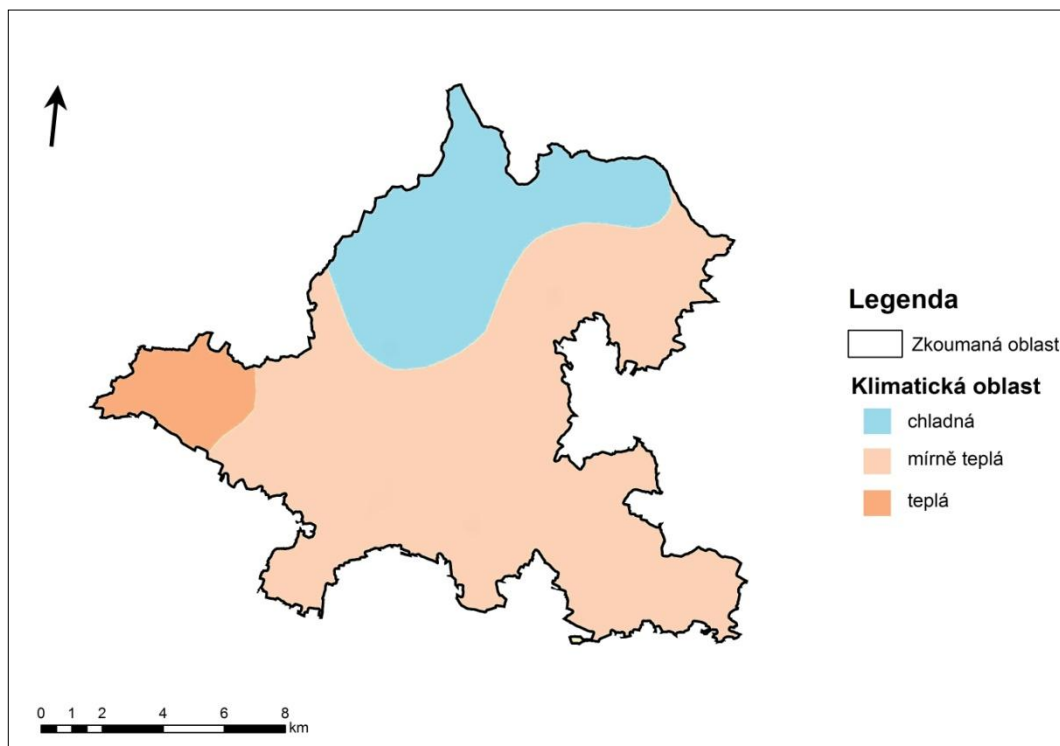
4.1.2 Vodstvo

Zkoumaným územím protékají dvě řeky – Víška a Lomnice, a velké množství potoků, jež protékají celou řadou rybníků. Řeka Víška ústí zprava do Mysliveckého potoka u Nepomuku (Kestřánek 1984). Celou svou délkou 18,5 km (Kestřánek 1984) se řeka nachází na území zkoumané oblasti Podbrdská. Řeka Lomnice pramení severozápadně od vrchu Třemšín v severní části zkoumaného území, je dlouhá 58,5 km a opět je napojena na řadu rybníků (Kestřánek 1984). Rybníků je ve zkoumané oblasti značné množství, zejména v centrální části zkoumaného regionu. Z těchto rybníků lze jmenovat několik největších – Metelský rybník, rybník Divák, Melín, Křepín a Velký Zlatohlav (Geoportal 2015). Region též protíná celá řada potoků – Metelský, Hvožd'anský, Zavišínský, Hajanský, Hradiš'ský, Myslívský či Bílý potok.

4.1.3 Podnebí

Zkoumaná oblast Podbrdsko svou plochou zasahuje celkem do tří klimatických oblastí. V nejzápadnější části oblasti sem zasahuje teplá klimatická oblast. V severní části území je patrná chladná klimatická oblast, jež se zde vyskytuje zejména v důsledku do zkoumaného území zasahující Brdské vrchoviny a zvyšujících se nadmořských výšek. Největší částí zasahuje zkoumaná oblast do mírně teplé klimatické oblasti (Geoportal 2015). Podnebí zkoumané oblasti má vnitrozemský charakter (ČSÚ 2014). Oblast ovlivňují západní větry, jak je tomu v případě celých západních Čech, jež s sebou nesou vláhu Atlantiku (Mištera 1997) a projevují se zde makroklimatické znaky přímořského podnebí (Mištera 1996). Tyto vlivy přímořského prostředí mají za důsledek chladnější léta a teplejší zimy v této oblasti (Mištera 1997). Průměrná lednová teplota vzduchu se v této oblasti pohybuje kolem -2°C a průměrná červencová teplota vzduchu pak kolem 17°C , vyjma severní části území, kam zasahuje Brdská vrchovina. V této oblasti se pak průměrná lednová teplota vzduchu pohybuje kolem -3°C a průměrná červencová teplota vzduchu kolem 15°C . Průměrný roční úhrn srážek pak v této oblasti, mimo oblast Brdské vrchoviny, činí 600 mm. V oblasti Brdské vrchoviny jsou hodnoty vyšší, průměrný roční úhrn srážek zde dosahuje téměř 700 mm (Šára, Tesaříková 2005).

Obrázek 3: Klimatické oblasti regionu Podbrdsko

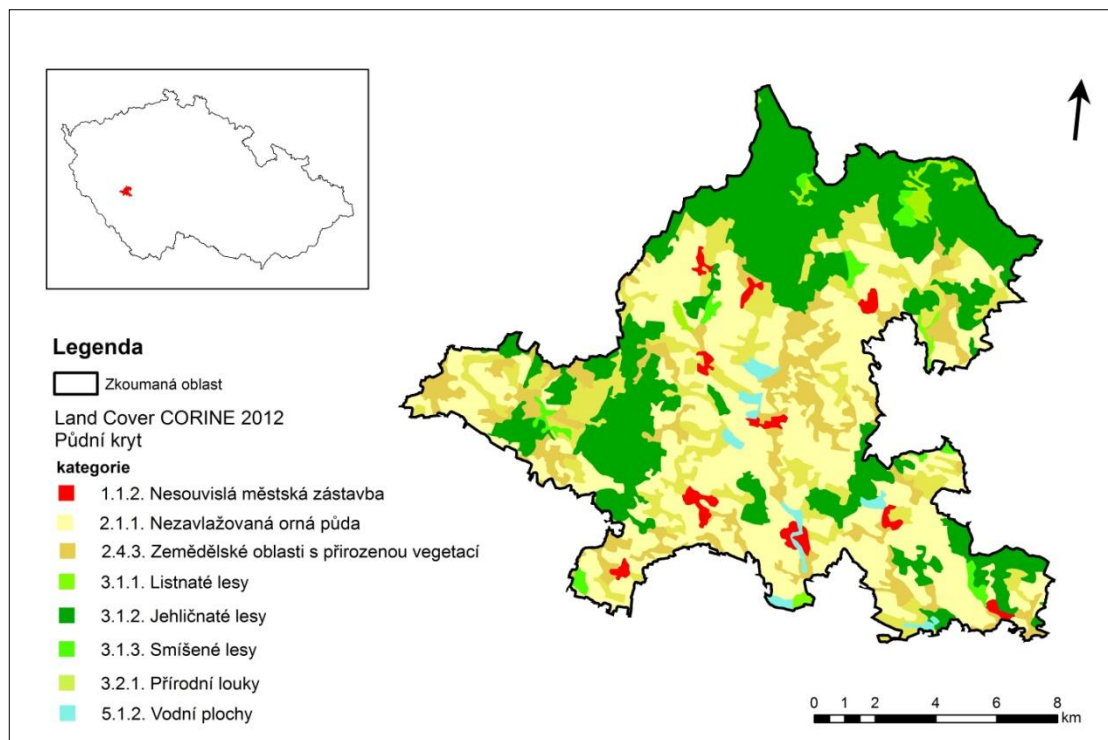
Zdroj: ArcGIS, ArcČR 500, Geoportal 2015; vlastní zpracování

4.1.4 Potenciální přirozená vegetace a půdní kryt

Potenciální přirozenou vegetaci ve zkoumané oblasti tvoří z velké části biková a/nebo jedlová doubrava, jež zaujímá téměř celé území. Další značně zastoupenou potenciálně přirozenou vegetací je bučina s kyčelicí devítilistou a také biková bučina. V menší míře je v této oblasti zastoupena i kategorie lipových bučin s lípou srdčitou a minimálním výskytem, zejména v jižní oblasti zkoumaného území, je zde také patrná podmáčená dubová bučina (Geoportal 2015).

Ve skutečnosti je ve zkoumané oblasti Podbrdsko zastoupeno celkem osm kategorií půdního krytu dle kategorizace Land Cover CORINE 2012 (Geoportal 2015). Největší část půdního krytu zkoumaného území tvoří orná půda a jehličnaté lesy. Jehličnaté lesy jsou patrné zejména v oblasti Brdské vrchoviny a též v oblasti dotyku hranic Plzeňského a Jihočeského kraje. V oblasti je patrný také výskyt listnatých a smíšených lesů, ne však již v takové míře, jako je tomu v případě lesů jehličnatých. Další významnou část plochy zkoumaného území zaujímá zemědělská plocha s přirozenou vegetací, jež je relativně rovnoměrně rozprostřena po celém zkoumaném území. Vodní plochy a nesouvislá městská zástavba je zde zastoupena relativně malými plochami (Geoportal 2015).

Obrázek 4: Půdní kryt zkoumané oblasti

Zdroj: ArcGIS, ArcČR 500, Geoportal 2015; vlastní zpracování

4.1.5 Přírodní parky

Přírodní park v České republice je dle §12 zákona o ochraně přírody a krajiny „oblastí klidu vyhlášené obecně závaznými právními předpisy okresních národních výborů“ (MŽP ČR 2015). Zřizování přírodních parků napomáhá k ochraně krajinného rázu, kde jsou významně soustředěny estetické a přírodní hodnoty, a který není již zvláště chráněn některou částí zákona o ochraně přírody a krajiny. Přírodní park je zřizován obecně právním předpisem a stanovuje omezení „takového využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení stavu tohoto území“ (MŽP ČR 2015).

Do zkoumané oblasti Podbrdsko zasahují dva přírodní parky – PP Pod Štědrým a PP Třemšín (Geoportal 2015).

Přírodní park Pod Štědrým se nachází v Plzeňském kraji v okrese Plzeň – jih a do zkoumaného území zasahuje tedy na západě. Přírodní park Pod Štědrým představuje ojedinělý příklad typické české krajiny v pahorkatiném georeliéfu (Nepomucko 2015). Je charakteristický harmonickou kulturní krajinou s kulturními smrčínami, vlhkými loukami, potoky a rybníky, které se nacházejí v okolí vrchu Štědrý (Sklenička 2004). Vrchol Štědrý s výškou 668 m n. m. se nachází přibližně 3 km severně od obce Čmelíny a přibližně 6 km severovýchodně od Nepomuku.

Přírodní park Třemšín se nachází v jižní části Brdské vrchoviny ve Středočeském kraji, v okrese Příbram, přibližně 8 km od města Rožmitál pod Třemšínem a zaujímá rozlohu 112 km² (Mikroregion Třemšín 2015). Přírodní park Třemšín se rozprostírá v okolí vrchu Třemšín, který ční do výšky 827 m n. m. a je typický svou podhorskou krajinou s výskytem smrkových lesů. V přírodním parku jsou také patrné zbytky původních lesů, například reliktních borů na buližníkových skalách a sutích a jedlových bučin se smrkem (Mikroregion Třemšín 2015). Součástí přírodního parku Třemšín jsou i přírodní památky Hřebenec a Třemešný vrch a také přírodní rezervace Na Skalách a Getsemanka I. a II. (Oficiální stránky obce Hvožd'any 2015). Dle starostky obce Hvožd'any je vrchol Třemšín i jeho okolní krajina oblíbeným turistickým cílem nejen obyvatelstva z okolí a je často využívána pro vycházky a výlety. Na vrcholu Třemšín je postavena rozhledna, ze které se skýtá pohled na okolní brdské lesy a o to víc je pro návštěvníky atraktivním cílem.

4.2 Charakteristika obcí

4.2.1 Počet obyvatel ve zkoumaných obcích

Tabulka 4: Počet obyvatel v jednotlivých obcích k 31. 12. 2013.

Obce	Počet obyvatel k 31. 12. 2013
Bezdědovice	334
Březí	75
Čmelíny	123
Hajany	120
Hornosín	70
Hvožd'any	801
Chlum	194
Kasejovice	1 271
Kocelovice	160
Lnáře	737
Mladý Smolivec	731
Mohelnice	62
Předmíř	333
Tojice	89
Třebčice	119
Životice	43
CELKEM	5 262

Zdroj: ČSÚ 2015

Na území zkoumaného regionu převládají málo lidnatá sídla. Nejvyšší počet obyvatel čítá obec Kasejovice, k datu 31. 12. 2013 zde žilo celkem 1 271 obyvatel (Tabulka 4) v jejích celkem osmi sídlech (Příloha B). Druhou nejlidnatější obcí je obec Hvožd'any ve Středočeském kraji v okrese Příbram, jež se skládá z druhého nejvyššího počtu sídel, celkem šesti (Příloha B). Počet obyvatel v této obci se k 31. 12. 2013 zastavil na hodnotě 801 (Tabulka 4). Vysoký počet obyvatel je též patrný v obci Lnáře, k 31. 12. 2013 zde žilo celkem 737 obyvatel (ČSÚ 2006, ČSÚ 2015).

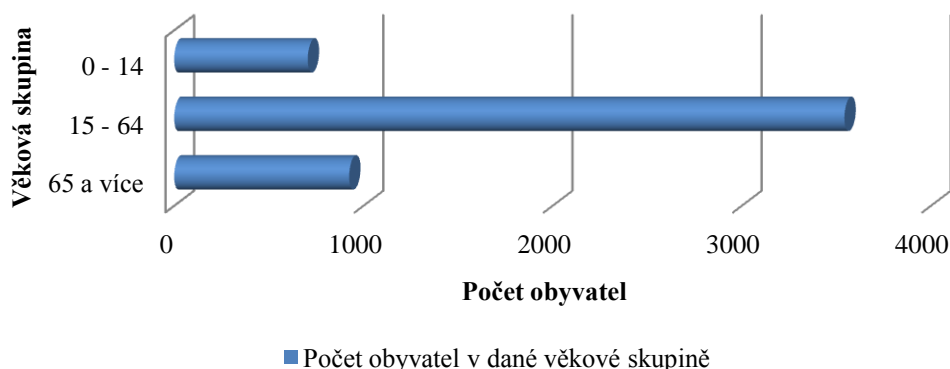
Nejméně obyvatel ve zkoumaném území žije v obci Životice, kde k 31. 12. 2013 žilo pouhých 43 obyvatel (Tabulka 4). Ve zkoumaném území se nachází celkem 5 obcí, jejichž počet obyvatel nedosahuje ani hodnoty 100. Těmito obcemi jsou Mohelnice,

Tojice a zmíněné Životice v Plzeňském kraji a dále obce Březí a Hornosín v Jihočeském kraji (Tabulka 4).

K 31. 12. 2013 žilo ve zkoumaném regionu Podbrdsko celkem 5 262 obyvatel v šestnácti obcích, zmíněných v Tabulce 4.

Ve věkovém rozložení převládá obyvatelstvo v produktivním věku, čili v rozmezí let 15 – 64 (Graf 2). Celkový počet obyvatel v tomto věku činí 3 543 (Graf 2, Příloha C). Počet obyvatel v předproduktivním a postproduktivním věku se ve zkoumané oblasti pohybuje kolem relativně obdobných hodnot. Obyvatel v předproduktivním věku, čili ve věku 0 – 14 let, žije v regionu Podbrdsko celkem 706 a obyvatel v postproduktivním věku, čili ve věku 65 a více let, žije v této oblasti celkem 925 (Graf 2, Příloha C). Věková struktura byla zkoumána na základě dat Českého statistického úřadu ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011.

Graf 2: Počet obyvatel ve věkových skupinách k 31. 12. 2011

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ 2015; vlastní zpracování

4.2.2 Migrace ve zkoumaných obcích

Z Tabulky 5 i z grafického znázornění v Grafu 3 je patrné, že nejvíce obyvatel se za posledních 20 let, čili v období 1993 – 2013, přistěhovalo do obce Kasejovice. Celkem se do této obce přistěhovalo 809 obyvatel a největší boom přílivu obyvatel zažila obec v roce 2003, kdy se sem přistěhovalo celkem 79 obyvatel (Příloha E). Nejmenší přísun nových obyvatel bylo zaznamenáno v obci Životice, kam se za zmíněné dvacetileté období přistěhovalo pouhých 10 obyvatel (Tabulka 5). Od roku 2010 není v této obci zaznamenán žádný imigrant (Příloha E). Z tohoto údaje pramení zejména fakt, že tato obec není pro migranty, tím spíše pro amenitní migranty, nikterak atraktivní, což může být způsobeno mimo jiné také chybějící sociální i technickou vybaveností obce.

Zajímavostí může být fakt, že jak nejvyšší tak i nejnižší počet přistěhovaných obyvatel, zaznamenaly dvě obce nacházející se na území Plzeňského kraje. I na území Jihočeského kraje nalezneme obec s relativně vysokým počtem přistěhovaných obyvatel, a to obec Lnáře (Tabulka 5).

V letech 1993 – 2013 se nejvíce obyvatel vystěhovalo též z obce Kasejovice, celkem se jedná o 733 obyvatel (Tabulka 5, Graf 3). Velké množství obyvatel se též vystěhovalo z obcí Mladý Smolivec (471 obyvatel), Hvožd'any (437 obyvatel) či Lnáře, odkud se rozhodlo vystěhovat celkem 407 obyvatel (Tabulka 5, Graf 3). Nejméně obyvatel naopak v letech 1993 – 2013 opustilo obec Březí (27 obyvatel), Hornosín (30 obyvatel) či Životice (31 obyvatel).

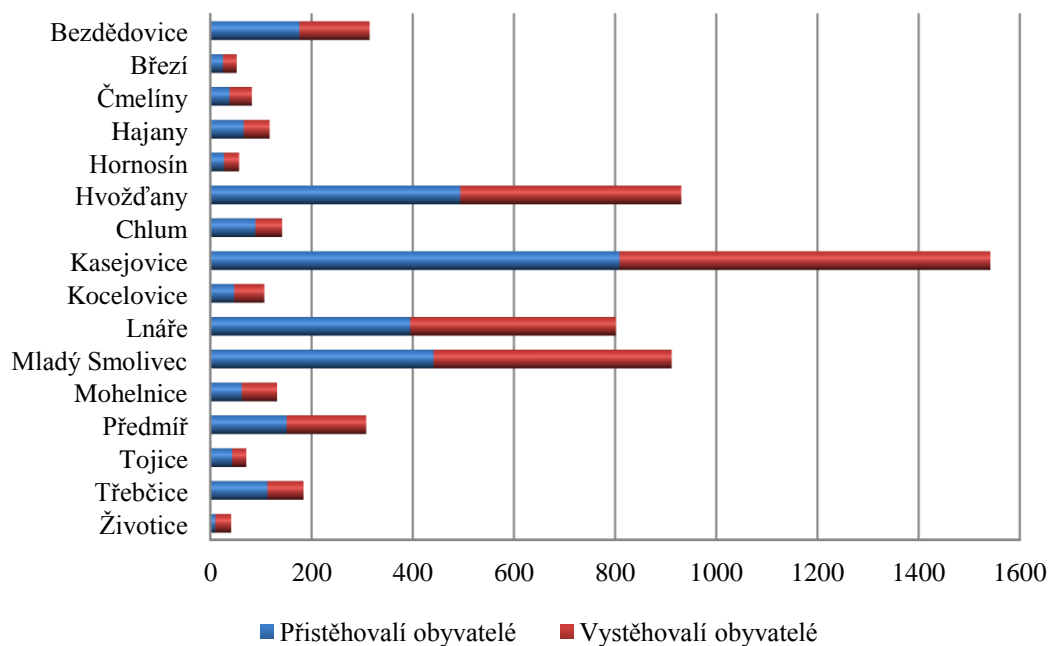
Průměrné migrační saldo na 1 000 obyvatel, počítané též za období 1993 – 2013, vyšlo celkem v devíti obcích v záporné hodnotě a pouze v sedmi obcích naopak v hodnotě kladné (Tabulka 5, Příloha F). Nejvyšší zápornou hodnotu vykazuje obec Životice a nejvyšší kladnou hodnotu poté vykazuje obec Třebčice (Tabulka 5, Příloha F).

Tabulka 5: Celkový počet přistěhovaných a vystěhovaných obyvatel do jednotlivých obcí a průměrné migrační saldo (1993 – 2013)

Obec	Přistěhovalí obyvatelé (1993 - 2013)	Vystěhovalí obyvatelé (1993 – 2013)	Průměrné migrační saldo v ‰ (1993 – 2013)
Bezdědovice	176	139	1,37
Březí	25	27	-0,10
Čmelíny	38	44	-0,57
Hajany	66	51	1,69
Hornosín	27	30	-0,42
Hvožd'any	494	437	1,09
Chlum	89	53	2,35
Kasejovice	809	733	0,70
Kocelovice	47	60	-0,87
Lnáře	395	407	-0,19
Mladý Smolivec	441	471	-0,43
Mohelnice	62	70	-1,43
Předmíř	151	157	-0,9
Tojice	43	28	1,94
Třebčice	113	71	5,6
Životice	10	31	-3,47
CELKEM	2 986	2 809	

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ 2015

Graf 3: Přistěhovalí a vystěhovalí obyvatelé v jednotlivých obcích (1993 – 2013)

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ 2015; vlastní zpracování

4.2.3 Vybavenost obcí

Vybavenost jednotlivých obcí může hrát důležitou roli při rozhodování případného migranta k migraci právě do této oblasti. Vybavenost obcí byla zkoumána na základě přítomnosti pošty, školy, zdravotnického zařízení, policie, kanalizace, vodovodu a plynofikace v dané obci (Příloha G).

Obce ve zkoumaném regionu Podbrdsko se v důsledku vybavenosti mohou hodnotit spíše negativně. Nejhuře jsou na tom obce s výskytem policejní stanice, ta se nenachází ani v jedné ze zkoumaných obcí (Graf 4). Policie je ale přítomna ve všech třech hraničních městech, čili v Nepomuku, Blatné a Rožmitálu pod Třemšínem, viz Příloha H (Veřejná správa online 2015).

Negativně se jeví také obce z hlediska možností vzdělání. Základní škola se nachází pouze ve třech obcích z celkového počtu šestnácti obcí v regionu Podbrdsko (Graf 4, Příloha H). Základní škola se nachází pouze v obcích Kasejovice, Lnáře a Hvožd'any (Příloha H), z nichž dvě obce – Kasejovice a Lnáře se nachází v Plzeňském kraji v okrese Plzeň – jih a obec Hvožd'any se pak nachází v kraji Středočeském v okrese Příbram. Ve zkoumaném regionu Podbrdsko se tedy školské zařízení nenalézá v žádné obci nacházející se na území Jihočeského kraje. Základní a mateřská škola se nachází ve

všech třech hraničních bodech regionu Podbrdsko, čili v Nepomuku, Blatné a také v Rožmitálu pod Třemšínem (Veřejná správa online 2015). Střední školy jsou pak k dispozici pouze v Blatné, jež tvoří hraniční bod zkoumaného území v Jihočeském kraji. V Nepomuku mohou děti navštěvovat jednu mateřskou školu, jednu základní školu a jednu uměleckou základní školu. V Rožmitálu pod Třemšínem je pak k dispozici též jedna mateřská škola a dvě školy základní. Co se počtu školských zařízení ve zkoumané oblasti týče, nejlépe je na tom město Blatná se dvěma mateřskými školami, třemi základními školami, jednou uměleckou základní školou, jednou veřejnou střední školou s obory středních odborných a praktických škol a s jednou veřejnou střední školou s obory středních odborných učilišť s obory nástavbového studia (Veřejná databáze ČSÚ 2015). Vyšší odborná či vysoká škola se ve zkoumané oblasti nenachází. Nejbližše tomuto území jsou vyšší odborné školy a vysoké školy v Plzni, Českých Budějovicích a v Praze.

Pošta a zdravotnické středisko se nachází též pouze ve čtyřech obcích vyskytujících se ve zkoumaném regionu Podbrdsko (Graf 4, Příloha H). Poštovní pobočku lze nalézt v obcích Kasejovice, Lnáře, Mladý Smolivec a Hvožd'any, viz Příloha H (Veřejná správa online 2015). První tři obce patří do Plzeňského kraje a obec Hvožd'any do kraje Středočeského. Opět se tedy potvrzuje fakt, že obce, nacházející se ve zkoumané oblasti v Jihočeském kraji, jsou na tom s vybaveností o něco hůře než obce v kraji Plzeňském a Středočeském. V nadřazených celcích, tedy hraniční body tvořících městech Nepomuk, Blatná a Rožmitál pod Třemšínem, je pošta samozřejmě k dispozici, viz Příloha H (Veřejná správa online 2015).

Zdravotnické středisko, jak již bylo zmíněno, je opět ve zkoumané oblasti luxusem a nalézt jej lze pouze ve čtyřech obcích (Graf 4, Příloha H), a to v Kasejovicích, Mladém Smolivci, Hvožd'anech a v Předmíří (Veřejná správa online 2015). V tomto případě zde má své zastoupení i obec, nacházející se v Jihočeském kraji, čili Předmíř, kde byla obnovena ordinace praktického lékaře ke 2. 2. 2015 (Oficiální stránky obce Předmíř 2015). V obci Kasejovice lékařskou péči reprezentuje jeden praktický lékař, jeden zubní lékař, jeden dětský a také jeden ženský lékař. V obci je též k dispozici pečovatelská služba, jejíž služby mohou být poskytovány nejen v samotné obci, ale i v jejích ostatních částech a okolních obcích (Oficiální stránky města Kasejovice 2015). V obcích Mladý Smolivec a Předmíř je občanům k dispozici jeden praktický lékař pro

dospělé (Oficiální stránky obce Mladý Smolivec 2015; Oficiální stránky obce Předmíř 2015). V obci Hvožd'any je lékařská péče zastoupena jedním praktickým lékařem pro dospělé, dále jedním praktickým lékařem pro děti a dorost a též jedním zubním lékařem pro děti a dospělé (Oficiální stránky obce Hvožd'any 2015). Větší zdravotnické středisko s větším úhlem zaměření je pak dostupné v Nepomuku, kde je k dispozici jedna poliklinika (Oficiální stránky města Nepomuk 2015) a v Rožmitálu pod Třemšínem, kde je k dispozici jedno větší zdravotnické zařízení (Oficiální stránky města Rožmitál pod Třemšínem 2015). V Blatné je pak občanům k dispozici nejen Poliklinika Blatná, ale také množství menších specializovaných ordinací a celkem tři lékárny (Oficiální stránky města Blatná 2015). Z větších nemocnic se pak v relativní blízkosti zkoumaného území nachází Fakultní nemocnice Plzeň – Lochotín, Mulačova nemocnice, Vojenská nemocnice či Nemocnice Privamed v Plzni, případně Nemocnice s poliklinikou v Rokycanech, Klatovská nemocnice, Nemocnice Sušice, Nemocnice Písek, a. s., Okresní nemocnice Strakonice či Oblastní nemocnice v Příbrami (Google Maps 2015).

Z technické vybavenosti, do které byla zahrnuta přítomnost kanalizace, vodovodu a plynofikace jsou na tom obce nejlépe s vodovody. Celkem 50 % obcí, čili osm obcí ze šestnácti zkoumaných, má zavedený vodovod (Graf 4). Těmito obcemi jsou Kasejovice, Mladý Smolivec, Mohelnice nacházející se ve zkoumané oblasti na území Plzeňského kraje, dále Bezdědovice, Březí, Chlum, Lnáře, Předmíř, jež se nachází na území kraje Jihočeského (Příloha I). S přítomností kanalizace a plynofikace v jednotlivých obcích se čísla rychle snižují. Kanalizace je zavedena v pouze v pěti obcích ze šestnácti zkoumaných – Kasejovice, Hornosín, Lnáře, Předmíř a Hvožd'any (Graf 4, Příloha I), a plynofikací disponují pouhé tři obce ve zkoumaném regionu Podbrdsko (Graf 4), a sice Kasejovice, Bezdědovice a Lnáře, viz Příloha I (Veřejná správa online 2015).

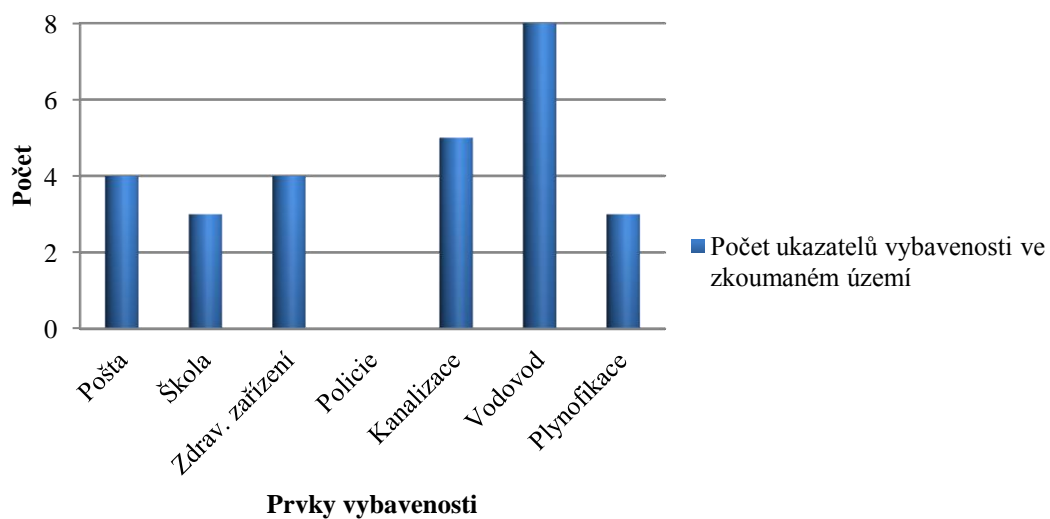
V celkovém shrnutí vybraných ukazatelů vybavenosti, lze vybrat obce, kde se nenachází ani jeden, tudíž mohou být pro případné migranty méně atraktivní (Tabulka 6).

Tabulka 6: Obce bez přítomnosti vybraných složek vybavenosti

Obce v Plzeňském kraji	Čmelíny Tojice Třebčice Životice
Obce v Jihočeském kraji	Hajany Kocelovice

Zdroj: Veřejná správa online 2015

Graf 4: Počet zkoumaných složek vybavenosti v oblasti Podbrdsko

Zdroj: Veřejná správa online 2015; vlastní zpracování

5 VLASTNÍ VÝZKUM

Charakter zkoumaného problému vyžadoval použití jak kvalitativních, tak i kvantitativních metod výzkumu. Stěžejní kvalitativní metodu výzkumu v tomto případě tvoří řízené rozhovory a kvantitativní metodu výzkumu pak dotazníkové šetření. Jako respondenti pro řízené rozhovory posloužili zastupitelé jednotlivých obcí ve zkoumaném regionu Podbrdsko a následné dotazníkové šetření bylo užito se samotnými amenitními migranty žijících v těchto obcích.

Šetření, prováděné se zastupiteli jednotlivých obcí, vedlo k získání základních informací o dané obci a jejím okolí, které by se přímo mohly týkat též amenitních migrantů a především jejich důvodu k přistěhování se do dané oblasti. V seznamu otázek pro zastupitele byly zastoupeny jak otázky týkající se přírodního prostředí v okolí obce, tak i týkající se významu cestovního ruchu a druhého bydlení, přistěhovaných obyvatelích, tradičních svátků či společenských akcí, místních spolků, ale například i základní vybavenosti obce nebo také hlavních problémů jednotlivých obcí (Příloha J). Jako podklad pro složení seznamu otázek k rozhovorům posloužila publikace „*Amenitní migrace do venkovských oblastí České republiky*,“ Bartoš et al. 2011.

Dotazníkové šetření, jež bylo prováděno se samotnými migranty, zachází více do hloubky problému a snaží se nalézt odpovědi na velice konkrétní otázky. Takové otázky, jež jasně vedou k odhalení amenitního migranta, ba i samotného typu amenitního migranta. Dotazník podávaný migrantům, je složen celkem z pěti částí. První část klade jedinci především takové otázky, které se týkají vlastního důvodu k odchodu na venkov. Druhá část je pak zaměřena na vztah k přírodě, krajině, životnímu prostředí a ochraně přírody. Třetí část dotazníku řeší především roli jednice v lokálním/regionálním socioekonomickém rozvoji a jsou zde zahrnuty například otázky týkající se zapojení do samosprávy obce či určité zájmové činnosti v obci, podnikání, ale také pronájmu nemovitosti. V posledních dvou částech dotazníku jsou obsaženy otázky týkající se identifikačních údajů o respondentovi a údajů o jeho nemovitosti. Dotazník byl převzat z publikace „*Amenitní migrace do venkovských oblastí České republiky*,“ Bartoš et al. 2011 a je přiložen k této práci (Příloha K).

5.1 Rozhovory se zastupiteli obcí

Pro řízené rozhovory byli za respondenty zvoleni zastupitelé obcí a ve všech případech se jednalo o starosty či starostky jednotlivých obcí. Tyto řízené rozhovory proběhly v regionu Podbrdsko na přelomu roku 2014 a 2015 a přistoupilo k nim celkem 14 starostů obcí z celkového počtu 16. Dva obecní úřady spolupráci odmítly.

Odpověď, která se od všech odpovídajících starostů shodovala, se týkala přírodních podmínek v okolí obce a s nimi také spojeným životním prostředím. 100 % starostů odpovědělo na tuto otázku velice kladně. Starostové a starostky obcí si přírodní podmínky velmi pochvalují a životní prostředí považují jako nejlepší pro život a shodují se, že právě čistá příroda a velmi příznačné životní prostředí může být jedním z důvodů, proč lidé v této oblasti žijí a dokonce, proč se do vybraných obcí stěhují či navracejí, pokud tomu tak je. Příroda a životní prostředí ale nejsou jedinými faktory, které ovlivňují rozhodnutí obyvatel přestěhovat se do této oblasti. Dalšími důvody, jak zastupitelé uvedli, může být především mnohokrát zmiňované slovo klid nebo ticho, ale také vřelé vztahy či bydlení, preferuje-li někdo vesnický rodinný domek nebo zemědělskou usedlost.

Pouze 20 % starostů odpovědělo na otázku týkající se migrace do dané oblasti velmi negativně, a sice tak, že do dané oblasti se lidé nestěhují, nebo se stěhují ve velmi malém počtu v posledních letech. To bylo též ověřeno průzkumem provedeným za pomoci Českého statistického úřadu a počet přistěhovalých obyvatel do jednotlivých obcí za posledních 20 let, čili v období 1993 – 2013, je možno porovnat v Příloze 4. Jeden z respondentů uvedl, že zatím důvod, proč by se zrovna do této oblasti, do dané obce měli lidé stěhovat, nezná nebo právě takový není. Zároveň také uvedl dva důležité fakty, které se opakovaly ve více odpovědích, a sice takové, že v dané oblasti žije velké množství občanů v důchodovém věku a jedná se především o občany, kteří v dané obci žijí celý život a na druhou stranu oblast, která se nachází na periferii, relativně daleko od většího města, se specifickým chodem života, nepřitahuje mladou generaci obyvatelstva. Důvodů, proč mladá generace ve velké většině případů preferuje raději městský život, nežli život na venkově, může být dle tázaných respondentů více. Většina se shoduje právě na faktu, že mladá generace má preference především v oblasti vzdělání, zajištění kvalitního zaměstnání a například zemědělská činnost není v současné době „v kurzu.“

100 % respondentů uvedlo, že se v dané obci hojně vyskytují chataři a chalupáři. Na otázku, zda se tito chataři či chalupáři hlásí k trvalému pobytu, odpovědělo 70 % respondentů negativně. Chataři a chalupáři působící ve zkoumané oblasti se také pouze z 50 % zapojují do aktivit a společenského dění v obci.

Na otázku, týkající se cestovního ruchu v obcích, odpověděl pouze jeden ze 14 odpovídajících respondentů, že cestovní ruch je pro obec relativně důležitý. Ve zbylých 13 obcích nikoliv, a to zejména z důvodu nepřítomnosti ubytovacích kapacit a dalších chybějících služeb, jimiž jsou například restaurace, informační středisko a tak podobně. V několika obcích by mohl být i naznačen jakýsi potenciál cestovního ruchu a to především díky cyklostezkám, jež oblast protínají. Ve zkoumané oblasti se též vyskytuje jeden unikát, a sice socha Sv. Jana Nepomuckého v obci Třebčice, která je dle starostky obce, nejstarší ve střední Evropě.

V 70 % zkoumaných obcí se v poslední době vyvíjela občanská vybavenost kladně, či stagnovala. Kladně se vyvíjela především díky otevření či znovuotevření obchodů se základním zbožím. Negativně je hodnocen zejména výskyt lékařských ordinací. Zdravotnická střediska se nacházejí pouze ve čtyřech obcích ve zkoumaném regionu. Stejně je tomu tak v případě poštovních poboček, ty v této oblasti nalezneme též pouze čtyři. Základní školy se v regionu Podbrdsko nacházejí pouze tři, ale dle slov 85 % zastupitelů jednotlivých obcí je tento počet dostatečný. Většina obyvatel jednotlivých obcí v produktivním věku dojíždí automobilem za prací do vzdálenějších center a s tím ve většině případů spojí i odvoz svých ratolestí do školních zařízení.

100 % obcí ve zkoumaném regionu má možnost autobusového spojení s okolními obcemi a 50 % obcí se shoduje v názoru, že autobusové spojení je dostatečné pro potřeby obyvatel, jelikož se značné procento z nich dopravuje vlastním automobilem, a zpravidla autobusovou dopravu využívají jen ti obyvatelé, kteří automobil nevlastní. Ve všech obcích je též vysoké procento obyvatel v postproduktivním věku a ti, dle slov starostů obcí, autobusovou dopravu též téměř nevyužívají. Zbylých 50 % obcí, čili druhá polovina, se naopak shoduje na tom, že autobusové spojení je nedostatečné, omezené či dlouhodobě stagnující.

Železnice prochází pouze pěti zkoumanými obcemi na jihu zkoumaného území a jedná se o železnici vedlejší. Hlavní železnice zkoumanou oblast neprotíná. Vedlejší železnice tedy prochází obcemi Bezdědovice, Kasejovice, Lnáře, Třebčice a Životice.

V 90 % obcí je dostatečné vybavení pro kulturní vyžití. Nejčastěji se v obcích vyskytuje obecní kulturní sál, kde jednotlivé obce pořádají své vlastní společenské akce, jako jsou například různé druhy bálů a zábav, srazy důchodců, obecních klubů či místních rodáků. Dalšími objekty, které jsou vhodné pro kulturní vyžití, jsou obecní hostince a pohostinství, ale také hasičské klubovny či obecní sportoviště. V jedné ze zkoumaných obcí byla dokonce v současné době zahájena stavba multifunkčního obecního sálu.

Z tradičních oslav a svátků se v obcích nejčastěji dodržuje pouť, stavění máje, velikonoční koledy s pomlázkou a velikonoční obchůzky dětí s řehtačkami, a to ve všech 14 obcích (Příloha L). Z dalších hojně dodržovaných tradic lze jmenovat obchůzky Mikuláše, čerta a anděla, umístění společného vánočního stromu na návsi a posvícení. Z těch méně dodržovaných tradic ve zkoumaných obcích, zde mají své zastoupení jarní a letní pálení ohňů, masopustní karneval s maskami, masopustní průvod s maskami či masopustní zábava pro děti i dospělé a také různé adventní zvyky, mezi které patří například Barboroky, zapalování adventních svíček a jiné (Příloha L).

V obcích též probíhají různé pravidelné společenské či sportovní akce. Nejčastěji se v obcích dodržuje oslava dne dětí, celkem v 9 obcích ze 14, dále je velmi oblíbená Mikulášská zábava pro děti, adventní jarmark či zpívání koled u vánočního stromu (Příloha M). Ze sportovních akcí čtyři obce ze 14 pořádají pravidelný fotbalový turnaj (Příloha M). Mimo klasické a nejčastěji dodržované společenské akce, se též v obcích pořádají různé individuální a ojedinělé akce. Například novoroční pochod, či společný novoroční přípitek, dále pak různé turnaje v šipkách, kartách i v pétanque, ale i oslavy Mezinárodního dne žen či vepřové hody.

Jako aktuální problémy uváděli zastupitelé obcí nejčastěji stav místních komunikací. Tento problém je aktuálně řešen v 8 ze 14 obcí (Příloha N, Příloha O). Dalším často zmiňovaným aktuálně řešeným problémem je stav odpadového hospodářství, veřejná doprava, nedostatečná vybavenost obce či malá aktivita a podnikavost občanů (Příloha N, Příloha O). V menší míře obce řeší jako aktuální problém též chybějící kanalizaci, nedostatečnou vybavenost zařízení pro kulturní vyžití a nedostatek volných bytů (Příloha N, Příloha O). Ojediněle byl zmíněn též problém kriminality v obci a vysoká míra nezaměstnanosti (Příloha N, Příloha O).

5.2 Dotazníkové šetření s amenitními migranty

Dotazníkové šetření s amenitními migranty probíhalo na území vymezeného regionu Podbrdsko. Amenitních migrantů bylo na území zjištěno celkem 23 a byl jim předložen dotazník, který se skládal celkem z pěti částí (viz kapitola 5; Příloha K).

Při hledání amenitních migrantů se častokrát přihodilo, že jedinec, který mohl být právě amenitním migrantem, nepřistoupil k dotazníkovému šetření kladně a odmítl spolupracovat. Méně vlní byly ve většině případů muži než ženy, což následně může odpovídat i z celkového poměru respondentů, kdy žen zodpovědělo dotazník více, nežli mužů.

5.2.1 Základní charakteristika amenitních migrantů

Z celkového počtu zjištěných amenitních migrantů vznikl poměr mužského pohlaví k pohlaví ženskému 10 ku 13 (Tabulka 7), v procentuálním vyjádření 43 % k 57 % (Tabulka 8). V největší míře se migranti pohybují ve věku 60 let a více, a je tomu tak u 39 % z celkového počtu zjištěných amenitních migrantů. Druhou nejvíce zastoupenou věkovou skupinou, ve které se pohybuje celkem 26% migrantů, je skupina 30 – 39 let. Ve věku 40 – 49 let bylo zjištěno 22 % migrantů a ve věku 50 – 59 let poté 13 %. Do 19 let a v rozmezí 20 – 29 let zde nebylo zjištěno žádné zastoupení amenitního migranta (Graf 5; Tabulka 7; Tabulka 8).

Tabulka 7: Počet amenitních migrantů ve věkových skupinách a podle pohlaví

Věková skupina	Počet amenitních migrantů	Z toho muži	Z toho ženy
Do 19 let	0	0	0
20 – 29	0	0	0
30 – 39	6	3	3
40 – 49	5	2	3
50 – 59	3	1	2
60 a více let	9	4	5
CELKEM	23	10	13

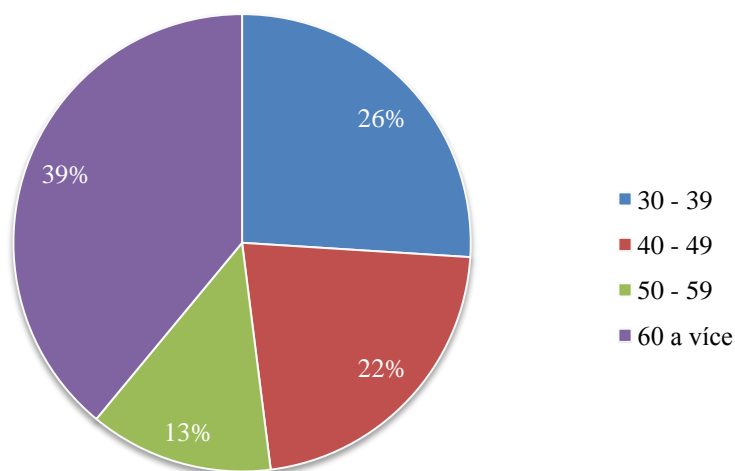
Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 8: Zastoupení amenitních migrantů ve věkových skupinách a podle pohlaví v %

Věková skupina	Procentuální zastoupení (%)	Z toho muži (%)	Z toho ženy (%)
Do 19 let	0	0	0
20 – 29	0	0	0
30 – 39	26	13	13
40 – 49	22	9	13
50 – 59	13	4	9
60 a více let	39	17	22
CELKEM	100	43	57

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 5: Zastoupení amenitních migrantů ve věkových skupinách v %

Zdroj: Vlastní výzkum

Na jednu domácnost v průměru vycházejí 3 osoby a z toho 0,5 osoby ve věku do 18 let. Celkem v domácnostech zjištěných amenitních migrantů žije 66 osob, z toho 20 % osob se pohybuje ve věku do 18 let. Nejčastěji se v domácnostech amenitních migrantů vyskytují osoby dvě, celkem v 39 % z celkového počtu domácností (Tabulka 9). 26 % tvořily domácnosti se čtyřmi členy, 17 % pak domácnosti se třemi členy a shodně po 9 % tvořily domácnosti s jedním a pěti členy žijícími v dané domácnosti amenitního migranta (Tabulka 9). V žádné z domácností zjištěných amenitních migrantů nežijí více

než dvě děti či mladiství do 18 let. Největší počet domácností se vyznačuje nulovým počtem dětí či mladistvých do 18 let, celkem 57 % (Tabulka 10). Jedna osoba mladší 18 let žije ve 30 % domácností a po dvou osobách mladších 18 let žije celkem ve 13 % domácností amenitních migrantů (Tabulka 10).

Tabulka 9: Domácnosti s daným počtem členů

Počet členů domácnosti	Počet domácností s daným počtem členů	%
1	2	9
2	9	39
3	4	17
4	6	26
5	2	9

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 10: Členové domácnosti do 18 let

Počet členů domácnosti	Počet členů domácnosti do 18 let	%
0	13	57
1	7	30
2	3	13

Zdroj: Vlastní výzkum

U sledovaných amenitních migrantů převažuje dosažené vzdělání střední, jež je zakončeno závěrečnou zkouškou a získáním výučního listu (44 %). Značná část migrantů má dosažené vzdělání středoškolské zakončené maturitní zkouškou (39%). Pouze 4 amenitní migranti (tj. 17 %) vlastní vysokoškolský titul (Tabulka 11). Ani jeden z dotazovaných migrantů nemá maximální dosažené vzdělání pouze základní.

Tabulka 11: Dosažené vzdělání amenitních migrantů

Dosažené vzdělání	Počet amenitních migrantů	%
základní	0	0
vyučen/a	10	44
středoškolské	9	39
vysokoškolské	4	17

Zdroj: Vlastní výzkum

Z celkem 23 zjištěných amenitních migrantů v regionu Podbrdsko žádný nepodniká, nestuduje ani není nezaměstnaný. Celkem 43 % amenitních migrantů jsou zaměstnanci, 39 % je v důchodu a 9 % je na mateřské dovolené či v domácnosti (Tabulka 12). Zajímavostí jsou dva amenitní migranti, kteří nespádají ani do jedné z uvedených možností. Jeden z těchto migrantů je umělcem na volné noze a druhý je veřejným funkcionářem, konkrétně starostkou obce.

Na otázku, zda respondent dojíždí do zaměstnání, odpovědělo 70 % amenitních migrantů, že ne. Buďto pracují v místě bydliště nebo jsou v důchodu, na mateřské dovolené či v domácnosti. 30 % amenitních migrantů do zaměstnání dojíždí.

Tabulka 12: Druh zaměstnání amenitních migrantů

Druh zaměstnání	Počet amenitních migrantů	%
zaměstnanec	10	43
podnikatel	0	0
studující	0	0
na MD, v domácnosti	2	9
v důchodu	9	39
nezaměstnaný	0	0
jiné	2	9

Zdroj: Vlastní výzkum

Dvě třetiny (65 %) amenitních migrantů vedou spíše venkovský typ života (Tabulka 13) a vlastní zahrádku, sad či pole a pěstují zeleninu a ovoce. Ojedinele též chovají zvířata, jakými jsou zejména slepice a králíci, ale také kozy a ovce. Nikdo z respondentů neuvedl, že vede spíše městský život. Jedna třetina (35 %) však uvádí život na pomezí venkovského a městského života (Tabulka 13), kdy sice vedou spíše venkovský život a pěstují si své produkty, ale nakupovat jezdí z větší části do měst v okolí.

Tabulka 13: Způsob života amenitních migrantů

Typ života	Počet odpovědí	%
Venkovský	15	65
Městský	0	0
Něco mezi tím	8	35

Zdroj: Vlastní výzkum

5.2.2 Zapojení do místní činnosti a samosprávy

Značná část amenitních migrantů se nikterak nezapojuje jak do místní zájmové činnosti (61 %), tak není žádným způsobem zapojena ani do místní obecní samosprávy (83 %; Tabulka 14). Do místních zájmových činností je ve zkoumaném území zapojeno celkem 39 % zjištěných amenitních migrantů (Tabulka 14). Jako místní zájmová činnost, do které jsou amenitní migranti zapojeni, bylo nejčastěji uváděno členství v Českém svazu žen (ČSŽ), ve Sdružení rodičů a přátel dětí (SRPD) nebo ve sboru dobrovolných hasičů či místních rekreačních rybářů. Ojedinele se zde vyskytují různá členství v místních klubech, jako je například nohejbalový, karetní či pétanque klub.

Do místní samosprávy je zapojeno pouze 17 % amenitních migrantů (Tabulka 14) a ve všech případech se jedná o zaměstnání či výpomoc na místním obecním úřadě.

Tabulka 14: Zapojení amenitních migrantů do místní činnosti a samosprávy

	Zapojení do místní činnosti	%	Zapojení do místní samosprávy	%
Ano	9	39	4	17
Ne	14	61	19	83

Zdroj: Vlastní výzkum

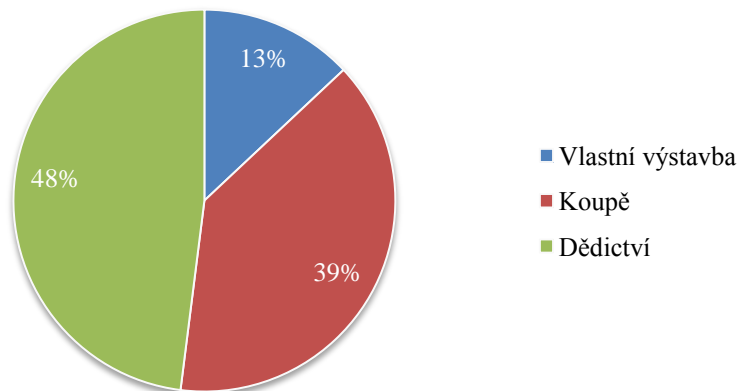
5.2.3 Bydlení

100 % respondentů má trvalé bydliště právě v dané obci v regionu, ve kterém byl průzkum prováděn a také 100 % respondentů má nemovitost, v níž žije ve vlastním vlastnictví (Příloha P). Celkem 22 respondentů (tj. 96 %) z celkových 23 v této oblasti přebývá většinu roku, dle jejich vlastních slov celoročně. Jeden respondent zde přebývá sezónně, jelikož v zimních měsících venkov opouští a bydlí ve městě u svého syna.

Dvě třetiny (65 %) dotazovaných migrantů žije v zemědělských usedlostech a jedna třetina (35 %) poté obývá rodinné domy (Příloha P). Zemědělské usedlosti tvoří většinou venkovská chalupa s různým počtem hospodářských stavení, s přítomností zahrádky využívané k pěstování zeleniny i ovoce, případně s ovocným sadem či se zahradou s květinami. Stejně tak dvě třetiny (65 %) amenitních migrantů mají svou nemovitost umístěnou na okraji daného sídla a jedna třetina (35 %) pak uvnitř sídla (Příloha P). Nejvíce nemovitostí amenitních migrantů, celkem 52 %, je umístěno při silnici vedoucí daným sídlem, dalších 22% nemovitostí má asfaltovou příjezdovou cestu a po dalších 13 % je součástí nemovitosti zpevněná či nezpevněná příjezdová cesta (Příloha P).

Téměř polovina amenitních migrantů nemovitost získala dědictvím (48 %) či zakoupila (39 %; Příloha P, Graf 6). Pouze 13 % dotazovaných si svou nemovitost samo postavilo (Příloha P, Graf 6). Také téměř polovina amenitních migrantů své dřívější bydlení někomu přenechala (48 %), dalších 17 % migrantů svou dřívější nemovitost prodalo a zbylých 35 % naložilo s dřívějším bydlením jinak (Příloha P), což ve většině případů znamená, že svou nemovitost pronajímají či sami bydleli v nájmu a před stěhováním rozvázali nájemní smlouvu s pronajímatelem nemovitosti.

Graf 6: Způsob získání nemovitosti

Zdroj: Vlastní výzkum

5.2.4 Vybavenost domácností a nemovitostí

96 % domácností má ve vlastnictví automobil, z toho 17 % domácností vlastní automobily dva. Pouze jedna domácnost nevlastní automobil žádný. Televizor a mobilní telefon vlastní každá domácnost tázaného respondenta, počítač a stejně tak i připojení k internetu má k dispozici celkem 70 % domácností. Počítač a připojení k internetu nejsou k dispozici zejména v domácnostech, kde amenitním migrantem je osoba starší 60 let. Spokojenost s vybavením domácnosti, kam byly zahrnuty výše uvedené prvky, vykázalo 100 % dotazovaných.

Vybavení technickou infrastrukturou bydlení respondentů bylo zkoumáno na základě přítomnosti vodovodu, kanalizace, elektřiny, plynu a telefonu (pevné linky). Vodovod a kanalizace jsou součástí technické infrastruktury 57 % nemovitostí ve vlastnictví amenitních migrantů a elektřina je pak součástí všech nemovitostí (Tabulka 15). Připojení na plyn se v obydlích vyskytuje o poznání méně, pouze v 13 % nemovitostech respondentů a telefonem, resp. pevnou linkou, je vybaveno 30 % nemovitostí (Tabulka 15).

Tabulka 15: Technická infrastruktura nemovitostí

Prvek vybavenosti	Počet domácností	%
Vodovod	13	57
Kanalizace	13	57
Elektřina	23	100
Plyn	3	13
Telefon (pevná linka)	7	30

Zdroj: Vlastní výzkum

5.2.5 Hodnocení vybavenosti obce

Vybavenost obce hodnotili respondenti na základně své vlastní spokojenosti s vybranými prvky. Vybranými prvky, jež odrážejí vybavenost obce, jsou technická infrastruktura, dopravní dostupnost, pokrytí signálem mobilního operátora, přístup na internet, sociální vybavenost obce a zdravotnická vybavenost obce.

Nejvíce jsou respondenti spokojeni s pokrytím signálu mobilního operátora v dané oblasti (70 %) a naopak nejvíce jsou nspokojeni se zdravotnickou vybaveností (87 %;

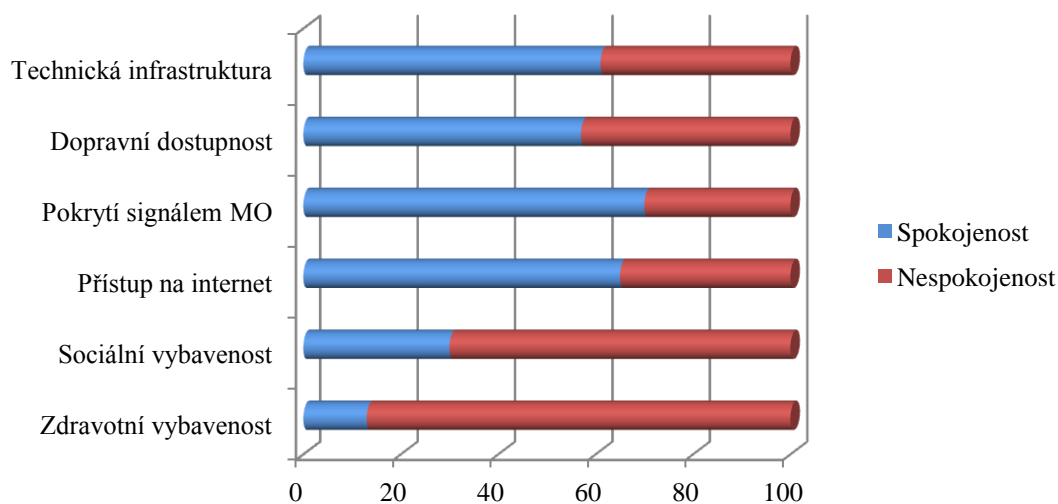
Tabulka 16, Graf 7). Nespokojenost ještě převažuje v případě sociální vybavenosti, se kterou je nespokojeno celkem 70 % respondentů (Tabulka 16, Graf 7). Vysoké procento spokojenosti naopak ještě vykazuje technická infrastruktura (61 %), přístup na internet (65 %) či dopravní dostupnost (57 %; Tabulka 16, Graf 7).

Tabulka 16: Spokojenost amenitních migrantů s vybaveností obcí

Prvek vybavenosti	Spokojenost (%)	Nespokojenost (%)
Technická infrastruktura	61	39
Dopravní dostupnost	57	43
Pokrytí signálem MO	70	30
Přístup na internet	65	35
Sociální vybavenost	30	70
Zdravotní vybavenost	13	87

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 7: Spokojenost amenitních migrantů s vybaveností obcí

Zdroj: Vlastní výzkum

Amenitní migranti dále hodnotili, v jaké míře jim tyto složky vybavenosti v dané obci chybí, a to pomocí hodnot od 1 do 5, kde hodnota 1 znamená, že daný prvek respondentovi chybí nejméně a naopak číslo 5 znamená, že daný prvek chybí respondentovi v dané obci nejvíce. Výsledky byly zpracovány jako vážený průměr

hodnot u každého prvku vybavenosti. Uveden je též modus, coby nejčastěji uváděná hodnota.

V průměru hodnotili amenitní migranti v dané oblasti nejhůře sociální vybavenost dané obce. Migrantům též příliš nevyhovuje dopravní dostupnost a ostatní služby v oblasti. Lepším bodovým přidělem naopak respondenti ohodnotili pokrytí signálem mobilních operátorů, technickou infrastrukturu a nejlépe migranti ohodnotili přístup na internet v oblasti (Tabulka 17).

Tabulka 17: Hodnocení vybavenosti obce

(vážený průměr a modus získaných bodů v rozmezí 1 – 5; 1 = chybí nejméně, 5 = chybí nejvíce)

Prvek vybavenosti	Vážený průměr	Modus
Technická infrastruktura	2,14	1
Dopravní dostupnost	3,13	4
Pokrytí signálem MO	2,26	1
Přístup na internet	1,61	1
Sociální vybavenost	3,74	5
Ostatní služby	3,13	3

Zdroj: Vlastní výzkum

5.2.6 Důvod k odchodu na venkov

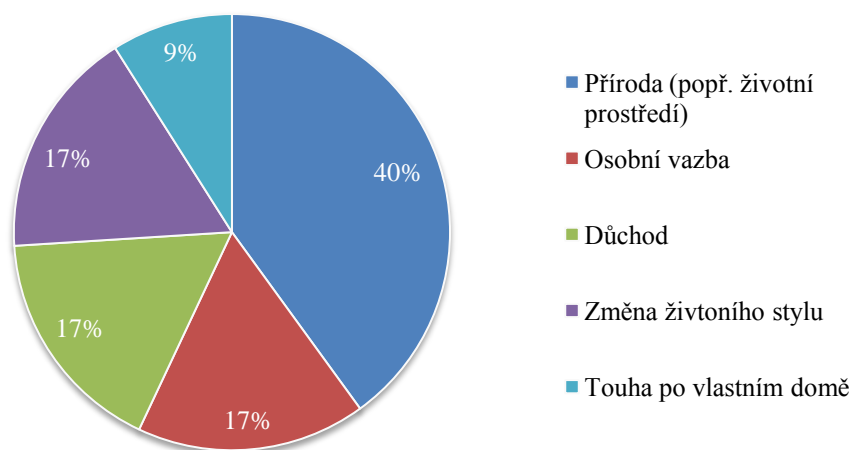
Téměř polovina respondentů (40 %) odešla na venkov z důvodu žít v přírodě či lepším životním prostředí (Tabulka 18, Graf 8) a velice často byla tato odpověď doplňována slovy „klid,“ „čistota“ či slovním spojením „život na venkově.“ Dalších 17 % respondentů odešlo na venkov díky osobním vazbám (Tabulka 18, Graf 8), mezi které patří vzpomínky na dětství, rodná ves, příbuzní v oblasti či navázání vztahu v dané oblasti. Dalšími významnými důvody, které vedly k odchodu na venkov, jsou dosažení důchodového věku a následného prožití důchodu na venkově a změna životního stylu. Oba z těchto důvodů uvedlo celkem 17 % respondentů (Tabulka 18, Graf 8). 9 % respondentů uvedlo jako důvod k odchodu touhu po vlastním domě na venkově (Tabulka 18, Graf 8).

Tabulka 18: Důvod k odchodu na venkov

Důvod	Počet amenitních migrantů	%
Příroda (popř. ŽP)	9	40
Osobní vazba	4	17
Důchod	4	17
Změna životního stylu	4	17
Touha po vlastním domě	2	9

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 8: Důvod k odchodu na venkov

Zdroj: Vlastní výzkum

Na otázku, jak dotazovaný místo objevil, si více než tři čtvrtiny respondentů (78 %) nevybraly z možností uvedených v předkládaném dotazníku a uvedly možnost „jinak“ (Tabulka 19). Po rozvedení své odpovědi do větších podrobností bylo zjištěno, že nejčastěji respondenti dané místo objevili za pomoci realitních kanceláří, internetu či se jednalo o rodný dům respondenta nebo o dům jiné osoby z rodiny, případně dané místo objevili díky vztahu. Třem respondentům (13 %) doporučili dané místo známí nebo příbuzní, jeden respondent (4,5 %) objevil místo jako turista a jeden respondent (4,5 %) naopak objevil dané místo pracovně (Tabulka 19).

Tabulka 19: Objevení místa

Objevení místa	Počet amenitních migrantů	%
Jako turista	1	4,5
Doporučili známí	3	13
Služebně – pracovně	1	4,5
Jinak	18	78

Zdroj: Vlastní výzkum

Nejvíce zjištěných amenitních migrantů (61 %) poznalo místo současného bydliště, tedy to, kam přestěhovali, až před samotným přestěhováním (Tabulka 20). Další skupinka (21 %) má k místu současného bydliště mnohem hlubší vztah a díky přestěhování se navrátila do svého rodného místa (Tabulka 20). Ojedinele se pak objevila též možnost, že migrant se po určité době navrátil do místa, kde již v minulosti žil (9 %) a také ta, že migrant danou oblast navštěvoval již díky dovolené či prázdninám (9 %; Tabulka 20). V tomto případě se zejména jednalo o nemovitost příbuzných, nejčastěji prarodičů, kde je respondent v minulosti navštěvoval a k danému místu má též významný vztah.

Tabulka 20: Vztah k místu současného bydliště

Vztah k místu současného bydliště	Počet odpovědí	%
Po určité době jste se navrátili do rodného místa	5	21
Po určité době jste se navrátili do místa, kde jste už žili	2	9
Jezdili jste sem na prázdniny, dovolenou	2	9
Místo jste poznali až před přestěhováním	14	61

Zdroj: Vlastní výzkum

91 % zjištěných amenitních migrantů mělo před přestěhováním v místě současného bydliště nejdříve zajištěné bydlení, čili prvotním krokem před přestěhováním bylo zajištění nemovitosti (Tabulka 21). Nemovitost tyto respondenti získali koupí, dědictvím či díky vlastní výstavbě (Příloha P, Graf 6). Pouze dva zjištění amenitní migranti (9 %) z celkového počtu 23 měli v místě současného bydliště zajištěnou pracovní příležitost (Tabulka 21).

Tabulka 21: Co měli amenitní migranti nejdříve v místě současného bydliště

Nejdříve v místě současného bydliště	Počet odpovědí	%
Nemovitost	21	91
Zajištění pracovní příležitosti	2	9

Zdroj: Vlastní výzkum

Odpovědi na otevřené otázky, co se respondentovi nelíbilo na minulém bydlení a naopak, co se respondentovi líbí na současném bydlení, se relativně shodovali. Nejčastěji se lidem na minulém bydlení nelíbil ruch či hluk města (46 %), znečištěné životní prostředí (19 %) a chování lidí (19 %; Tabulka 22). Třem respondentům (tj. 12 %) též nevyhovovalo bydlení v bytě, případně s tím spojené placení nájmu a jeden respondent (tj. 4 %) zmínil městskou dopravu (Tabulka 22).

Tabulka 22: Co se amenitním migrantům nelíbilo na minulém bydlení

Nelíbilo se na minulém bydlení	Počet odpovědí	%
Ruch, hluk města	12	46
Znečištěné životní prostředí	5	19
Lidé (sousedé)	5	19
Byt, nájem	3	12
Doprava	1	4

Zdroj: Vlastní výzkum

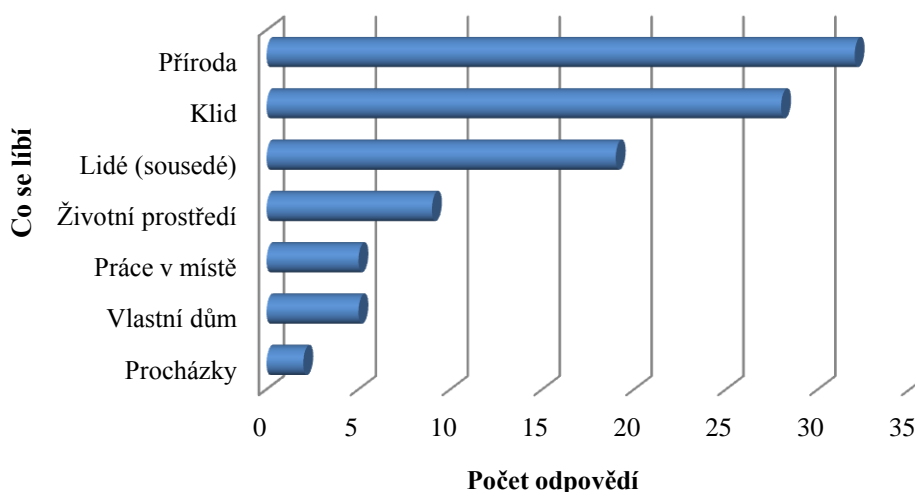
Naopak 32 % respondentů v místě současného bydliště oceňuje přírodu, 28 % respondentů oceňuje klid a 19 % své sousedy a další obyvatele (Tabulka 23, Graf 9). Životní prostředí oceňuje dalších 9 % migrantů a 5 % migrantům se v novém prostředí líbí to, že mohou vlastnit dům na venkově nebo že mají zajištěnou pracovní pozici v místě nového bydliště (Tabulka 23, Graf 9). 2 % migrantů také oceňuje možnost procházek v příhodném přírodním prostředí (Tabulka 23, Graf 9).

Tabulka 23: Co se amenitním migrantům líbí na novém prostředí

Líbí se v novém prostředí	Počet odpovědí	%
Příroda	14	32
Klid	12	28
Lidé (sousedé)	8	19
Životní prostředí	4	9
Vlastní dům	2	5
Práce v místě	2	5
Procházky	1	2

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 9: Co se amenitním migrantům líbí na novém prostředí

Zdroj: Vlastní výzkum

Na odpověď, co se amenitním migrantům naopak nelíbí na novém prostředí, nejvíce z nich odpovědělo, že nic takového není (36 %), viz Tabulka 24. Častokrát se opakovala odpověď nedostatečnost či vzdálenost služeb (29 %), dopravní spojení (18 %), ale také odpověď týkající se sousedů (11 %), viz Tabulka 24. Jedna odpověď (tj. 3 %) se týkala nespokojenosti s menším množstvím pracovních příležitostí a jedna pak částečné izolovanosti obce od okolí (Tabulka 24).

Odpovědi na tyto otázky byly otevřené a každý respondent mohl uvést více důvodů.

Tabulka 24: Co se amenitním migrantům nelíbí na novém prostředí

Nelíbí se v novém prostředí	Počet odpovědí	%
Nic takového není	10	36
Služby	8	29
Dopravní spojení	5	18
Lidé (sousedé)	3	11
Méně pracovních příležitostí	1	3
Částečná izolovanost	1	3

Zdroj: Vlastní výzkum

5.2.7 Vztah k přírodě a životnímu prostředí

Respondenti hodnotili dle svého hodnotového žebříčku, co z nabízených charakteristik krajiny a místa je ovlivnilo, aby v dané oblasti zůstali. Hodnocení bylo prováděno na stupnici od 1 (nejméně ovlivnilo) do 5 (nejvíce ovlivnilo). Výsledky byly zpracovány ve formě váženého průměru dosažených hodnot u každé z daných charakteristik. Uveden je též modus, coby nejčastěji uváděná hodnota každé charakteristiky.

Z výsledků uvedených v Tabulce 25 a v Grafu 10 vyplývá, že nejvíce amenitní migranty ovlivnily následující charakteristiky krajiny: neporušená příroda, volná nespoutaná krajina, struktura krajiny a kvalita životního prostředí. O něco méně ovlivnily migranta charakteristiky krajiny, jako jsou odlehlost místa, reliéf terénu a vůbec nejmenší vliv má přítomnost chráněných území v regionu Podbrdsko. Velmi malý vliv mělo na amenitního migranta sociální prostředí dané oblasti (Tabulka 25, Graf 10). Ve značné míře ovlivňovalo migranty při přestěhování též *genius loci*.

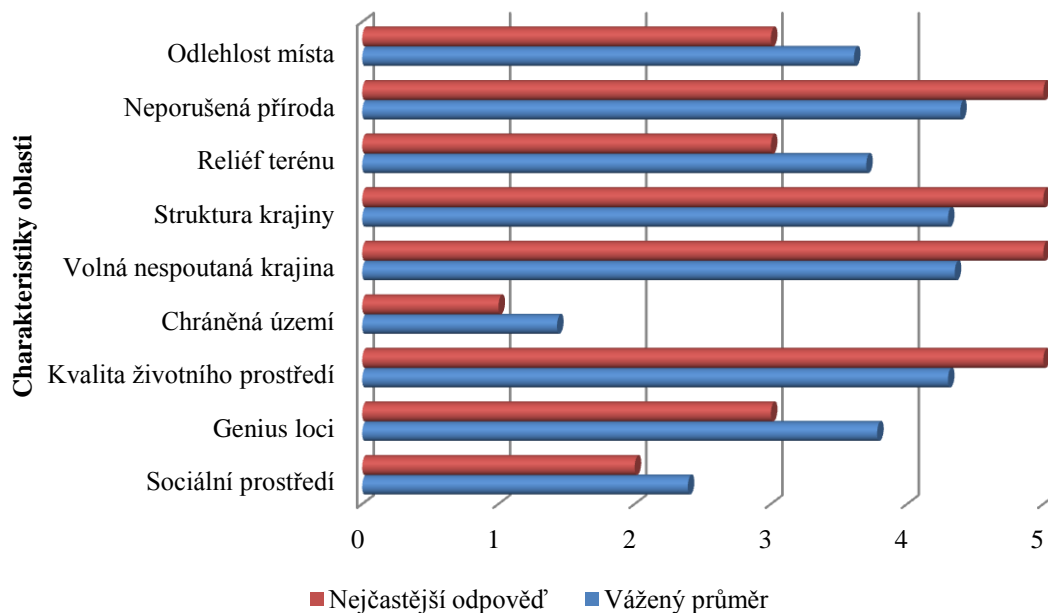
Ve výzkumu vztahu respondentů k přírodě je též zařazena otázka, týkající se oblíbeného místa v okolí současného bydliště. Nejčastěji byl jako oblíbené místo uváděn les, který uvedlo celkem 31 % migrantů (Příloha Q). Další častou odpovědí byla vodní plocha (26 %), ve všech případech se konkrétně jednalo o rybník. Vrch či potok uvedlo za své oblíbené místo celkem 13 % migrantů a po 4 % pak migrantů uvedlo mýtinu či zahradu (Příloha Q). Mezi oblíbená místa respondentů nepatří pouze přírodní prvky, ale také prvky kulturní. Tuto odpověď zvolilo celkem 9 % migrantů (Příloha Q). Kulturní prvky mohou představovat například kapličku, kostel apod.

Tabulka 25: Migranty ovlivňující charakteristiky

Charakteristika krajiny	Vážený průměr	Modus
Odlehlost místa	3,61	3
Neporušená příroda	4,39	5
Reliéf terénu	3,70	3
Struktura krajiny	4,30	5
Volná nespoutaná krajina	4,35	5
Chráněná území	1,43	1
Kvalita životního prostředí	4,30	5
Genius loci	3,78	3
Sociální prostředí	2,39	2

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 10: Migranty ovlivňující charakteristiky

Zdroj: Vlastní výzkum

6 ZÁVĚR

Pojem amenitní migrace se začíná stále častěji objevovat v novodobých publikacích. Tento jev začíná být čím dál tím více patrný v okolním světě a je mu věnována čím dál tím větší pozornost. Lidé si v současné době zakládají na kvalitě svého života a pro mnohé z nich je předpokladem jejího zlepšení právě přesun za lepším přírodním či kulturním prostředím. Amenitní migrace není primárně motivována ekonomicky a převládá zde pohyb obyvatelstva z městského prostoru do prostoru venkovského.

Prvním cílem této práce bylo zjištění předpokladů pro vznik a existenci jevu amenitní migrace v oblasti Podbrdsko. Průzkum prokázal, že v této oblasti se jev amenitní migrace vyskytuje. Zkoumané území je pro amenitní migranty velmi příhodným prostředím, jak vyplynulo z odpovědí zastupitelů jednotlivých obcí, jež se nacházejí ve zkoumané oblasti. Všichni tázaní zastupitelé hodnotí přírodní podmínky a životní prostředí v této oblasti velice kladně. Čistá příroda a velmi příznačné životní prostředí v této oblasti může být právě jedním z předpokladů pro vznik a existenci jevu amenitní migrace.

Druhým cílem bylo zjistit formy amenitní migrace vyskytující se ve zkoumané oblasti. Formy amenitní migrace se rozlišují dvě, a sice migrace za lepším přírodním prostředím – „natural amenities“ a naopak migrace za lepším kulturním prostředím – „cultural amenities.“ V oblasti Podbrdsko jednoznačně převládá výskyt formy „natural amenities.“ Hlavním důvodem k odchodu na venkov, který uváděli samotní amenitní migranti bylo přírodní prostředí. Amenitní migranti na této oblasti převážně oceňují právě zmiňovanou neporušenou okolní přírodu, volnou nespoutanou krajinu, reliéf terénu ale také klid a kvalitní životní prostředí.

Třetím cílem bylo určit hlavní důvody migrace do této oblasti. Hlavními důvody přesunu amenitních migrantů do oblasti Podbrdsko jsou příhodné přírodní prostředí, osobní vazba, důchod, změna životního stylu a také touha po vlastním domě. Tím nejčastějším důvodem k migraci, který uvedlo 40 % zjištěných amenitních migrantů, bylo uváděno právě přírodní prostředí. Osobní vazba k oblasti Podbrdsko a odchod jedince do důchodu bylo též velmi zastoupenými důvody migrace. Celkem 17 % amenitních migrantů má v této oblasti rodný dům, do kterého se navrátili nebo se do této oblasti přistěhovali díky vzpomínkám z dětství, příbuzným či díky navázání vztahu.

Po dalších 17 % zjištěných amenitních migrantů pak zvolilo tuto oblast k prožití důchodového věku a ke změně životního stylu.

Posledním cílem této bakalářské práce bylo zjištění, jaké je zapojení amenitních migrantů do života v oblasti Podbrdsko. Značná část amenitních migrantů (61 %) není žádným způsobem zapojena do místní činnosti v jednotlivých obcích a ještě větší část amenitních migrantů (83 %) není nikterak zapojena ani do místní samosprávy obce. Nejčastější uváděnou místní činností, do které jsou zjištění migranti zapojeni, je členství v Českém svazu žen, dále členství ve Sdružení rodičů a přátel školy nebo ve sboru dobrovolných hasičů či místních rekreačních rybářů. Ojediněle jsou amenitní migranti zapojeni do místních klubů, jakými jsou například nohejbalový, karetní či pétanque klub. Do samosprávy obce je pak zapojeno 17 % amenitních migrantů, z nichž jedna migrantka je dokonce starostkou obce.

Výzkum prováděný na základě této bakalářské práce zhodnotil jev amenitní migrace v oblasti Podbrdsko, jenž má právě pro výskyt tohoto fenoménu velký potenciál. Amenitní migranti, jež byli v této oblasti objeveni, se sem rozhodli přesídlit především na základě přírodních hodnot a může se proto předpokládat, že by v této oblasti mohlo i nadále docházet k rozvoji migrace za lepším životním prostředím.

Seznam tabulek

Tabulka 1: Kategorizace obecné migrace	11
Tabulka 2: Obecné push a pull faktory a jejich příklady	12
Tabulka 3: Druhy cestovního ruchu	22
Tabulka 4: Počet obyvatel v jednotlivých obcích k 31. 12. 2013	37
Tabulka 5: Celkový počet přistěhovalých a vystěhovalých obyvatel do jednotlivých obcí a průměrné migrační saldo (1993 – 2013)	39
Tabulka 6: Obce bez přítomnosti vybraných složek vybavenosti	43
Tabulka 7: Počet amenitních migrantů ve věkových skupinách a podle pohlaví	48
Tabulka 8: Zastoupení migrantů ve věkových skupinách a podle pohlaví v %	49
Tabulka 9: Domácnosti s daným počtem členů	50
Tabulka 10: Členové domácnosti do 18 let	50
Tabulka 11: Dosažené vzdělání amenitních migrantů	51
Tabulka 12: Druh zaměstnání amenitních migrantů	51
Tabulka 13: Způsob života amenitních migrantů	52
Tabulka 14: Zapojení amenitních migrantů do místní činnosti a samosprávy	52
Tabulka 15: Technická infrastruktura nemovitostí	54
Tabulka 16: Spokojenost amenitních migrantů s vybaveností obcí	55
Tabulka 17: Hodnocení vybavenosti obce	56
Tabulka 18: Důvod k odchodu na venkov	57
Tabulka 19: Objevení místa	58
Tabulka 20: Vztah k místu současného bydliště	58
Tabulka 21: Co měli amenitní migranti nejdříve v místě současného bydliště	59
Tabulka 22: Co se amenitním migrantům nelíbilo na minulém bydlení	59
Tabulka 23: Co se amenitním migrantům líbí na novém prostředí	60
Tabulka 24: Co se amenitním migrantům nelíbí na novém prostředí	61
Tabulka 25: Migranty ovlivňující charakteristiky	62

Seznam obrázků

Obrázek 1: Modelové území s vyznačenými zkoumanými obcemi	32
Obrázek 2: Zkoumaná oblast Podbrdsko	32
Obrázek 3: Klimatické oblasti regionu Podbrdsko	34
Obrázek 4: Půdní kryt zkoumané oblasti	35

Seznam grafů

Graf 1: Vývojové fáze procesu amenitní migrace	16
Graf 2: Počet obyvatel ve věkových skupinách k 31. 12. 2001	38
Graf 3: Přistěhovalí a vystěhovalí obyvatelé v jednotlivých obcích (1993 – 2013).....	40
Graf 4: Počet zkoumaných složek vybavenosti v oblasti Podbrdská.....	43
Graf 5: Zastoupení amenitních migrantů ve věkových skupinách v %	49
Graf 6: Způsob získání nemovitosti.....	53
Graf 7: Spokojenost amenitních migrantů s vybaveností obcí	55
Graf 8: Důvod k odchodu na venkov	57
Graf 9: Co se amenitním migrantům líbí na novém prostředí	60
Graf 10: Migranty ovlivňující charakteristiky	62

Seznam použitých zkratk

ČSÚ: Český statistický úřad

MO: mobilní operátor

OÚ: obecní úřad

ŽP: životní prostředí

Seznam použitých zdrojů

Literatura

- BARTOŠ, M. et al. *Amenitní migrace do venkovských oblastí České republiky*. [Kostelec nad Černými lesy]: Lesnická práce, 2011. 196 s. ISBN 978-80-87154-49-6
- BARTOŠ, M.; KOPP, J. *Lidé jako stěhovaví ptáci*. In NĚMEC, Jan; KOPP, Jan (eds.). *Vodstvo a podnebí v České republice: v souvislosti se změnou klimatu*. Praha: Consult pro Ministerstvo zemědělství ČR, 2009. 255 s. (102-103). ISBN 80-903482-7-0
- BARTOŠ, M.; KUŠOVÁ, D. *Amenity Migration as a Specific Form of Global Human Migration and its Impact of Quality of Life*. *Život. Prostr.*, Vol. 39, No. 6, p. 315 – 318, 2005
- BEGON, M. et al. *Ekologie: jedinci, populace a společenstva*. 1. vyd. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1999. 949 s., ISBN 80-7067-695-7.
- BERRY, B. J. L. *The counterurbanization process: urban America since 1970*. *Urban Affairs Annual Review*, 1976, 11, č. 1, s. 17–30
- DRBOHLAV, D. *Motivy migrace jako jeden z indikátorů formování geografické struktury organizace společnosti*. *Demografie*. 1986, roč. 28, č. 3, s. 202-20.
- DROBNÁ, D; MORÁVKOVÁ, E. *Cestovní ruch: pro střední školy a pro veřejnost*. 1. vydání. Praha: Fortuna, 2004. 208 s. ISBN 80-716
- FIALOVÁ, D. *Druhé bydlení a jeho vztah k periferním oblastem*. *Geografie*, 106, č. 1, s. 36-47
- FIALOVÁ, D.; VÁGNER, J. *Sociogeografické aspekty druhého bydlení a jejich regionální diference (na příkladu Česka)*. *Geografický časopis* 2009, 61, 2 s. 107 – 128. ISSN 0016-7193
- FORET, M., FORETOVÁ, V. *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. Praha: Grada Publishing 2001, 180 s. ISBN 80-247-0207-X
- FRANCOVÁ, E. *Cestovní ruch*. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2003. 120 s. ISBN 80-244-0719-1
- GLORIOSO, R. S. *Amenity migration in the Šumava bioregion, Czech Republic*. Implications for ecological integrity Oxon, UK: CABI Publishing, CAB International, 1999. s. 275-295
- HESKOVÁ, M. et al. *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. 2., upr. vyd. Praha: Fortuna, 2011. 216 s. ISBN 978-80-7373-107-6
- HORNER, S.; SWARBROOKE, J. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. Praha: Grada, 2003. 486 s. Expert. ISBN 80-247-0202-9.
- HRABÁNKOVÁ, M., HÁJEK, T. *Management cestovního ruchu*. 1. vydání. České Budějovice 2002, JČU v Českých Budějovicích, Zemědělská fakulta, 82 s.

HRALA, V. *Geografie cestovního ruchu*. 4. upravené vydání. Praha: IDEA SERVIS, 2002. 176 s. ISBN 80-85970-36-8

HRALA, V. *Geografie cestovního ruchu*. 3., upr. vyd. Praha: Idea servis, 1997. 168 s. ISBN 80-85970-04-X

CHÁBERA, S. *Fyzický zeměpis jižních Čech: přehled geologie, geomorfologie, horopisu a vodopisu*. 1. vyd. České Budějovice: Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity, 1998. 139 s. ISBN 80-7040-218-0

JEŽEK, J. *Úvod do geografie cestovního ruchu*. Vysokoškolská skripta. Plzeňská univerzita 2000, Plzeň. ISBN 978-80-904308-0-8

KALIBOVÁ, K. et al. *Demografie (nejen) pro demografy*. 3., přeprac. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2009. 241 s. Sociologické pojmosloví; sv. 2. ISBN 978-80-7419-012-4.

KESTŘÁNEK, J. *Vodní toky a nádrže*. 1. vyd. Praha: Academia, 1984. 315 s. Zeměpisný lexikon ČSR.

KING, R. *Atlas lidské migrace*. 1. vydání. Praha: Mladá fronta, 2008. 192 s. ISBN 978-80-204-1706-0

KLUFOVÁ, R. *Základy demografie*. 1. vydání. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích 2008, Ekonomická fakulta, 228 s. ISBN 978-80-7394-125-3

KOSCHIN, F. *Demografie poprvé*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze 2000, 99 s. ISBN 80-245-0859-1

KUMPERA, J. *Západní Čechy od A do Z: historie, památky, příroda*. 2., rozš. přeprac. vyd. Praha: Beta-Dobrovský, 2003. 373 s. ISBN 80-7306-060-4

LOEFFLER, R; STEINICKE, E. *Amenity migration in the U. S. Sierra Nevada*. Geographical Review. 2007, vol. 97, no. 1, p. 67-88

MARYÁŠ, J., VYSTOUPIL, J. *Ekonomická geografie*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita. 2006. ISBN 8021025956

MIRVALD, S. et al. *Geografie cestovního ruchu*. Pedagogická fakulta ZČU v Plzni. Druhé vydání. Plzeň 1994. ISBN 80-7043-110-5

MIRVALD, S. et al. *Geografie cestovního ruchu*. Pedagogická fakulta ZČU v Plzni. Katedra geografie. Plzeň 1996. ISBN 80-7082-288-0

MIŠTERA, L. *Geografie regionů České republiky. II., Regiony ČR*. 1. vyd. Plzeň: Pedagogická fakulta Západočeské univerzity, 1997. 166 s. ISBN 80-7082-334-8

MIŠTERA, Ludvík. *Geografie západočeské oblasti*. Vyd. 2., nezm. Plzeň: Západočeská univerzita. Pedagogická fakulta, 1996. 156 s. ISBN 80-7082-282-1

MORAVEC, I. et al. *Venkovská turistika: Teoretická východiska a možnosti*. 117 1. vydání. České Budějovice: Centrum pro komunitní práci, 2006. 106 s. ISBN 80-86902-31-5

MOSS, Laurence A. G., ed. *The amenity migrants: seeking and sustaining mountains and their cultures*. Wallingford: CABI, ©2006. ix, 329 s. ISBN 0-85199-084-3

NĚMČANSKÝ, M. *Odvětví cestovního ruchu: vybrané kapitoly I. díl*. 1. vydání. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta, 1999. 278 s. ISBN 80-7248-034-0

ODUM, E. P. *Základy ekologie*. 1. vydání. Praha: Academia 1977, 733 s. ISBN 80-7067-695-7

PÁSKOVÁ, M.; ZELENKA, J. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2002. 448 s. ISBN 80-239-0152-4

PAVLÍK, Z. et al. *Základy demografie: Celost. vysokošk. příručka pro stud. přírodověd., ekon., filozofických a lékařských fakult.* 1. vyd. Praha: Academia, 1986. 732 s. ISBN 80-200-

PERLIK, M. 2009: *Differentiated Regional Development in Mountain Areas Resulting from Global Change: Theoretical and Empirical Implications for Understanding Amenity-Seeking Behaviour*. – In: Moss, L.A.G., R.S. Glorioso and A. Krause (eds.): *Understanding and Managing Amenity-Led Migration in Mountain Regions*. – Proceedings of the Mountain Culture at the Banff Centre Conference, May 15-19, 2008

POSER, H. *Geographische Studien über den Fremdenverkehr im Riesengebirge: ein Beitrag zur geographischen Betrachtung des Fremdenverkehrs*. Abhandlungen der Akademie der Wissenschaften in Göttingen: Math-phys. Klasse, 3:20, Vadehoeck und Ruprecht 1939

POUROVÁ, M. *Agroturistika*. 1. vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta ve vydavatelství Credit, 2002. 123 s. ISBN 80-213-0965-2

RYGLOVÁ, K. *Cestovní ruch*. 1. vydání - dotisk. Brno: B.I.B.S., 2005. 68 s. ISBN 80-86575-92-6

STEWART, I. S.: *Amenity Migration*. Shaping the Future, 5th Outdoor Recreation & Tourism Trends Symposium, Comp. K. Luft and S. MacDonald, Michigan State University Department of Park, Recreation and Tourism Resources, Lansing MI, 2002, s. 369 – 378

STOJANOV, R.; KAVANOVÁ, K. *Migrace obyvatel v kontextu environmentálních změn*. Geografické rozhledy. 2009, 5, s. 28-29

ŠÁRA, P, ed. a TESAŘÍKOVÁ, Pavla, ed. *Školní atlas Česká republika a Evropa*. Praha: SHOCart, 2005. 1 atlas (65 s.). ISBN 80-7224-247-4

TOUŠEK, V. *Česká republika: portréty krajů*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2005. 136 s. ISBN 80-239-6305-8

VÁGNER, J.: *Geografické aspekty druhého bydlení v Česku*. Dizertační práce, KSGRR PřF UK, Praha. 1999. In Fialová, D., Vágner, J. (2009): *Sociogeografické aspekty druhého bydlení a jejich regionální diferenciacie (na příkladu Česka)*. In: *Geografický časopis*, 61, 2 s. 107 – 128. ISSN 0016-7193

VANĚČEK, D. Agroturistika. České Budějovice: JU ZF v Českých Budějovicích 1997, 168 s. ISBN 80-7040-222-9

VYSTOUPIL, J.; ŠAUER, M. *Základy cestovního ruchu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2006. 119 s., [20] s. příl. ISBN 80-210-4167-6

Elektronické zdroje

CURRY, G. N. et al. Cashing out, cashing in: Rural change on the south coast of Western Australia. *Australian Geographer* 2001, 32(1), 109–124. [online]. 2001. [cit. 2014-20-11]. Dostupné z: <http://dx.doi.org/10.1080/00049180020036268>

ČSÚ. Český statistický úřad. Databáze demografických údajů za obce ČR. [online]. Praha 2015. [cit. 2015-1-2]. Dostupné z: https://www.czso.cz/staticke/cz/obce_d/index.htm

ČSÚ. Český statistický úřad. Historický lexikon obcí České republiky 1869 – 2005. [online]. Praha 2006. [cit. 2015-1-2]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/katalog-produktu>

ČSÚ. Český statistický úřad. Statistická ročenka Plzeňského kraje 2014. *Charakteristika Plzeňského kraje*. [online]. Praha 2014. [cit. 2014-12-10]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/krajp/330108-14-xp>

Geoportal. Mapy. Mapové kompozice. Geomorfologická mapa ČR. [online]. Praha 2015. [cit. 2015-3-6]. Dostupné z: <http://geoportal.gov.cz/web/guest/map>

Globalization 101. A project of Levin Institute. Migration: Push Factors. The State University of New York. 2014. [online]. [cit. 2014-12-14]. Dostupné z: <http://www.globalization101.org/push-factors/>

GLORIOSO R. S., MOSS L.: Amenity Migration to Mountain Regions: Current Knowledge and Strategic Construct for Sustainable Management. [online]. 2007. *Social Chand*, Vol. 37 No. 1, 2007. [cit. 2014-11-17]. Dostupné z: [www.uibk.ac.at/.../pdfs/erde-am-editorial-\(2\).pdf](http://www.uibk.ac.at/.../pdfs/erde-am-editorial-(2).pdf)

KONDO, M. C. et al. Protecting the idyll but not the environment: Second homes, amenity migration and rural exclusion in Washington State. [online]. *Landscape and Urban Planning* 2012, 106(2), 174–182. [cit. 2014-12-14]. Dostupné z: <http://dx.doi.org/10.1016/j.landurbplan.2012.03.003>

KOPP J., NOVOTNÁ M.: Metodické přístupy k vymezení potenciálu krajiny pro amenitní migraci. [online]. *Miscellanea Geographica* 13, s. 175-180. Katedra geografie, ZČU v Plzni, 2007. [cit. 2015-1-14]. https://dspace.zcu.cz/bitstream/handle/11025/5960/175-182_Kopp%2BNovotna.pdf?sequence=1

KRAJČA, T. Krajinná ekologie: Problematika migrace organismů v praxi. [online]. Praha 2014. [cit. 2014-12-28]. Dostupné z: https://tomasvaclavik.files.wordpress.com/2014/12/migrace_v_praxi.pdf

LOQUENZ J., ŠIMON M. Amenitní migrace. [online.] *Geografické rozhledy*, 23, 2, s. 26–27. 2013. [cit. 2014-11-30]. Dostupné z: <http://geography.cz/geograficke-rozhledy/obsah-232-zeme-brics-772/>

Mikroregion Třemšín. Přírodní park Třemšín. [online]. Svazek obcí. Mikroregion Třemšín. 2015. [cit. 2015-2-13]. Dostupné z: <http://www.tremsin.cz/prirodni-park-tremsin/>

MŽP ČR. Ministerstvo životního prostředí České Republiky. Zákon o ochraně přírody a krajiny. [online]. Praha 2015. [cit. 2015-2-13]. Dostupné ke stažení z: <http://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf/d79c09c54250df0dc1256e8900296e32/58170589e7dc0591c125654b004e91c1?OpenDocument>

Nepomucko. Přírodní zajímavosti: Přírodní park Pod Štědrým. [online]. Nepomuk 2015. [cit. 2015-2-13]. Dostupné z: <http://www.nepomucko.nepomucko.cz/vypis.php?rubrika=144>

NOVOTNÁ M. et al. Changes in Migration to Rural Regions in teh Czech Republic: Position and Perspectives. [online]. Moravian Geographical Reports Vol. 21, 3/2013. 2013. [cit. 2015-1-14]. Dostupné z: http://www.geonika.cz/EN/research/ENMgr/MGR_2013_03.pdf

Oficiální stránky města Blatná. Zdravotnictví. [online]. Blatná. 2015. [cit. 2015-2-5]. Dostupné z: <http://www.mesto-blatna.cz/volny-cas/informacni-centrum/zdravotnictvi/seznam-lekarskych-ordinaci/>

Oficiální stránky města Kasejovice. Služby – souhrn. [online]. Kasejovice. 2015. [cit. 2015-2-5]. Dostupné z: <http://www.kasejovice.cz/cs/sluzby-souhrn/R125-A0/>

Oficiální stránky města Nepomuk. Zdravotnictví. Poliklinika Nepomuk. [online]. Nepomuk. 2015. [cit. 2015-2-5]. Dostupné z: <http://www.nepomuk.cz/cs/poliklinika-nepomuk>

Oficiální stránky města Rožmitál pod Třemšínem. Zdravotnické zařízení. [online]. Rožmitál pod Třemšínem. 2015. [cit. 2015-2-5]. Dostupné z: <http://www.rozmitalptr.cz/sluzby/katalog-firem-a-sluzeb/institute/zdravotnicke-zarizeni-8.html?ftresult=zdravotnick%C3%A9>

Oficiální stránky obce Hvožd'any. Přírodní park Třemšín. [online]. Hvožd'any 2015. [cit. 2015-2-5]. Dostupné z: <http://www.hvozdany.cz/turistika/prirodni-park/>

Oficiální stránky obce Hvožd'any. Zdravotnictví. [online]. Hvožd'any. 2015. [cit. 2015-2-5]. Dostupné z: <http://www.hvozdany.cz/obec-1/zdravotnictvi/prakticky-lekar-pro-dospele/>

Oficiální stránky obce Předmíř. Oznámení o obnovení ordinace praktického lékaře. [online]. Předmíř. 2015. [cit. 2015-2-5]. Dostupné z: <http://www.predmir.cz/uredni-deska-informace/oznameni-o-obnoveni-ordinace-praktickeho-lekare-v-predmiri.html>

SKLENIČKA, P.: Posouzení přírodních parku Plzeňského kraje z hlediska krajinářského hodnocení. [online]. Praha: LARECO 2004. [cit. 2015-2-5]. Dostupné z: portal.kr-plzensky.cz/file.asp?name=1004102041210103524.doc

SMÉKALOVÁ, M. *Fenomén chataření a chalupaření v české republice*. Bakalářská práce. Brno: Masarykova univerzita v Brně. [online]. Brno 2009. [cit. 2015-2-5]. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/217557/fss_b/

Veřejná databáze ČSÚ. Obyvatelstvo, volby. Demografie. Základní demografické údaje ve vybraném území. [online]. Praha 2015. [cit. 2015-3-1]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislatab=DEM9010UC&&kapitola_id=19

Veřejná databáze ČSÚ. Školství, kultura, zdravotnictví. Školy podle typu. [online]. Praha 2015. [cit. 2015-3-1]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislatab=VZD4010UC&&kapitola_id=17

Veřejná správa online. Města a obce. [online]. Praha 2015. [cit. 2015-2-8]. Dostupné z: <http://mesta.obce.cz/>

Mapové podklady

ArcGIS. Esri. New York 2015. Dostupné ke stažení z: <http://www.esri.com/products>

ArcČR 500. ARCDATA PRAHA: Digitální vektorová geografická databáze České republiky. 1 : 500 000. Praha: ARCDATA PRAHA, Zeměměřický úřad a Český statistický úřad ČR, 2013. Dostupné z: <http://www.arcdata.cz/produkty-a-sluzby/geograficka-data/arccr-500/>

Seznam příloh

Příloha A: Seznam obcí ve zkoumané oblasti Podbrdsko	4
Příloha B: Jednotlivé obce v regionu Podbrdsko a jejich části	5
Příloha C: Počet obyvatel obcí v daných věkových skupinách k 31. 12. 2001.....	6
Příloha D: Hustota zalidnění obcí v regionu Podbrdsko	7
Příloha E: Počet přistěhovalých obyvatel do jednotlivých obcí v letech 1993 – 2013. ..	8
Příloha F: Průměrné migrační saldo v jednotlivých obcích za období 1993 - 2013	9
Příloha G: Vybavenost jednotlivých obcí v regionu Podbrdsko	10
Příloha H: Sociální vybavenost obcí v regionu Podbrdsko.....	15
Příloha I: Technická infrastruktura obcí v regionu Podbrdsko	16
Příloha J: Otázky pro zastupitele obcí.....	17
Příloha K: Dotazník pro amenitní migranty	19
Příloha L: Tradiční oslavy a svátky a počet obcí jej dodržující	28
Příloha M: Vybrané společenské či sportovní akce a počet obcí jej pořádající.....	29
Příloha N: Hlavní problémy rozvoje obcí	30
Příloha O: Aktuální problémy obcí v regionu Podbrdsko.....	31
Příloha P: Údaje o bydlení amenitních migrantů	32
Příloha Q: Oblíbená místa v okolí.....	33
Příloha R: Příběhy amenitních migrantů	34

Přílohy

Příloha A: Seznam obcí ve zkoumané oblasti Podbrdsko

Kraj Okres	Seznam obcí
Plzeňský kraj Okres Plzeň - jih	Čmelíny
	Kasejovice
	Mladý Smolivec
	Mohelnice
	Tojice
	Třebčice
	Životice
Jihočeský kraj Okres Strakonice	Bezdědovice
	Březí
	Hajany
	Hornosín
	Chlum
	Kocelovice
	Lnáře
	Předmítř
Středočeský kraj Okres Příbram	Hvoždany

Zdroj: Geoportal 2015

Příloha B: Jednotlivé obce v regionu Podbrdsko a jejich části

Kraj, okres	
Obec	Část obce
Plzeňský kraj, okres Plzeň - jih	
Čmelíny	Čmelíny
	Víska
Kasejovice	Chloumek
	Kasejovice
	Kldarubce
	Podhůří
	Polánka
	Přebudov
	Řesanice
	Újezd u Kasejovic
Mladý Smolivec	Budislavice
	Dožice
	Mladý Smolivec
	Radošice
	Starý Smolivec
Mohlenice	
Tojice	
Třebčice	
Životice	
Jihočeský kraj, okres Strakonice	
Bezdědovice	Bezdědovice
	Dobšice
Březí	
Hajany	
Hornosín	
Chlum	
Kocelovice	
Lnáře	Lnáře
	Zahorčice
Předmíř	Metly
	Předmíř
	Řiště
	Zámlyní
Středočeský kraj, okres Příbram	
Hvožd'any	Hvožd'any
	Leletice
	Planiny
	Pozdyně
	Roželov
	Vacíkov

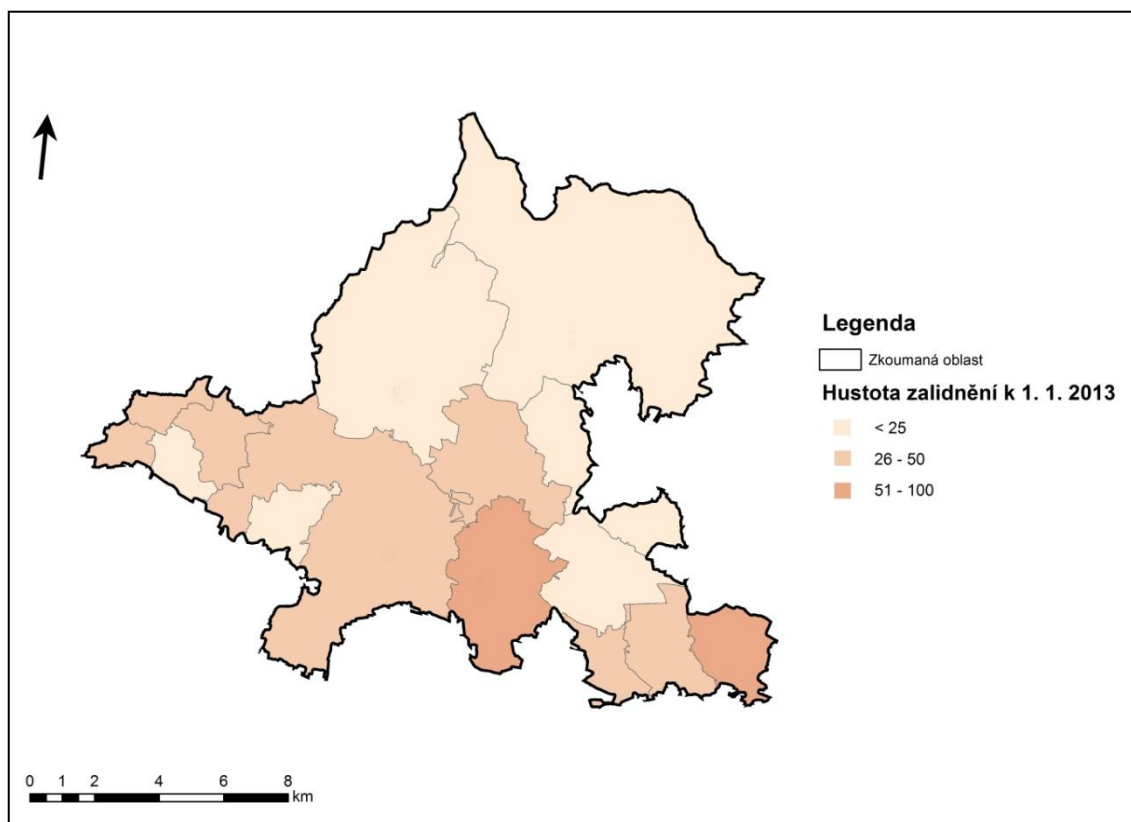
Zdroj: ČSÚ 2006

Příloha C: Počet obyvatel obcí v daných věkových skupinách k 31. 12. 2011

Obec	Obyvatelstvo ve věku 0 – 14 let	Obyvatelstvo ve věku 15 – 64 let	Obyvatelstvo ve věku 65 let a více
Bezdědovice	45	229	63
Břeží	14	48	18
Čmelíny	19	74	15
Hajany	27	84	15
Hornosín	13	39	13
Hvožd'any	114	531	144
Chlum	36	134	30
Kasejovice	173	850	240
Kocelovice	14	105	45
Lnáře	91	519	109
Mladý Smolivec	88	479	125
Mohelnice	7	48	15
Předmíř	43	228	47
Tojice	9	54	17
Třebčice	11	89	10
Životice	2	32	19
CELKEM	706	3 543	925

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ 2015

Příloha D: Hustota zalidnění obcí v regionu Podbrdsko

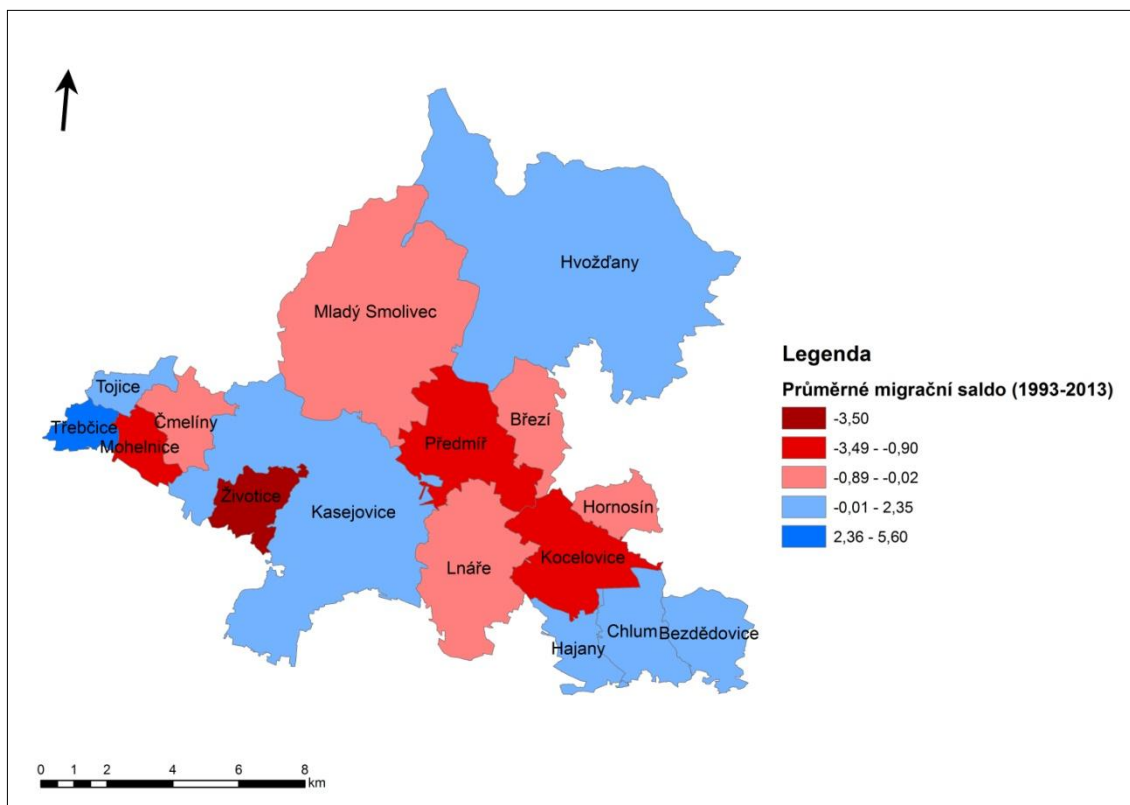
Zdroj: ArcČR 500, Geoportal 2015; vlastní zpracování

Příloha E: Počet přistěhovaných obyvatel do jednotlivých obcí v letech 1993 – 2013.

Obec	Rok													CELKEM									
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Přerůžský kraj																							
Čmelín	0	1	0	1	1	1	3	4	3	0	2	0	0	0	1	7	3	2	2	4	3	38	
Kasejovice	28	15	30	18	44	43	20	25	37	32	79	55	54	44	67	69	25	23	36	29	36	809	
Mladý Smolivec	1	12	0	54	27	17	11	25	9	21	35	17	16	16	22	33	20	26	25	16	38	441	
Moheňovice	4	9	10	3	5	1	0	3	1	9	0	0	1	1	3	2	5	0	4	1	0	62	
Tojčice	0	0	2	5	5	7	2	3	0	1	5	1	0	0	0	3	1	4	0	0	4	43	
Třebčice	2	5	0	0	0	2	3	1	7	0	2	6	3	7	45	5	6	6	5	1	7	113	
Životice	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	1	4	1	1	0	0	0	0	10	
Jihočeský kraj																							
Bezvědovice	17	5	7	2	4	9	0	7	3	7	11	14	15	7	17	9	16	8	2	9	7	176	
Březi	0	1	0	2	2	0	0	1	1	1	0	0	6	1	1	2	0	0	5	1	1	25	
Hajany	0	0	2	3	1	1	0	3	0	7	5	3	7	0	14	10	3	0	3	1	3	66	
Hornosín	3	1	1	6	0	1	0	0	1	2	0	4	2	0	3	0	0	0	2	0	1	27	
Chlum	3	0	13	0	0	2	2	0	0	5	13	6	1	7	4	1	7	8	9	5	3	89	
Kocelovice	2	0	1	0	7	1	0	3	1	0	10	0	3	0	4	1	3	3	2	5	1	47	
Lnáře	23	18	14	13	23	22	19	15	17	14	9	20	34	23	23	15	15	21	8	22	27	395	
Předmít	2	5	3	1	0	2	1	1	4	4	16	8	10	5	19	20	15	11	10	8	6	151	
Středočeský kraj																							
Hvožďany	17	19	44	18	11	22	22	20	23	30	17	19	16	19	38	47	25	23	19	26	19	494	

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ 2015

Příloha F: Průměrné migrační saldo v jednotlivých obcích za období 1993 - 2013

Zdroj: ArcČR 500, ČSÚ 2015; vlastní zpracování

Příloha G: Vybavenost jednotlivých obcí v regionu Podbrdsko

Plzeňský kraj, okres Plzeň - jih	
Čmelíny	
Pošta	Ne
Škola	Ne
Zdravotnické zařízení	Ne
Policie	Ne
Kanalizace	Ne
Vodovod	Ne
Plynofikace	Ne
Kasejovice	
Pošta	Ano
Škola	Ano
Zdravotnické zařízení	Ano
Policie	Ne
Kanalizace	Ano
Vodovod	Ano
Plynofikace	Ano
Mladý Smolivec	
Pošta	Ano
Škola	Ne
Zdravotnické zařízení	Ano
Policie	Ne
Kanalizace	Ne
Vodovod	Ano
Plynofikace	Ne

Mohelnice	
Pošta	Ne
Škola	Ne
Zdravotnické zařízení	Ne
Policie	Ne
Kanalizace	Ne
Vodovod	Ano
Plynofikace	Ne
Tojice	
Pošta	Ne
Škola	Ne
Zdravotnické zařízení	Ne
Policie	Ne
Kanalizace	Ne
Vodovod	Ne
Plynofikace	Ne
Třebčice	
Pošta	Ne
Škola	Ne
Zdravotnické zařízení	Ne
Policie	Ne
Kanalizace	Ne
Vodovod	Ne
Plynofikace	Ne
Životice	
Pošta	Ne
Škola	Ne
Zdravotnické zařízení	Ne
Policie	Ne
Kanalizace	Ne
Vodovod	Ne
Plynofikace	Ne

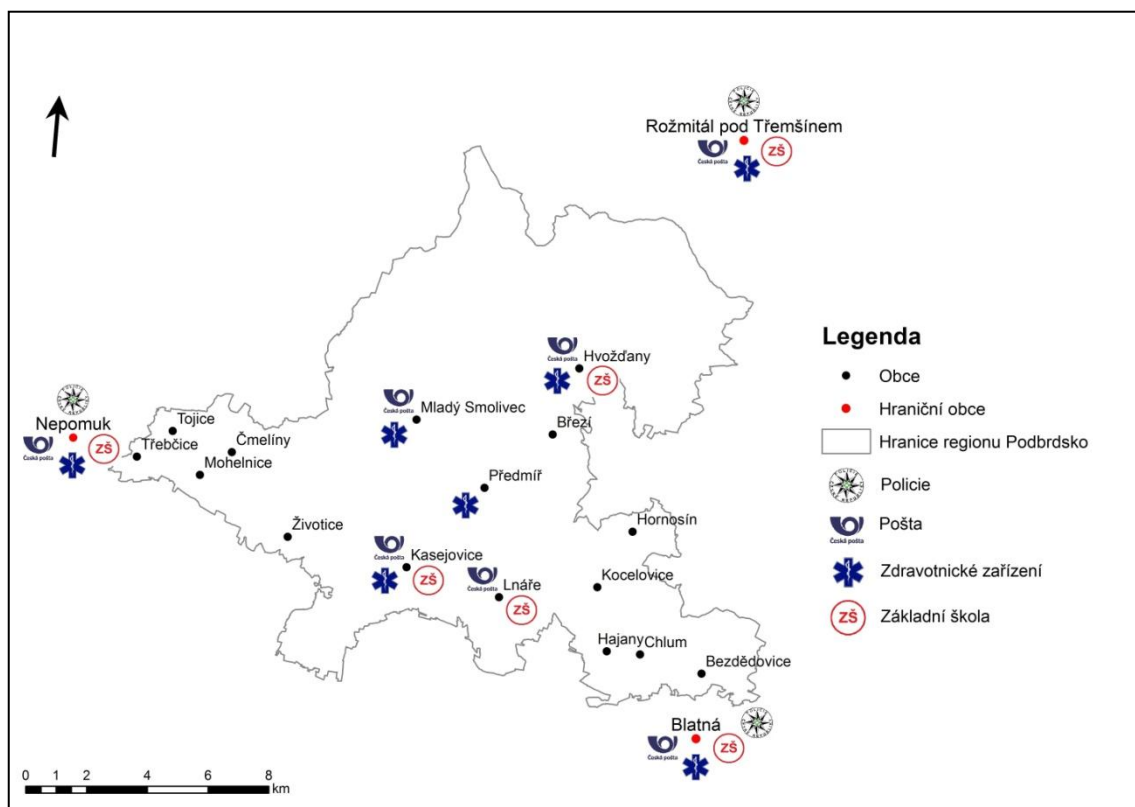
Jihočeský kraj, okres Strakonice	
Bezdědovice	
Pošta	Ne
Škola	Ne
Zdravotnické zařízení	Ne
Policie	Ne
Kanalizace	Ne
Vodovod	Ano
Plynofikace	Ano
Břeží	
Pošta	Ne
Škola	Ne
Zdravotnické zařízení	Ne
Policie	Ne
Kanalizace	Ne
Vodovod	Ano
Plynofikace	Ne
Hajany	
Pošta	Ne
Škola	Ne
Zdravotnické zařízení	Ne
Policie	Ne
Kanalizace	Ne
Vodovod	Ne
Plynofikace	Ne

Hornosín	
Pošta	Ne
Škola	Ne
Zdravotnické zařízení	Ne
Policie	Ne
Kanalizace	Ano
Vodovod	Ne
Plynofikace	Ne
Chlum	
Pošta	Ne
Škola	Ne
Zdravotnické zařízení	Ne
Policie	Ne
Kanalizace	Ne
Vodovod	Ano
Plynofikace	Ne
Kocelovice	
Pošta	Ne
Škola	Ne
Zdravotnické zařízení	Ne
Policie	Ne
Kanalizace	Ne
Vodovod	Ne
Plynofikace	Ne
Lnáře	
Pošta	Ano
Škola	Ano
Zdravotnické zařízení	Ne
Policie	Ne
Kanalizace	Ano
Vodovod	Ano
Plynofikace	Ano

Předmíř	
Pošta	Ne
Škola	Ne
Zdravotnické zařízení	Ano
Policie	Ne
Kanalizace	Ano
Vodovod	Ano
Plynofikace	Ne
Středočeský kraj, okres Příbram	
Hvozd'any	
Pošta	Ano
Škola	Ano
Zdravotnické zařízení	Ano
Policie	Ne
Kanalizace	Ano
Vodovod	Ne
Plynofikace	Ne

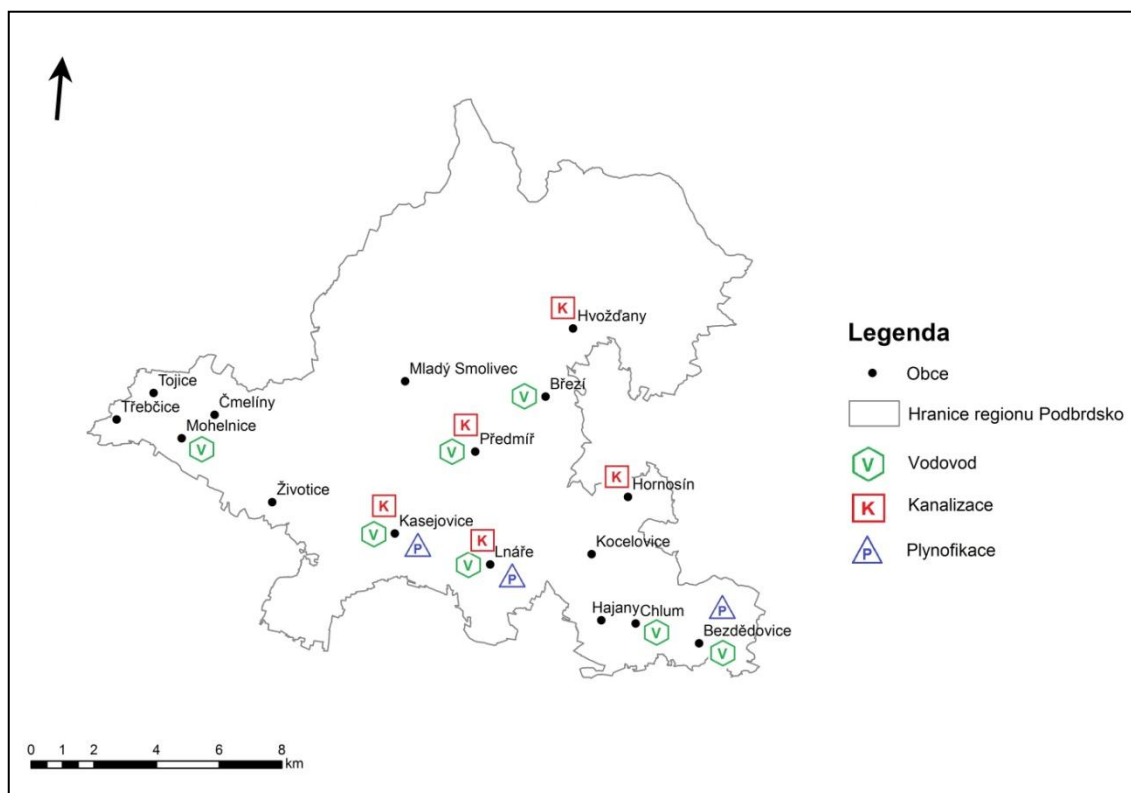
Zdroj: Veřejná správa online 2015

Příloha H: Sociální vybavenost obcí v regionu Podbrdsko

Zdroj: Veřejná správa online 2015, ArcČR 500; vlastní zpracování

Příloha I: Technická infrastruktura obcí v regionu Podbrdsko

Zdroj:: Veřejná správa online 2015, ArcČR 500; vlastní zpracování

Příloha J: Otázky pro zastupitele obcí

1.	Jak byste charakterizoval/a obec z hlediska podmínek pro život obyvatel a životního prostředí?
2.	Je pro obec významný cestovní ruch? Pokud ano, co je nejvýznamnějším předpokladem pro cestovní ruch?
3.	Z jakého důvodu se asi obyvatelé stěhují právě do této obce?
4.	Víte o konkrétních obyvatelích, kteří se do této oblasti přistěhovali v posledních letech? Víte, jaký důvod je vedl k přestěhování? Přistěhovali se někteří obyvatelé především díky přírodnímu potenciálu a životnímu prostředí? (Prosím o kontakt.)
5.	Vyskytují se v obci chataři a chalupáři? Hlásí se k trvalému pobytu v obci?
6.	Zapojují se chataři a chalupáři do aktivit v obci?
7.	Jak se v poslední době vyvíjela občanská vybavenost a dopravní dostupnost obce?
8.	Je v obci dostatečné vybavení pro kulturní vyžití?
9.	<p>Dodržují se v obci tradiční oslavy a svátky? Např.:</p> <ul style="list-style-type: none">a) obchůzka tří králů po domechb) společný vánoční strom na návsic) vánoční vystavování jesličekd) adventní zvyky (Barborky, ...)e) obchůzky Mikuláše, čerta, andělaf) posvíceníg) dožínkyh) pouťi) stavění májej) jarní a letní pálení ohňůk) velikonoční koledy s pomlázkoul) velikonoční obchůzky dětí s řehtačkamim) masopustní karneval s maskamin) masopustní průvod s maskamio) masopustní zábavap) jiné:
10.	<p>Probíhají v obci nějaké pravidelné společenské nebo sportovní akce? Např.:</p> <ul style="list-style-type: none">a) fotbalový turnajb) adventní jarmarkc) den dětíd) lampionový průvode) Mikulášská pro dětif) oslava nového rokug) zpívání u vánočního stromuh) koncerty v kostelei) různé místní slavnosti a jiné:

11.	Působí v obci místní spolky či občanská sdružení (hasiči, myslivci, sportovní kluby, ...)? Podílí se případně na organizaci obecních kulturních akcí či obecních slavností?
12.	Je v obci možnost připojení k internetu?
13.	Probíhá v obci výstavba rodinných domů?
14.	Probíhá v obci v současné době prodej některé nemovitosti?
15.	Existuje v obci aktivní skupina občanů (mimo zastupitelstva), která se zajímá o řešení problémů rozvoje obce?
16.	<p>Vymezte, prosím, hlavní problémy rozvoje obce (označte čísla): Vysvětlivky: 1 = aktuální problém, který již řešíme, nebo chceme řešit v blízké budoucnosti; 2 = problém, který bude v budoucnu potřeba řešit (není ale nutné jej řešit ihned); 3 = toto není náš problém; 0 = nevím.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) stav místních komunikací (ulic) b) veřejná doprava (špatné spojení, vysoké finanční požadavky dopravce) c) vybavenost obce (nejen sídla obecního úřadu!) obchody se základním zbožím d) nedostatek volných bytů (nejen obecních) e) nedostatečná vybavenost zařízeními pro kulturní a sportovní vyžití f) rozpad či transformace zemědělského podniku v obci či její blízkosti g) vysoká míra nezaměstnanosti h) sociální klima v obci (vyhrocené sousedské vztahy, problémy s rekreanty, aj.) i) kriminalita, drobné krádeže, vandalismus, apod. j) malá podnikavost a aktivita občanů k) personální zajištění chodu obecního úřadu l) materiální zajištění chodu obecního úřadu m) personální či materiální zajištění chodu dalších důležitých institucí v obci (škola, knihovna, sportovní klub, aj.) n) nízká daňová výtěžnost obce o) zásobování vodou (neexistence vodovodu, nekvalitní zdroj, staré potrubí, apod.) p) kanalizace (stará síť, chybí ČOV, apod.) q) odpadové hospodářství (problémy s odvozem a skládkováním, apod.) r) jiné

Zdroj: Bartoš et al. 2011

Příloha K: Dotazník pro amenitní migranty

A. DŮVOD K ODCHODU NA VENKOV

1.	Odkud jste se přistěhovali? (kraj, obec):	
2.	Jak dlouhou dobu jste na novém místě?	
3.	Co se Vám na minulém bydlení nelíbilo?	
4.	Proč jste se přistěhovali?	
5.	V místě, kde nyní žijete, jste měli nejdříve:	1. nemovitost
		2. zajištění pracovní příležitosti (resp. firmu, ŽL)
		3. něco jiného:
6.	Jaký máte vztah k místu současného bydliště?	1. po určité době jste se navrátili do rodného místa
		2. po určité době jste se navrátili do místa, kde jste už žili
		3. jezdili jste sem na prázdniny, dovolenou
		4. místo jste poznali až před přestěhováním
		5. jiná možnost:
7.	Jak jste místo objevili?	1. jako turisté
		2. na rekreaci, na dovolené
		3. doporučili známí
		4. služebně – pracovně
		5. jinak:
8.	Co oceňujete na novém prostředí?	

9.	Co se Vám na novém prostředí nelíbí?			
10.	Kdo (v rodině) přišel s nápadem odstěhovat se na venkov?			
11.	Jaký způsob života spíše vedete?	1. venkovský – máte zahrádku, pole, zvířata, pěstujete ovoce, zeleninu		
		2. městský – vše nakupujeme, můžeme klidně na více dní odjet		
		3. něco mezi tím		
12.	Jak jste se pro změnu bydlení rozhodli?	1. prodělali jste postupný vývoj přes chalupáře		
		2. rovnou jste přišli, viděli, koupili, zůstali ...		
		3. jiný způsob:		
13.	Byli byste tak laskaví a mohli uvést, co se stalo s Vaším dřívějším bydlením?	1. nechali jste si ho		
		2. prodali jste ho		
		3. přenechali		
		4. jiná možnost:		
14.	Uvažujete v současnosti o odstěhování? Když ano, uveďte důvod.	ano	ne	
15.	Byli byste rádi, kdyby Vaši potomci žili podobným způsobem života?	ano	ne	nezáleží na tom
16.	Co nejvíce oceňujete na místních lidech?			
17.	Co Vám nejvíce vadí na místních lidech?			

18.	Jste spokojeni se svým rozhodnutím odejít z města, resp. z minulého bydliště?	ano	ne				
19.	Jste spokojeni s „přiměřenou“ vybaveností obce?	technická infrastruktura	ano	ne			
		dopravní dostupnost	ano	ne			
		pokrytí signálem MO	ano	ne			
		přístup na internet	ano	ne			
		sociální vybavenost	ano	ne			
		zdravotní vybavenost	ano	ne			
		ostatní služby	ano	ne			
		jiné – spokojenost s:					
20.	Co Vám nejvíce chybí? Zakroužkujte každou položku od 1 do 5, jak moc Vám chybí (1 znamená: chybí nejméně).	technická infrastruktura	1	2	3	4	5
		dopravní dostupnost	1	2	3	4	5
		pokrytí signálem MO	1	2	3	4	5
		přístup na internet	1	2	3	4	5
		sociální vybavenost	1	2	3	4	5
		ostatní služby	1	2	3	4	5
		jiné:					
21.	Sdílí Váš názor na nové prostředí i ostatní členové domácnosti (zvláště dospívající děti)?	ano	ne				
22.	Jste spokojeni se svojí životní úrovní?	ano	ne				
23.	Kde máte více přátel? Spíše v místě současného nebo dřívějšího bydliště?	1. více v místě současného bydliště					
		2. více v místě dřívějšího bydliště					
		3. nedokážu odpovědět					

B. VZTAH K PŘÍRODĚ, KRAJINĚ, ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ A OCHRANĚ PŘÍRODY

24.	Oznámkujte dle svého hodnotového žebříčku, které charakteristiky Vás ovlivnily. Zakroužkujte prosím každou položku od 1 do 5 (1 znamená: nejméně ovlivnilo).	odlehlost místa	1	2	3	4	5
		neporušená příroda	1	2	3	4	5
		reliéf terénu	1	2	3	4	5
		struktura krajiny	1	2	3	4	5
		volná nespoutaná krajina	1	2	3	4	5
		chráněná území	1	2	3	4	5
		kvalita jednotlivých složek životního prostředí	1	2	3	4	5
		genius loci	1	2	3	4	5
		dobré sociální prostředí	1	2	3	4	5
25.	Chcete-li, libovolně uveďte, jaká další pozitiva Vás ovlivnila a přitom nejsou uvedena v předcházející otázce.						
26.	Jak byste stručně slovně charakterizovali okolní přírodu?						
27.	Máte svá oblíbená místa ve svém okolí? Např. kaňon řeky, rybník, kopce, výhledy, jeskyně, les, hřbitov, ...), uveďte, prosím.						
28.	Jste spokojeni s rekreačními možnostmi v okolí? Pokud ne, uveďte důvod.	ano	ne				
29.	Jaké turistické a sportovní aktivity provozujete ve Vašem okolí?						
30.	Jaký názor máte na další turistické a rekreační využívání území?						

C. ROLE V LOKÁLNÍM / REGIONÁLNÍM SOCIOEKONOMICKÉM ROZVOJI

31.	Jste nějak zapojeni do místní samosprávy? Pokud ano, uveďte jak.	ano	ne
32.	Jste zapojeni do spolkové nebo zájmové činnosti v místě? Pokud ano, uveďte do jaké.	ano	ne
33.	Pokud podnikáte, vytvořili jste pracovní místo nebo příležitostně zaměstnáváte někoho místního? Kolik osob?	ano	ne
34.	V jakém oboru podnikáte? Uveďte, prosím.		
35.	Investujete do nemovitostí a pozemků v místě?	ano	ne
36.	Vytváříte nějaký tradiční, místní výrobek? Pokud ano, uveďte jaký.	ano	ne
37.	Pronajímáte svoji nemovitost?	ano	ne
38.	Uvažujete o pronájmu v budoucnu?	ano	ne
39.	Víte o někom ve svém okolí, kdo se také přestěhoval z podobných důvodů jako Vy?	ano	ne
40.	Stýkáte se s ním?	ano	ne

D. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O RESPONDENTOVÍ

41.	Obec, kde proběhlo šetření.	
42.	Vlastnictví nemovitosti	1. vlastní
		2. pronájem
		3. vlastní domek, pozemek pronajatý
		4. jiná možnost (prosím, uveďte):
43.	Způsob získání nemovitosti	1. vlastní výstavba
		2. koupě
		3. dědictví
		4. restituce
		5. jiný způsob:
44.	Jak velký pozemek asi máte? Odhadněte, prosím.	
45.	Máte zájem o nákup dalších pozemků?	ano ne
46.	Místo trvalého bydliště (pokud respondent nemá v objektu trvalé bydliště).	
47.	Přebýváte zde:	1. většinu roku (více jak půl roku)
		2. sezónně
		3. něco mezi tím
		4. zcela nepravidelně
48.	Charakter Vašeho bydlení	1. vila, domek
		2. zemědělská usedlost
		3. chata
		4. byt, apartmá
		5. jiný typ (maringotka, karavan, ...)

49.	Vybavení technickou infrastrukturou. Zakroužkujte, prosím.	1. vodovod		
		2. kanalizace		
		3. elektřina		
		4. plyn		
		5. telefon (pevná linka)		
50.	Charakteristika domácnosti	počet členů domácnosti: _____ ,		
		z toho počet dětí do 18 let: _____		
		1. jedna generace (pár, jednotlivec)		
		2. rodiče, děti		
51.	Vybavenost domácnosti	3. rodiče, děti, prarodiče		
		automobil (počet)	ano	ne
		PC	ano	ne
		internet	ano	ne
		TV	ano	ne
		mobil	ano	ne
Jste spokojeni s vybavením své domácnosti?				
		ano	ne	
Údaje o respondentovi:				
52.	Pohlaví	muž		žena
53.	Věk	do 19	20-29	30-39
		40-49	50-59	60 a více
54.	Prožil/a jste dětství na venkově?	ano	ne	částečně
55.	Nejvyšší dosažené vzdělání	1. základní		
		2. vyučen/a		
		3. středoškolské		
		4. vysokoškolské		

56.	Zaměstnání	1. zaměstnanec
		2. podnikatel
		3. studující
		4. na MD, v domácnosti
		5. v důchodu
		6. nezaměstnaný
		7. jiné
57.	Dojíždíte za prací?	1. ne (pracuji doma)
		2. ne (pracuji v místě)
		3. ano
		Kam?

E. ÚDAJE O NEMOVITOSTI

58.	Umístění nemovitosti (uvnitř vesnice, na okraji, na samotě, apod.)	
59.	Typ nemovitosti (venkovská chalupa bez hospodářských stavení, venkovská chalupa s hospodářskými staveními- počet, rodinný dům, upravená chata, apod.)	
60.	Okolí domu (venkovská zahrádka na zeleninu, venkovská zahrádka se zeleninou a květinami, přírodní upravené prostředí, apod.)	
61.	Připojení komunikace (umístění při silnici, asfaltová příjezdová cesta, zpevněná příjezdová cesta, nezpevněná příjezdová cesta, nepřístupné dvoustopým dopravním prostředkem, apod.)	
62.	Dominanty v okolí (les, rybník, skála, apod.)	

Zdroj: Bartoš et al. 2011

Příloha L: Tradiční oslavy a svátky a počet obcí jej dodržující

Oslava, svátek	Počet obcí dodržujících danou oslavu či svátek
pout'	14
stavění máje	14
velikonoční koledy s pomlázkou	14
velikonoční obchůzky dětí s řehačkami	14
obchůzky Mikuláše, čerta, anděla	12
společný vánoční strom na návsi	10
posvícení	10
jarní a letní pálení ohňů	4
masopustní karneval s maskami	3
adventní zvyky	2
masopustní průvod s maskami	2
masopustní zábava	2
obchůzka tří králů po domech	0
vánoční vystavování jesliček	0
dožínky	0

Zdroj: Vlastní výzkum

Příloha M: Vybrané společenské či sportovní akce a počet obcí jej pořádající

Společenská / sportovní akce	Počet obcí pořádající danou akci
Děň dětí	9
Zpívání koled u vánočního stromu	5
Mikulášská zábava pro děti	5
Fotbalový turnaj	4
Adventní jarmark	4
Lampionový průvod	3
Oslava nového roku	2
Koncerty v kostele	2

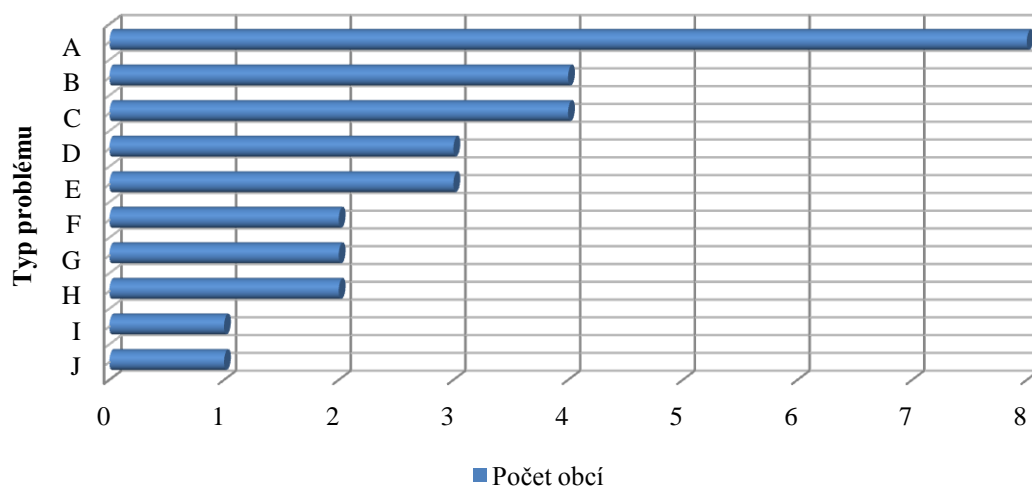
Zdroj: Vlastní výzkum

Příloha N: Hlavní problémy rozvoje obcí

Typ problému	Počet obcí			
	Aktuální problém, řeší ho	Problém obce, ale zatím ho neřeší	Není problémem obce	Nevím
Stav místních komunikací	8	3	3	0
Veřejná doprava	4	3	6	1
Vybavenost obce	3	4	6	1
Nedostatek volných bytů	2	4	8	0
Nedostatečná vybavenost zařízení pro kulturní vyžití	2	4	8	0
Rozpad či transformace zemědělského podniku	0	0	14	0
Vysoká míra nezaměstnanosti	1	2	10	1
Sociální klima v obci	0	3	8	3
Kriminalita v obci	1	2	11	0
Malá aktivita občanů	3	5	5	1
Personální zajištění chodu obecního úřadu	0	4	10	0
Materiální zajištění chodu obecního úřadu	0	2	12	0
Personální či materiální zajištění chodu dalších institucí v obci	0	2	12	0
Nízká daňová výtěžnost obce	0	3	8	3
Zásobování vodou	0	4	9	1
Kanalizace	2	7	5	0
Odpadové hospodářství	4	3	6	1

Zdroj: Vlastní výzkum

Příloha O: Aktuální problémy obcí v regionu Podbrdsko

- A Stav místních komunikací
- B Odpadové hospodářství
- C Veřejná doprava
- D Malá aktivita občanů
- E Vybavenost obce
- F Kanalizace
- G Nedostatečná vybavenost zařízení pro kulturní vyžití
- H Nedostatek volných bytů
- I Kriminalita v obci
- J Vysoká míra nezaměstnanosti

Zdroj: Vlastní výzkum

Příloha P: Údaje o bydlení amenitních migrantů

Druh nemovitosti	Počet nemovitostí	%
Zemědělská usedlost	15	65
Rodinný dům	8	35
Umístění nemovitosti	Počet nemovitostí	%
Okraj obce	15	65
Uvnitř obce	8	35
Vlastnictví nemovitosti	Počet nemovitostí	%
Vlastní	23	100
Připojení ke komunikaci	Počet nemovitostí	%
Při silnici	12	52
Asfaltová příjezdová cesta	5	22
Zpevněná příjezdová cesta	3	13
Nezpevněná příjezdová cesta	3	13
Získání nemovitosti	Počet	%
Vlastní výstavba	3	13
Koupě	9	39
Dědictví	11	48
Dřívější bydlení	Počet	%
Prodali	4	17
Přenechali	11	48
Jiná možnost	8	35

Zdroj: Vlastní výzkum

Příloha Q: Oblíbená místa v okolí

Místo	Počet odpovědí	%
Les	7	31
Rybník	6	26
Vrch	3	13
Potok	3	13
Kulturní prvek	2	9
Mýtina	1	4
Zahrada	1	4

Zdroj: Vlastní výzkum

Příloha R: Příběhy amenitních migrantů

Životní příběh č. 1 – pan Václav

Životní příběh amenitního migranta pana Václava vypráví o tom, jak se postupně od dětství, přes období produktivního věku až do období důchodového věku navracel zpět do rodné vsi a o okolnostech s tím spojených.

Od svého narození, čili od roku 1945, až do své svatby v roce 1966 žil pan Václav ve své rodné vsi. Postupně se v jeho životě střídalo období života na venkově a s ním spojené dojíždění, ať již za vzděláním nebo za prací, a období života ve městě. První období dojíždění absolvoval občan ve věku 14 až 17 let, kdy se každý všední den přesouval z místa bydliště do Plzně za účelem vzdělání. Konkrétně se učil v oboru zedník a své vzdělání úspěšně zakončil a získal výuční list. Po vyučení, tedy od svých 17 let, žil nadále ve své rodné vsi a působil zde jako zaměstnanec místního JZD – Jednotného zemědělského družstva. V roce 1966 následovala svatba se ženou, s níž se pan Václav seznámil daleko od svého rodného bydliště, a sice v malé vsi u Prahy a z níž se následně stala též migrantka. Ještě v roce 1966 se manželskému páru narodila první dcera a v roce 1971 pak přišla na svět dcera druhá.

Dalším důležitým milníkem v životě pana Václava se stal rok 1968, kdy získal zaměstnání v oboru, ve kterém byl vyučen – v oboru zedník. Do tohoto zaměstnání však musel opět dojíždět do nedaleké Plzně a to až do roku 1977. V tomto roce pan Václav s rodinou přemístili své trvalé bydliště do Plzně, kde po dalších 20 let žili v podnikovém bytě. Pan Václav stále působil jako zaměstnanec zednické firmy, jeho žena též našla uplatnění v Plzni a jejich dvě dcery zde absolvovali povinnou školní docházku a následně i středoškolské vzdělání. Dům v rodné vsi, kde rodina žila před tímto přesunem, sloužil od zmíněného roku 1977 jako objekt druhého bydlení a celá rodina se sem pravidelně, především o víkendech, navracela a i nadále se snažila zapojovat do místních zvyklostí či společenských akcí.

Po dlouhých 20 letech se v roce 1997 pan Václav s rodinou rozhodl navrátit zpět do původního domu v rodné vsi, kam se přestěhovala i jejich starší dcera s rodinou, ovšem již o 6 let dříve, v roce 1991. Hlavním důvodem byla touha žít opět na venkově a být blíže přírodě. Městský život panu Václavu nevyhovoval tolik, jako život na venkově. Od svého narození žil v blízkém spojení s přírodou, a právě to mu ve městě scházelo.

Dům prošel v roce 1997 rekonstrukcí, jejímž nejvýznamnějším bodem bylo vybudování přístavby koupelny a WC a také rozvodů topení po celém domě a stal se tedy trvalým bydlíštěm pro dvě generace. Mladší dceři s rodinou byl přenechán plzeňský byt. Pan Václav i jeho žena opět dojížděli za prací do Plzně a to až do doby dovršení produktivního věku a získání starobního důchodu.

Dnes žije pan Václav poklidný život ve své rodné vsi, ve svém rodném domě v souladu s přírodou a prožívá veškeré slasti i strasti života na venkově.

Životní příběh č. 2 – paní Lenka

Paní Lenka se narodila v roce 1966 a až do svých jedenácti let bydlela v rodné vsi jejího otce v klasickém venkovském stavení se zahrádkami se zeleninou i květinami a velkým ovocným sadem. V roce 1977, tedy když paní Lenka navštěvovala 6. ročník základní školy, se rodiče rozhodli pro přestěhování se do města, a to hlavně z důvodu vyšší pracovní pozice ve vystudovaném oboru otce paní Lenky. Konkrétně se jednalo o Plzeň, kde paní Lenka nakonec zůstala bydlet v bytě se svými rodiči až do roku 1984. Byt se nacházel v samém centru dnešního plzeňského sídliště Lochotín v klasickém panelovém domě. Paní Lenka v Plzni dokončila jak povinnou školní docházku, tak i následné čtyřleté gymnázium. Ovšem, aby to nebylo tak jednoduché, čtvrtý ročník středoškolského vzdělání i následnou maturitní zkoušku absolvovala paní Lenka ve Žďáru nad Sázavou. Zde se totiž jednalo o přípravu na přijímací zkoušky na vysněnou vysokou školu se sídlem v Rusku, konkrétně v Moskvě. Tento čtvrtý ročník ji připravil nejen na přijímací zkoušky, ale také na situaci života v novém prostředí bez rodiny ve své blízkosti, jež jí po přijetí na vysokou školu v Moskvě samozřejmě hrozila. Paní Lenka nakonec přijímací řízení na vysokou školu úspěšně zvládla a následných pět let (1985 – 1990) prožila na studiích v Rusku.

Po svém návratu z moskevského ruchu velkoměsta se v Plzni u rodičů příliš dlouho neohřála, jelikož byla přijata do zaměstnání ve svém vystudovaném oboru v Klatovech. V Klatovech žila paní Lenka po dobu jednoho roku.

V roce 1991 vyplula, po vstupu do manželství, na povrch touha navrátit se zpět do vesnického života. Proto se s manželem, který též pocházel z venkova, rozhodli přestěhovat do rodného domu otce paní Lenky, kde prožila své dětství a následně byl tento dům celou rodinou používán jako objekt druhého bydlení. V rodné vsi našla paní Lenka též pracovní uplatnění a v roce 1992 se jí narodila první dcera.

V tomto domě, dnes již zrekonstruovaném, žije paní Lenka se svou rodinou až do současnosti a aktivně se angažuje do správy obce, jelikož je zaměstnána na místním obecním úřadě. Ráda a aktivně se též zapojuje do společenského dění v obci.

Paní Lenka si již život ve městě nedokáže představit. V obci, kde žije, ji již od dětství uchvacuje příroda, ke které má velmi blízko. Za svůj koníček považuje dlouhé procházky se svým psím mazlíčkem v okolní kouzelné krajině, práci na zahrádce, kde pěstuje především zeleninu, práci v ovocném sadu, ale také například chov králíků či sběr hub. Ráda by, aby její dvě dcery též prožily život na venkově, který ji podle jejích slov nepopsatelně naplňuje.

Životní příběh č. 3 – paní Markéta

Paní Markéta před svým příchodem do venkovského prostředí žila v Praze, kde také působila na lukrativní pozici v oboru cestovní ruch. Krátce po narození syna, v roce 1999, se přistěhovala k manželovi do obce Hvožd'any. V té době nebrala toto rozhodnutí o přesunu na venkov dlouhodobě, spíše tuto část svého života brala jako přestupní stanici. Prvotní plán paní Markéty byl totiž takový, že pobyt na venkově absolvují se svým manželem a synem pouze do té doby, než syn povyroste a následně se přesídlí zpět do původního bydliště, do Prahy. V této době si paní Markéta neuměla ani představit, že by atraktivní, rušný a svým způsobem pohodlný život ve městském prostředí natrvalo vyměnila za, pro ni v té době, relativně nudný vesnický život.

Po pár letech pobytu na venkově si ale již naopak nedovedla představit, že by zdejší kraj opustila a vrátila se zpět do Prahy, do hektického života. Jak děti paní Markéty rostly, začínal se blížit čas návratu do zaměstnání, které bylo v Praze. Po zhodnocení nastalé situace a po dohodě se svým zaměstnavatelem se nakonec paní Markéta rozhodla pracovní poměr ukončit a nadále se věnovat dětem, domu a zahradě.

Jak čas běžel, paní Markéta se začala aktivně zapojovat do obecního života a od roku 2006 se stala členem obecního zastupitelstva. S kolegyněmi z místního obecního úřadu úspěšně obnovila nebo úplně založila celou řadu kulturních akcí pro děti i dospělé. Od ledna roku 2009 se paní Markéta stala dokonce starostkou obce Hvožd'any. Jak sama tvrdí, tato práce ji baví a naplňuje. Podbrdsko považuje za svůj pravý domov a nejvíce na této oblasti oceňuje přírodu, kvalitní životní prostředí, klid a částečně též izolovanost místa.

Své vyprávění o životě a zamyšlení se nad situací, kdy by ještě před několika lety sama nevěřila, že se někdy přestěhuje na vesnici, zakončila paní Markéta krásnou větou: „*Životní cesty jsou nevyzpytatelné a někdy nás zavedou tam, kam bychom vůbec nečekaly.*“

Abstrakt

PICKOVÁ, Renata. Amenitní migrace v oblasti Podbrdsko. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 74. s, 2015

Tato bakalářská práce nesoucí název „Amenitní migrace v oblasti Podbrdsko,“ se zabývá výzkumem přítomnosti jevu amenitní migrace v oblasti Podbrdsko. Zkoumaná oblast Podbrdsko byla vymezena na styku hranic tří krajů České republiky a ohraničena třemi městy – Nepomuk, Blatná a Rožmitál pod Třemšínem. Pojem amenitní migrace je relativně mladý termín a může se též nazývat migrací požitkovou. Tento druh migrace není motivována ekonomicky, ale snahou žít v oblasti s kvalitním životním prostředím. Zpravidla se jedná o pohyb obyvatelstva z městského prostředí do prostředí venkovského. Pro výzkum amenitní migrace byla vybrána oblast Podbrdsko s celkem 16 obcemi. Jedním z cílů této práce bylo zjištění předpokladů pro vznik a existenci jevu amenitní migrace v této oblasti. Dalším cílem bylo též zjistit formy amenitní migrace v této oblasti, zjistit hlavní důvody migrace do této oblasti a také zjistit jaké je zapojení amenitních migrantů do života v této oblasti. Výsledky práce byly vyhodnoceny z dotazníkového šetření.

Klíčová slova: amenitní migrace, venkovská oblast, geografie, Česká republika, Podbrdsko.

Abstract

PICKOVA, Renata. Amenity Migration in Region Podbrdsko. Bachelor Thesis. Pilsen: Faculty of Economics, University of West Bohemia. 74 p., 2015

This Thesis called “Amenity Migration in Region Podbrdsko” is engaged in research presence amenity migration phenomenon in region Podbrdsko. Region Podbrdsko was defined on the borders of three regions of the Czech Republic in the area between three cities – Nepomuk, Blatná and Rožmitál pod Třemšínem. Amenity migration is quite new term that can be translated as pleasure migration. This type of migration is not economically motivated but stems from the desire to live in area with high quality environment. It usually includes the movement of population from urban to the rural environments. For research about amenity migration was selected region Podbrdsko that consist of sixteen villages. One of the aims of this Thesis was to determine the conditions of the emergence and existence of the amenity migration in this region. Another aim was to determine the forms of amenity migration in this region and the main reasons for migration to this region. The last aim was to find out what is the involvement of amenity migrants to life in this region. The results of this Thesis were evaluated by questionnaire research.

Keywords: amenity migration, rural area, geography, Czech Republic, region Podbrdsko